

KALENDAR SRCA JEZUSOVOGA

za leto 1931.

Cena 10 Din.

Dobi se pri upravi
M. LISTA v ČRENŠOVCIH.

Tisk PREKMURSKE TISKARNE. Za tiskarno odgovoren: HAHN IZIDOR v Murskoj Soboti.

ZAVEDNI KMETJE
OBRTNIKI, TRGOVCI i DELAVCI
 NALAGAJO SVOJE PRIŠPARANE PENEZE VARNO PRI
KMEČKOJ POSOJILNICI
 v MURSKOJ SOBOTI Cerkvena cesta št. 5.
 V LASTNOJ HIŠI PREK OD BIROVIJE. — ČEK. RAČ. 15229.

KMETJE TA GASA JE VAŠA, ZATO SE JE POSLUŽUJTE I JO TUDI PRIPOROČAJTE DRUGIM.

HRANILNE VLOGE SPREJEMA OD VSAKOGA NA HRANILNE KNIŽICE ALI TEKOČI RAČUN INO JE OBRESTUJE NAJBOLŠE.

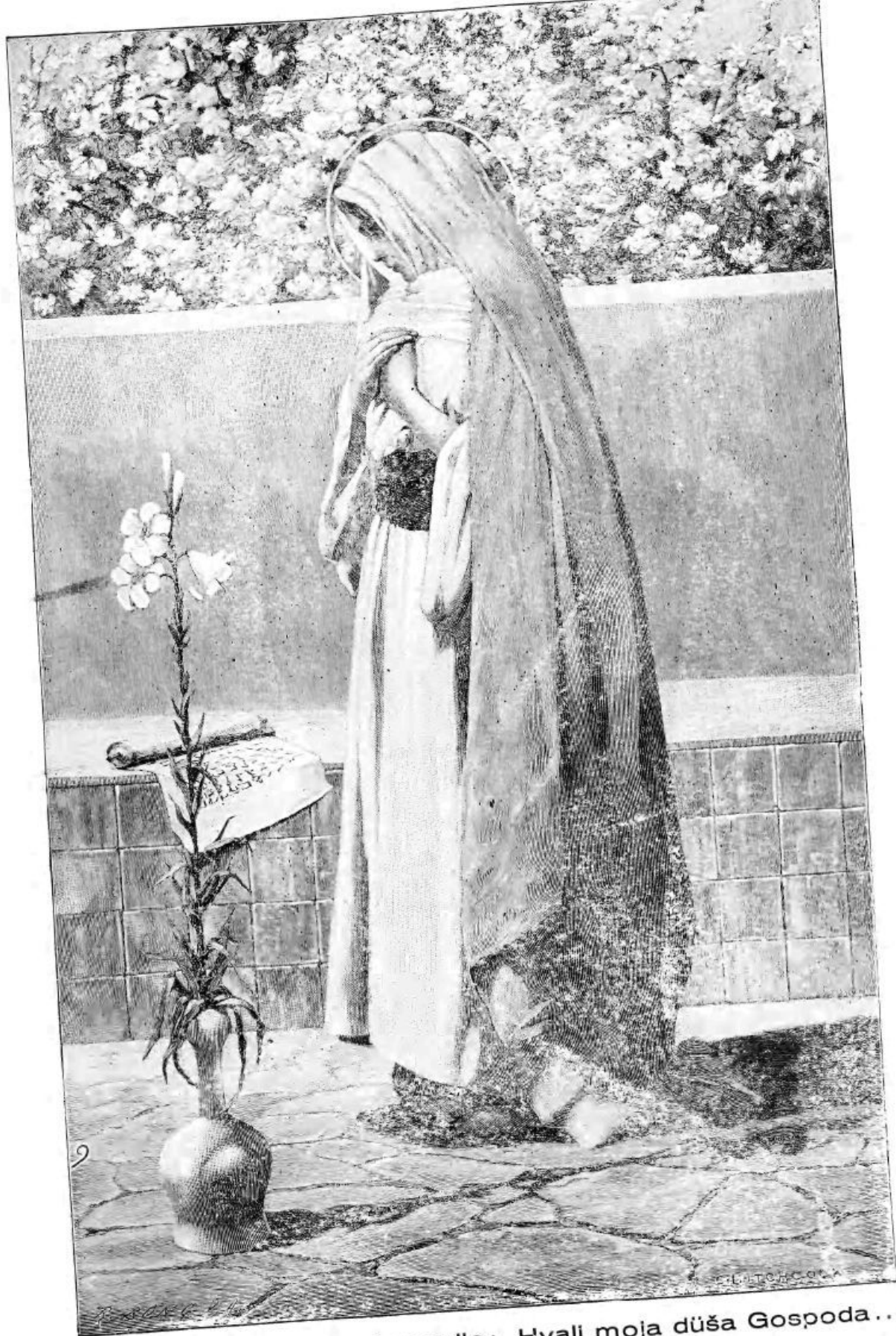
HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO DOZDAJ PREK **5,000.000 DIN.** Za TE VLOGE JE PA DOBROGA STANJA POLEG LASTNE HIŠE DO **50,000.000 DIN.**

POSOJILA DAVLE NA POROKE (KEZEŠE), TABULACIJO I TUDI NA TEKOČI RAČUN NA VEČ LET, NA DUŽNA PISMA, PO NAJNIŽIŠOJ OBRESTNOJ MERI.

RENTNI DAVEK OD PENEZ PLAČA POSOJILNICA SAMA.

KMETJE, OBRTNIKI, TRGOVCI I DELAVCI, NE SMETE SE SPOZABITI S TE GASE, ŠTERA PODPIRA V STISKI NAŠE LUDSTVO.

PRIDITE V SVOJ DOM, KDE TE POSLUŽENI PO SVOJOJ VOLI.

2
Marija obišče Elizabeto i spevlje: „Hvalli moja duša Gospoda...“

2129/28

KALENDAR

SRCA JEZUSOVOGA

za leto 1931.

Dobi se pri upravi MARIJINOGA LISTA v Črensovcih.

Cena 10 Din.

Sečen — Januar

Ma 31 dni.

Prekmurec pravi:

Če dež ide na den novoga leta, bo šo tudi meš-njeka. Je januara mokrilo, pole de slabo nosilo.

Posvečen:
Jezuši, Krali.

„Jaz sem alfa i omega, začetek i konec pravi Gos-pod Bog, šteri je, šteri je bio i šteri bo prišeo, vsemogočni.“ Skr. raz. 1. 8.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Četrtek	Novo leto	7 50	4 18
2	Petek	Najsv. Ime Jezušovo	7 49	4 18
3	Sobota	Genovefa	7 49	4 19
Kda je Herod vmro.				
4	Nedela	Tit p. ☉	7 49	4 20
5	Pondelek	Telesfor	7 49	4 22
6	Tork	Sv. Trije Krali	7 48	4 23
7	Šreda	Lucijan m.	7 48	4 24
8	Četrtek	Severin op.	7 48	4 25
9	Petek	† Julijan m.	7 48	4 26
10	Sobota	Agoton p.	7 48	4 27
Dvanajsetletni Jezuš v cerkvi.				
11	Nedela	I. Sv. Držina. Higin p. ☾	7 47	4 29
12	Pondelek	Ernest p.	7 46	4 32
13	Tork	Veronika	7 45	4 33
14	Šreda	Hilarij p.	7 45	4 34
15	Četrtek	Maver. Habakuk	7 44	4 35
16	Petek	† Marcel p.	7 43	4 36
17	Sobota	Anton püščavnik	7 42	4 37
Gostüvanje v Kani.				
18	Nedela	II. Stol sv. Petra v Rimi ☉	7 41	4 39
19	Pondelek	Marij in tiv.	7 41	4 40
20	Tork	Fabjan in Sebeščan	7 40	4 42
21	Šreda	Neža d. m.	7 40	4 44
22	Četrtek	Vincenj	7 39	4 44
23	Petek	† Zaročenje M. D.	7 38	4 45
24	Sobota	Timotej papa	7 37	4 47
Jezuš ozdravi gobavoga.				
25	Nedela	III. Spreobrnitev Pavla	7 36	4 50
26	Pondelek	Polikarp m. ☽	7 34	4 50
27	Tork	Janoš Zlatovüstni	7 33	4 51
28	Šreda	Marjeta dev.	7 32	4 53
29	Četrtek	Francišek Sal.	7 31	4 55
30	Petek	† Martina dev.	7 29	4 56
31	Sobota	Peter Nol.	7 29	4 57

Vreme:

Sneg. 4 - 11. mrzlo, vetrovje 11 - 18. sneg, 18-26. spremenljivo, na konci sneg.

Süšec — Februar

Ma 28. dni.

**Prekmurec
pravi :**

Zemla de v leti
malo pila, če v
süšči je preveč
vlage dobila.

Posvečen :
Sv. Družini.

„Što mene najde,
najde življenje i
prime zveličanje
od Gospoda.“

Preg. 8. 35.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
Delavci v goricaĵ.				
1	Nedela	I. predpepelnina Ignacij	7 28	4 59
2	Pondeleĵ	Svečnica	7 27	5 0
3	Tork	Balaŝ p. ☉	7 25	5 2
4	Šreda	Andraŝ Korzini	7 24	5 4
5	Četrtek	Agata d. m.	7 22	5 6
6	Petek	† Dora dev.	7 20	5 7
7	Sobota	Romuald op.	7 19	5 8
Sejač i semen.				
8	Nedela	II. predpepel. Janoš Mat.	7 17	5 10
9	Pondeleĵ	Apolonija ☾	7 19	5 10
10	Tork	Skolastika d.	7 17	5 12
11	Šreda	Lurška D. M.	7 16	5 13
12	Četrtek	Sedem sv. ustan.	7 14	5 14
13	Petek	† Gregorij	7 12	5 16
14	Sobota	Valentin dühovnik	7 11	5 17
Jezuŝ ozdravi slepca.				
15	Nedela	III. predpepel. Faustin Jov.	7 9	5 19
16	Pondeleĵ	Julijana	7 7	5 21
17	Tork	Donat m. ☉	7 8	5 22
18	Šreda	†† Pepelnica. Simeon p.	7 4	5 24
19	Četrtek	†† Konrad püŝč.	7 2	5 26
20	Petek	†† Elentarij	7 0	5 27
21	Sobota	†† Severin m.	6 59	5 29
Hüdi düh sküŝava Jezuŝa.				
22	Nedela	1. post. Stol sv. Petra v Ant.	6 58	5 30
23	Pondeleĵ	†† Peter Dam.	6 56	5 31
24	Tork	†† Matjaŝ ap.	6 54	5 33
25	Šreda	†† Kvatri. Valburga ☉	6 52	5 35
26	Četrtek	†† Matilda	6 50	5 37
27	Petek	†† Kvatri. Aleksander	6 48	5 38
28	Sobota	†† Kvatri. Roman opat	6 46	5 40

Vreme :

3 - 9 mrzlo, vetrovje,
9 - 17 spremenljivo,
17 25 sneg.

Mali traven — Marc

Ma 31 dni.

**Prekmurec
pravi:**

Če je svečna
mraz, je v malom
travnj moker ob-
raz. Gda se fa-
šenk na sunci pe-
čé, te leto dober
pov nesé.

Posvečen:
Sv. Jožefi.

„Včinite vreden
sad pokore.“
Mat. III. 8.

Den		Sunčni	
		shod	zahod
Jezuš se na gori spremeni			
1	Nedela	2. postna. Albin	6 41 5 45
2	Ponedelek	†† Simplicij	6 39 5 45
3	Tork	†† Kunigunda	6 37 5 47
4	Sreda	†† Kazimir ☽	6 35 5 49
5	Četrtek	†† Friderik	6 33 5 50
6	Petek	†† Fridolin	6 31 5 51
7	Sobota	†† Tomaž	6 29 5 54
Jezuš stira hüdoga düha.			
8	Nedela	3. postna. Janoš od Boga	6 27 5 55
9	Ponedelek	†† Francišča Rim.	6 25 5 56
10	Tork	†† 40 mantrnikov	6 23 5 58
11	Sreda	†† Sofronij ☾	6 21 5 59
12	Četrtek	†† Gregor	6 19 6 0
13	Petek	†† Rozinadov	6 17 6 2
14	Sobota	†† Matilda kr.	6 15 6 3
Jezuš nasito 5000 možov.			
15	Nedela	4. postna. Klemen	6 13 6 5
16	Ponedelek	†† Agapit	6 11 6 6
17	Tork	†† Jedert dev.	6 9 6 8
18	Sreda	†† Ciril iz Jer.	6 7 6 9
19	Četrtek	†† Sv. Jožef ☽	6 5 6 11
20	Petek	†† Volfram	6 3 6 13
21	Sobota	†† Benedikt opat	6 1 6 14
Jezuša ščejo kamenivati.			
22	Nedela	5. čarna. Katarina	5 59 6 15
23	Ponedelek	†† Viktorija	5 57 6 17
24	Tork	†† Gabrijel	5 55 6 18
25	Sreda	†† Ceplena Marija	5 53 6 19
26	Četrtek	†† Emanuel	5 51 6 21
27	Petek	†† Marija 7 žalosti. Pup. pm. ☽	5 49 6 23
28	Sobota	†† Janoš Kap.	5 47 6 24
Jezušov prihod v Jeruzalem.			
29	Nedela	6. cvetna. Ciril	5 45 6 25
30	Ponedelek	†† Janoš Klim.	5 43 6 26
31	Tork	†† Modest p.	5 41 6 28

Vreme:

Do 4. dež, 4—19., juž-
no vetrovje, dež, do
konca lepo.

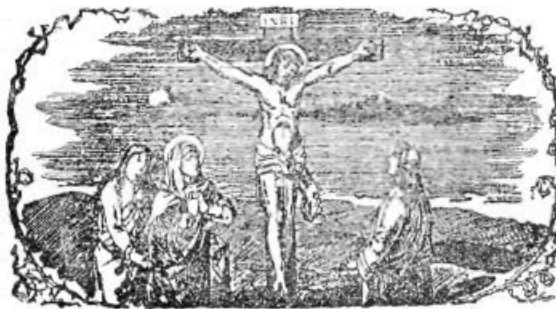

Veliki traven — April

Ma 30 dni.

**Prekmurec
pravi:**

Žito ma veliko
klasovje, če čez-
migovec lepo
cveté.

Posvečen:

Trpečemi Ježuši.

„Glejte zdaj je
prijeten čas;
glejte, zdaj je den
zveličanja!“
II. Kor. VI. 2.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Sreda	†† Hugon	5 39	6 29
2	Vel. čet.	†† Leon ☽	5 36	6 30
3	Vel. petek	†† Frančišek Pavl.	5 35	6 32
4	Vel. sob.	†† Izidor	5 33	6 34
Jezuš stane od mrtvih.				
5	Nedela	Vüzem. Vincencij.	5 31	6 35
6	Ponedelek	Vüzem. pond. Sikst papa	5 29	6 36
7	Tork	Herman Jožef	5 27	6 38
8	Sreda	Albert	5 25	6 39
9	Četrtek	Marcel ☾	5 23	6 40
10	Petek	† Mehtilda	5 21	6 42
11	Sobota	Leon p.	5 19	6 43
Jezuš se prikaže vučenikom.				
12	Nedela	1. bela. Zenon p.	5 17	6 44
13	Ponedelek	Hermenegild	5 15	6 46
14	Tork	Tiburcij, Justin	5 13	6 47
15	Sreda	Teodor	5 11	6 49
16	Četrtek	Benedik	5 9	6 50
17	Petek	† Anicet	5 7	6 52
18	Sobota	Apolonij ☽	5 5	6 53
Jezuš dober pastir.				
19	Nedela	2. Leon veliki.	5 3	6 55
20	Ponedelek	Marcelin	5 1	6 56
21	Tork	Anzelm	5 0	6 57
22	Sreda	Varstvo sv. Jožefa. Soter i Kaj.	4 58	6 59
23	Četrtek	Adalbert	4 56	7 1
24	Petek	† Jürrij	4 55	7 2
25	Sobota	Marko ☽	4 53	7 3
Jezuš napove svoj prihod.				
26	Nedela	3. Kletus	4 51	7 5
27	Ponedelek	Peter Kanizij	4 50	7 6
28	Tork	Pavel od Križa	4 48	7 7
29	Sreda	Peter m.	4 46	7 9
30	Četrtek	Katarina	4 45	7 10

Vreme:

Celi mesec mrzeo,
dosta dežja.

Veliki traven — April ma 30 dni.

Z a p i s n i k

A large rectangular area with a solid border and horizontal dotted lines, intended for writing notes or a record.

Risalšček — Maj

Ma 31 dni.

**Prekmurec
pravi:**

Risalšček moker,
ivanšček pa
mlačen, kmet
tisto leto boš
žeden i lačen.

Posvečen :

Majniškoj Kralici
„Glej, odsehmo
me bodo blaže-
no imenivali vsi
narodi.“
Luk. I. 48.

Den		Sunčni	
		shod	zahod
1	Petek	† Filip i Jakob	4 43 7 11
2	Sobota	Atanzij p. ☉	4 41 7 12
Jezuš obeta sv. Dūha.			
3	Nedela	4. Najdenje sv. Križa	4 40 7 14
4	Pondelek	Florjan	4 38 7 15
5	Tork	Pij V. papa	4 37 7 17
6	Šreda	Janoš pri Lat. vratih	4 35 7 18
7	Četrtek	Stanislav m.	4 34 7 19
8	Petek	† Prikazanje Mihaela	4 33 7 21
9	Sobota	Gregor Naz. ☾	4 31 7 22
Jezuš vči na molitev.			
10	Nedela	5. Antonin	4 29 7 24
11	Pondelek	Mamert p.	4 27 7 25
12	Tork	Pankracij	4 26 7 26
13	Šreda	Servac	4 25 7 27
14	Četrtek	Vnebohod. Bonifacij	4 24 7 28
15	Petek	Zofija	4 23 7 29
16	Sobota	Janoš Nep.	4 22 7 31
Od pričakūvanja sv. Dūha.			
17	Nedela	Pashal Bajl. ☉	4 21 7 32
18	Pondelek	Feliks sp.	4 20 7 34
19	Tork	Celestin papa	4 19 7 35
20	Šreda	Bernard op.	4 18 7 36
21	Četrtek	Valens sp.	4 17 7 37
22	Petek	† Julija	4 16 7 38
23	Sobota	†† Deziderij	4 15 7 39
Prihod sv. Dūha.			
24	Nedela	Risali Marija pom. kršč. ☾	4 14 7 40
25	Pondel.	Ris. pond. Orban.	4 13 7 42
26	Tork	Filip Ner.	4 12 7 43
27	Šreda	†† Kvatri. Beda čast.	4 11 7 44
28	Četrtek	Auguštin	4 10 7 45
29	Petek	†† Kvatri. Maksim	4 10 7 45
30	Sobota	†† Kvatri. Ivana Orl.	4 9 7 46
Meni je dana vsa oblast.			
31	Nedela	1. Sv. Trojica. Angela d. ☉	4 8 7 47

Vremen :

Prva polovica lepa,
na konci mrzlo i
deževno.

Ivanšček — Junij

Ma 30 dni.

Prekmurec pravi:

Žitno leto slabo rodi, kda se na Telovo nebo skuži. Štirideset dni se nebo skuži, če na Medardovo žnjega rosi.

Posvečen:

Presvetomi Srci Ježušovomi.

„Srce Ježušovo, krao i središče vseh src, naj živi, kraljuje vlada naša srca!“

Den		Sunčni	
		shod	zahod
1	Pondelek	Fortunat	4 7 7 48
2	Tork	Eugenij papa	4 6 7 49
3	Sreda	Klotild	4 5 7 50
4	Četrtek	Telovo. Frančišek	4 5 7 50
5	Petek	† Bonifacij m.	4 5 7 51
6	Sobota	Norbert sp.	4 4 7 52
Prilika od velike večerje			
7	Nedela	2. Robert	4 4 7 53
8	Pondelek	Medard ☾	4 3 7 54
9	Tork	Primož i Fel.	4 3 7 54
10	Sreda	Marjeta	4 3 7 54
11	Četrtek	Barnabaš ap.	4 3 7 56
12	Petek	† Najsv. Srce Ježušovo. Janoš	4 3 7 57
13	Sobota	Anton Pad.	4 3 7 57
Prilika od zgublene ovce.			
14	Nedela	3. Bazilij p.	4 3 7 57
15	Pondelek	Vid	4 3 7 58
16	Tork	Jošt. ☉	4 2 7 59
17	Sreda	Adolf	4 2 7 59
18	Četrtek	Efrem	4 2 7 50
19	Petek	Julijana	4 3 8 0
20	Sobota	Florentina dev.	4 3 8 0
Od velikoga lovljenja rib			
21	Nedela	4. Alojzij sp.	4 3 8 0
22	Pondelek	Ahacij m.	4 3 8 0
23	Tork	Eberhard ☽	4 3 8 0
24	Sreda	Ivan Krstiteo	4 4 8 0
25	Četrtek	Viljem	4 4 8 0
26	Petek	† Janoš i Pavel	4 5 8 0
27	Sobota	Mati v pomoči	4 5 8 0
Od farizejske pravičnosti.			
28	Nedela	5. Leon p.	4 6 8 0
29	Pondelek	Peter i Pavel apošt.	4 6 8 0
30	Tork	Spomin Pavla ☽	4 7 8 0

Vreme:

8—16; hladno, 16—30 toplejše, deževno.

Ivanšček — Junij ma 30 dni.

Z a p i s n i k

A large rectangular frame containing horizontal dotted lines for writing, typical of a ledger or notebook page.

Jakopešček — Julij

Ma 31 dni.

**Prekmurec
pravi:**

Štirideset dni bo
še lepo, če je
drugi den julija
vedro.

Posvečen:

Presv. Krv
Kristušovoj.
„Gospod, če
ščeš, me moreš
očistiti.“
Mat. VIII. 2.

Den	Sunčni	
	shod	zahod
1 Sreda	Presv. krv	4 8 7 59
2 Četrtek	Srpn Marija	4 8 7 58
3 Petek	† Eliodor	4 8 7 58
4 Sobota	Vori, Berta	4 9 7 57
Jezuš nasiti 4000 možov.		
5 Nedela	6. Ciril i Metod	4 10 7 57
6 Ponedelek	Izaija pr.	4 11 7 56
7 Tork	Vilibald p.	4 12 7 55
8 Sreda	Elizabeta ☾	4 12 7 55
9 Četrtek	19 mantr. Gorkam	4 13 7 55
10 Petek	† Amalija dev.	4 14 7 54
11 Sobota	Pij papa	4 15 7 54
Od lažljivih prorokov.		
12 Nedela	7. Mohor i Fortunat	4 16 7 53
13 Ponedelek	Marjeta d. m.	4 17 7 52
14 Tork	Bonaventura	4 18 7 52
15 Sreda	Henrik ●	4 20 7 51
16 Četrtek	Karmelska B. M.	4 21 7 50
17 Petek	† Aleš sp.	4 22 7 49
18 Sobota	Friderik	4 23 7 47
Od krivičnoga špana		
19 Nedela	8. Vincencij Pavl.	4 24 7 46
20 Ponedelek	Elijaš pr.	4 25 7 45
21 Tork	Prakseda d.	4 26 7 44
22 Sreda	M. Magdalena ☾	4 27 7 43
23 Četrtek	Apolinar	4 28 7 42
24 Petek	† Kristina	4 29 7 41
25 Sobota	Jakob ap.	4 30 7 40
Jezuš joče nad Jeruzalemom.		
26 Nedela	9. Ana, mati D. M.	4 31 7 39
27 Ponedelek	Pantaleon	4 32 7 38
28 Tork	Inocenij p.	4 34 7 37
29 Sreda	Marta ☽	4 36 7 36
30 Četrtek	Abdon i Senon	4 37 7 35
31 Petek	† Ignacij Lojol.	4 38 7 34

Vreme:

Celi mesec lepi, dosta-
krat nagli dež.

Mešnjek — August

Ma 31 dni.

Prekmurec pravi:

Gda je na Lovrenčovo grozdje mehko, goričanec si obeta vino sladko.

Posvečen:

Presvetomi Srci Marijinomi.

„Vsaki, ki se povisi, se znizi, i ki se znizi, se povisi.“

Luk. 14. 11.

Den		Sunčni	
		shod	zahod
1	Sobota	Verige Petra ap.	4 39 7 32
Od farizeja i publikanuša.			
2	Nedela	10. Porcijunkula	4 40 7 30
3	Ponedelek	Najd. sv. Štefana	4 41 7 29
4	Tork	Dominik ap.	4 43 7 28
5	Šreda	M. Snežna	4 44 7 27
6	Četrtek	Preobrazenje Gosp. ☾	4 45 7 25
7	Petek	† Kajetan sp.	4 47 7 23
8	Sobota	Cirjak m.	4 48 7 22
Jezuš ozdravi glühonemoga.			
9	Nedela	11. Roman m.	4 49 7 20
10	Ponedelek	Lovrenc m.	4 50 7 18
11	Tork	Tiburcij, Suz.	4 51 7 16
12	Šreda	Klara	4 53 7 15
13	Četrtek	Hipol. i Kas. ☉	4 54 7 13
14	Petek	†† Euzebij ps.	4 55 7 11
15	Sobota	Velika Meša	4 57 7 10
Od smilenoga samaritanuša.			
16	Nedela	12. Rok. Joahim	4 59 7 8
17	Ponedelek	Liberat opat.	5 0 7 6
18	Tork	Helena kr.	5 1 7 5
19	Šreda	Ludovik	5 2 7 3
20	Četrtek	Bernard opat ☽	5 3 7 1
21	Petek	† Ivan Franč. sp.	5 5 6 59
22	Sobota	Timotej	5 6 6 57
Jezuš ozdravi 10 gobavih.			
23	Nedela	13. Filip Ben. sp.	5 7 6 55
24	Ponedelek	Bertalan ap.	5 9 6 54
25	Tork	Ludovik kr.	5 11 6 52
26	Šreda	Zefirin	5 12 6 50
27	Četrtek	Jožef Kalazancij	5 13 6 48
28	Petek	† Auguštín ☽	5 15 6 46
29	Sobota	Glavosek sv. Ivana	5 16 6 44
Od bože previdnosti.			
30	Nedela	14. Roza Lim.	5 18 6 42
31	Ponedelek	Rajmund sp.	5 19 6 40

Vreme:

Celi mesec jako vroče.

Mihalšček — September

Ma 30 dni.

**Prekmurec
pravi:**

Či na Mihalovo
sever vleče, veli-
ko zimo i sneg
prinese.

Posvečen:
Žalostnoj Materi
božoj.

„Ne ljubimo z
rečjov, ne z je-
zikom, nego v de-
janji i istini.“
Jan. I. III. 18.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Tork	Marija tolaž.	5 20	6 38
2	Sreda	Štefan kr.	5 21	6 36
3	Četrtek	Mansvet p.	5 22	6 34
4	Petek	† Rozalija d.	5 24	6 32
5	Sobota	Viktorin p. ☾	5 25	6 30
Od mladenca v Naimi.				
6	Nedela	15. Pelagij m.	5 26	6 29
7	Pondelek	Regina d.	5 28	6 28
8	Tork	Mala Meša, Rojstvo D. M.	5 29	6 27
9	Sreda	Peter Klav.	5 30	6 25
10	Četrtek	Nikolaj Toled.	5 32	6 20
11	Petek	† Prot. i Hiacint	5 34	6 18
12	Sobota	Guidon. Ime Marijino ☽	5 35	6 16
Jezus ozdravi vodičenoga.				
13	Nedela	16. Notburga	5 36	6 14
14	Pondelek	Povišanje sv. Križa	5 37	6 12
15	Tork	Nikodem	5 39	6 10
16	Sreda	†† Kvatri. Ljudmila	5 40	6 5
17	Četrtek	Lambert	5 41	6 4
18	Petek	†† Kvatri. Jožef Kup. ☉	5 43	6 3
19	Sobota	†† Kvatri. Samarij.	5 44	6 1
Od največše zapovedi				
20	Nedela	17. Evstahij.	5 46	5 59
21	Pondelek	Matej ap.	5 47	5 57
22	Tork	Tomaž Vil.	5 48	5 55
23	Sreda	Tekla dev.	5 50	5 53
24	Četrtek	Marija reš. voznikov	5 52	5 51
25	Petek	Kleofa sp.	5 53	5 49
26	Sobota	Ciprijan m. ☿	5 54	5 47
Jezus ozdravi z žlakom vdarjenoga.				
27	Nedela	18. Kuzma i Damjan	5 55	5 45
28	Pondelek	Vaclav kral	5 56	5 43
29	Tork	Mihael ark.	5 58	5 41
30	Sreda	Hieronim (Oremuš)	6 0	5 39

Vreme :

Prva polovica lepa, po-
tem dosta dežja.

Mihalšček — September ma 30 dni.

Z a p i s n i k

A large rectangular area with a solid border and horizontal dotted lines, intended for writing the journal entries.

Svesvišček — Oktober

Ma 31 dni.

**Prekmurec
pravi:**

Zima rada z re-
pom bije, če du-
go toplo sonce
sije.

Posvečen:

Angelom čuva-
rom.

„Ar angelom svo-
jim je zapovedao
zavolo tebe, ka
naj te čuvajo na
vseh tvojih po-
taj.“ Ps. 90. 11.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Četrtek	Remigij	6 1	5 37
2	Petek	† Angelov čuv.	6 2	5 35
3	Sobota	Terezija od Deteta Jez.	6 4	5 33
Od gostivanja krala				
4	Nedela	19. Frančišek As. ☉	6 5	5 31
5	Pondelek	Placid i tov.	6 6	5 29
6	Tork	Brunon sp.	6 7	5 27
7	Šreda	Kralica sv. Rožn. Venca	6 9	5 25
8	Četrtek	Brigita	6 11	5 23
9	Petek	† Dionizij	6 12	5 21
10	Sobota	Mikloš Tol.	6 13	5 19
Jezuš ozdravi kraleskoga sina.				
11	Nedela	20. Firmin p. ☉	6 15	5 17
12	Pondelek	Maksmilijan p.	6 17	5 15
13	Tork	Edvard kr.	6 18	5 13
14	Šreda	Kalist	6 19	5 11
15	Četrtek	Terezija dev.	6 21	5 9
16	Petek	† Gal	6 22	5 8
17	Sobota	Lambert	6 24	5 6
Prilika od računa krala.				
18	Nedela	21. Lukač evang. ☉	6 25	5 4
19	Pondelek	Peter Alk. sp.	6 26	5 2
20	Tork	Janoš Kancijan	6 27	5 0
21	Šreda	Orša	6 30	4 58
22	Četrtek	Kordula	6 31	4 56
23	Petek	Severin p.	6 33	4 55
24	Sobota	Rafael ark.	6 34	4 53
Od davčnih penez.				
25	Nedela	22. Kristus Kr. Kriz. i Dar.	6 35	4 51
26	Pondelek	Evarist p. ☉	6 37	4 50
27	Tork	Frumencij pūšpek	6 39	4 48
28	Šreda	Simon i Juda ap.	6 40	4 46
29	Četrtek	Narcis p.	6 42	4 44
30	Petek	† Alfonz sp.	6 44	4 42
31	Sobota	†† Volbenk	6 45	4 41

Vreme:

4-11. spremenljivo, 11-18.
vetrovje, 18-25 dež.

Svesvišček — Oktober ma 31 dni.

Z a p i s n i k

PREKMURSKO
MUZEJSKO
DRUŠTVO
V
MURSKI SOBOTI

Andrejšček — November

Ma 30 dni.

**Prekmurec
pravi :**

Mraz vsehsvecov
to pomeni, da
Martinov den bo
lepi.

Posvečen :
Vsem svecom.

„Če so mogli ti
i té, zakaj ti
ne bi?“

(Sv. Augt.)

Den		Sunčni	
		shod	zahod
Od Jairove hčere.			
1	Nedela	23. Vsi sveci	6 46 4 40
2	Ponedelek	Dušni den	6 46 4 38
3	Tork	Hubert p. ☾	6 48 4 37
4	Šreda	Karol Bor.	6 49 4 36
5	Četrtek	Zaharija	6 52 4 34
6	Petek	† Lenart sp.	6 53 4 33
7	Sobota	Engelbert p.	6 54 4 32
Kokoj med pšenicev.			
8	Nedela	24. Bogomir p.	6 55 4 30
9	Ponedelek	Božidar ☽	6 58 4 29
10	Tork	Andrej Avel.	7 0 4 28
11	Šreda	Martin	7 2 4 26
12	Četrtek	Martin papa	7 3 4 25
13	Petek	† Koska Stanislav	7 5 4 24
14	Sobota	Josafat m.	7 6 4 23
Od muštarskoga zrna.			
15	Nedela	25. Leopold	7 8 4 22
16	Ponedelek	Otmar apat	7 9 4 21
17	Tork	Čudočineči Gregor ☽	7 11 4 19
18	Šreda	Odon apat	7 12 4 18
19	Četrtek	Elizabeta	7 13 4 17
20	Petek	† Val. Feliks sp.	7 15 4 16
21	Sobota	Darüvanje D. M.	7 17 4 15
Od grozote razdjanja.			
22	Nedela	26. Cecilija d. m.	7 18 4 14
23	Ponedelek	Klemen	7 19 4 14
24	Tork	Janoš od Križa	7 21 4 13
25	Šreda	Katarina ☽	7 22 4 12
26	Četrtek	Janoš Berhmans	7 23 4 12
27	Petek	† Virgil. Ahacij	7 25 4 11
28	Sobota	Gregor	7 26 4 11
Od slednje sodbe.			
29	Nedela	1. Adv. Saturnin	7 27 4 10
30	Ponedelek	Andrej ap.	7 29 4 10

Vreme :

V začetki hladno, dež,
17–30 toplo, južno
vetrovje.

Andrejšček — November ma 30 dni.

Z a p i s n i k

Božič — December

Ma 31 dni.

**Prekmurec
pravi:**

Lucija kratki
den, je
znano vsem
ludem

Posvečen:
Božemi Deteti.

Vera krščanska
je pa, da časti-
mo ednoga Boga
v Trojstvi i
Trojstvo v edi-
nosti.
Sv. Athanazij.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Tork	Eligij p.	7 30	4 9
2	Sreda	Bibiana d.	7 32	4 8
3	Četrtek	Frančišek Ksav.	7 33	4 8
4	Petek	† Barbara	7 33	4 7
5	Sobota	Saba	7 34	4 7
Ivan Krstiteo vu vozi.				
6	Nedela	II. Adv. Mikloš	7 35	4 7
7	Pondelek	Ambrozij	7 36	4 7
8	Tork	Nevt. popr. D. M.	7 37	4 7
9	Sreda	Peter For. p.	7 38	4 7
10	Četrtek	Lauret. M.	7 39	4 7
11	Petek	† Damaz	7 40	4 7
12	Sobota	Sinezij	7 41	4 7
Ivan da svedočbo od Kristuša.				
13	Nedela	III. Adv. Lucija	7 41	4 7
14	Pondelek	Spiridijon p.	7 43	4 8
15	Tork	Kristina	7 43	4 8
16	Sreda	†† Kvatri. Euzebij	7 44	4 8
17	Četrtek	Lazar p.	7 45	4 8
18	Petek	†† Kvatri. Gracijan	7 46	4 8
19	Sobota	†† Kvatri. Nemez	7 46	4 8
Glas kriččega vu püstini.				
20	Nedela	IV. Adv. Liberat	7 47	4 9
21	Pondelek	Tomaž ap,	7 47	4 10
22	Tork	Zeno m.	7 48	4 10
23	Sreda	Viktorija dev.	7 48	4 11
24	Četrtek	†† Adam i Eva	7 49	4 11
25	Petek	Božič. Rojstvo Jezusa	7 49	4 13
26	Sobota	Števan m.	7 49	4 13
Proroküvanje Šimeona				
27	Nedela	Janoš evang.	7 49	4 14
28	Pondelek	Nedužna deca	7 50	4 15
29	Tork	Tomaž p.	7 50	4 16
30	Sreda	David krao	7 50	4 17
31	Četrtek	Silvester	7 50	4 18

Vreme:

V začetki toplo, dež,
9—18 sneg, 18—30
mrzlo.

Božič — December ma 31 dni.

Z a p i s n i k

A large rectangular area with a solid border and horizontal dotted lines, intended for writing the minutes.

BLAGOSLOVLENO NOVO LETO 1931.

Ma 365 dnevov, začne se s četrtekom, dokonča se s četrtekom.

Premakljivi svetki.

Prva predp. nedela	1. Febr.
Pepelnica	18. Febr.
Marija 7 žalosti	27. Marc.
Vüzem	5. Apr.
Vnebohod	14. Maj.
Risaoska nedela	24. Maj
Sv. Trojstvo	31. Maj
Telovo	4. Junij
Srce Jezušovo	12. Junij
Ime Marijino	12. Sept.
1. adv. nedelja	29. Nov.

Kvatrni postli.

I. postne kvatre	25., 27., 28. Febr.
II. risalske kvatre	27., 29., 30. Maj.
III. jesenske kvatre	16., 18., 19. Sept.
IV. adventne kvatre	16., 18., 19. Dec.

Letni časi.

Sprotoletje se začne	21. Marc.
Leto se začne	22. Jun.
Jesen se začne	23. Sept.
Zima se začne	22. Dec.

Postni red.

Po najnovejšem cerkvenom zakoni (C. I. C. Tit. XIV. Can. 1250—1254.) se etak glasi:

„Zakon zadržanja prepove vživanje mesa i župe iz mesa, ne prepove pa belic, mleka i zabela kakšegakoli niti onoga ne iz slanine stvari. Zakon posta predpiše, da se do sitosti na den samo ednok najemo; ne prepove pa zajtra i večer hrane k sebi jemati, a pri kakovosti i količini hrane se moremo držati navade svojega kraja. Ne je prepovedano pri ednom jeli skupno vživati meso i ribe, niti večerje z obedom spremeniti. (To je, sme se večer do sitosti najesti, poldne pa samo polovico navadne večerje zavživati.) Zakon samoga zadržanja veže vsaki petek. Zakon zadržanja i posta moremo držati na pepelnico, po petkaj i sobotaj velikoga posta i kvatre, pa tisti den pred Risali, Velikov Mešov, Vsemi sveci i Božičom. Zakon samoga posta nas veže vse ostale dni velikoga posta. Zakon zadržanja ali zadržanja i posta ali samoga posta ne veže po nedelaj, zapovedanih svetkaj zvün svetkov vu velikom posti i se mesto teh dni nej trebe en den prle postiti i odpadne tudi post z zadržanjem na Veliko soboto popoldnevi. Z temi predpisi se nikaj ne spremeni pri posebnih olejšavaj, pri oblübaž kakše osebe ali kakšega društva, pri pravilaj i vodilaj kakšega reda ali potrjene družbe s skupnim življenjom bodisi moške ali ženske, čeravno nema obljub. Zakon zadržanja veže one, ki so sedmo leto svoje starosti spunili. Zakon posta veže od spunjenoga edendvajsetoga do začetoga šestdesetoga.“

To je zdaj postna zapoved. Ar jo v celoti objavimo, križov k postnim dnevam nesmo djali.

Mraki sunca i meseca.

Trikrat potemne sunce i dvakrat mesec.

Popunoma potemne mesec 2. aprila 1931. V naših krajih se ne bo vidlo. Začne se 2. aprila ob 8. vüri 22 minut večer, konec 2. aprila ob 9. vüri 53 minute večer.

Delno obročasto potemne sunce 17. i 18. apr. 1931. Pri nas se ne bo vidlo. Znovič potemne obročasto 17. sept. 1931. Tüdi se ne bo vidlo. Tretjič potemne 11. okt. 1931. Tüdi se ne bo vidlo.

Popunoma potemne mesec 26. sept. 1931. V naših krajih se ne bo vidlo to potmenje.

Znamenja meseca.

Mlad ☉ Pun ☽ Prvi krajec ☾ Zadnji krajec ☽

Naša Kralavska Rodovina.

Aleksander I.,

krao Srbov, Hrvatov i Slovincov, rojen 17. dec. l. 1888. na Cetinji; regent od 24. junija l. 1914.; krao od 17. augusta 1921.

Marija,

kralica, rojena kak romunska kraličina 9. jan. l. 1899. zdana 8. juna l. 1922.

Peter,

prestolonaslednik, rojen 6. sept. l. 1923. v Belgradi.

Tomislav,

kralavič, rojen 19. jan. l. 1928. v Belgradi.

Andrej,

kralavič, rojen 28. juna l. 1929. na Bledi.

Papa Pij XI.,

rojen 31. maja l. 1857. v Desio pri Milani z imenom Ahil Ratti; za mešnika posvečen 20. dec. l. 1879.; apoštolski nuncij na Poljskom 6. junija l. 1919.; kardinal i eršek (nadškof) v Milani 13. juna l. 1921.; za papo zvoljen 6. februara l. 1922.; koronan 12. febr. istoga leta.

Narodni svetki.*

28. junij: Vidov den, spomin na bitko na Kosovom l. 1389.

1. december: Osvetek narod. zjedinenja Srbov, Hrvatov i Slovincov.

17. december: Rojstni den Njeg. Vel. krala Aleksandra I.

Poštna pristojbina.

Pisemske pošilke		Paketi (tüzemstvo)	
v tüzemstvo	v inozemstvo*	Cene	
Pisma		težne	vrednostne
do 20 gr. 1 Din do 40 gr. 1.50 „ itd. za vsakih 20 gr. 50 par več.	do 20 gr. 3 Din do 40 gr. 4.50 „ itd., za vsakih 20 gramov 1.50 Din več	do 1 kg. 6 Din do 5 kg. 10 Din do 10 kg. 20 Din do 15 kg. 30 Din do 20 kg. 40 Din	do 100 Din 1 D do 500 Din 2 D do 1000 Din 5 D do 5000 Din 10 D
Dopisnice		Ekspresnina 6 Din Povratnica 3 Din Poizvednina 6 Din	
navadne 50 par	navadne 1.50 par	Nakaznice (utalvány)	
Tiskovine		Za znesek: do 25 Din 1.50 Din do 50 Din 2 Din do 100 Din 3 Din do 300 Din 4 Din do 500 Din 5 Din do 1000 Din 6 Din	
do 50 gr. 25 par do 100 gr. 50 par itd. za vsakih 50 gramov 25 par več	do 50 gr. 50 par do 100 gr. 1 Din itd. za vsakih 50 gr. 50 par. več.	Ekspresnina 3 Din Poizvednina 3 Din	
Priporočnina 3 D Ekspresnina 3 D Poizvednina 3 D	Priporočnina 3 D Ekspresnina 6 D Poizvednina 6 D		
Zvün štamplov na navadna pisma se računajo ešče té cene.			
*vün z orsaga. V inozemstvo se na štrof ne vzeme gor nikaj.			

* Narodni svetki ali državni prazniki so tisti dnevi, štere obhajati zapove država ne pa cerkev, — na spomin kakših vekših državnih dogodkov.

Naročnikom! Prosimo je, da to prečtejo!

Z letošnjim kalendarom spravimo dragim naročnikom veliko veselje. Spinimo najprej njihovo davno željo: naj bo kalendar takši kak je nekda bio, kda je ešče v Somboteli bio štampani. Takši je zdaj. Celo podoba smo dali zraven, notri v kalendar pa dosta kepvov. I odsehmao bo to tak. Pa nesamo tak, nego kalendar de se ešče povekšavao i lepšao. Vse pa zavisi od naših dragih naročnikov. Ne bi mogli mi dati povekšanoga kalendara, če ne bi ob 25 letnici kalendara, predvsem pa Marijinoga Lista naskočilo število naročnikov. Zdaj mammo, hvala Srci Jezušovomi i njegovoj presvetoj Materi Mariji dobrih 6000 to je šest jezero naročnikov na Marijin List. Zato lahko damo povekšani kalendar. Kak dugo ostane te broj, tak dugo bo kalendar zgledao kak zdaj zgleda. Če se pa broj ešče povekša, povekša se tudi kalendar. Naročnina je najprej hrana za kalendar. Kem več je dobi, tem bole bo raseo.

Zdaj pa par reči od cene kalendara. Marijin list nas košta 40.000 Din. letno. Kalendar nas košta 33.000 Din. brez poštine i upravnih stroškov. Knigica „Priprava na smrt“ nas košta 7500 Din. Poština i upravni stroški 7000 Din. Klišeji (kepi) v M. List i kalendar 2500 Din. **Marijin List z kalendarom nas tak košta letno 90.000 Din. to je devetdesetjezero Dinarov.** Jeli ka strašna šuma? Zdaj zarazmijo dragi naročniki, zakaj terja uprava naročnino. To strašno svoto po 10 Din. vküpspraviti, je preveč teško. Greši zato, ki zataji svojo naročnino, je ne plača i tak oškoduje širjenje Marijine časti i splošni hasek naroda.

Pitanje nastane, kde pa vzememo mi te peneze, teh 90.000 Din? Veliko pitanje, ki sere vlase dela uredniki i izdajatelji M. Lista. Z naročnine pride, če se vsa redno plača, okoli 65000 Din. Oglasi v kalendaru znesejo 5000 Din. Od odaje kalendarov se dobi 5000 Din. Podpora znese do 1000 Din. Vsega vküp tak pride 76.000 Din. Fali ešče 14.000 Din. Kde pa vzememo peneze za kritje toga duga!?

S kem plačamo 14.000 Din duga? Na to naše pitanje je dvoji odgovor. Plačamo ga s tistov poštinnov, štero do mogli naročniki odsehmao davati, kda dobijo do rok kalendar. **Vsaki naročnik, šteri dobiva na sküpní naslov Marijin List, to je, šteri plačüje samo 10 Din. naročnine za Marijin List, more odsehmao vseli, kda dobi do rok kalendar, plačati 2 Din. poštine.** Iz te poštine pride okoli edejset jezero dinarov. Ostalo bi nam tak samo tri jezero dinarov duga.

Kak pa namenimo te dug, teh 3000 Din. poravnati!? Z interešom bodoče fundacije. Dug, ka se nam napravi pri vüdavanji Marijinoga Lista i kalendara, namenimo poravnati z intereši tiste šume, štere ešče nemamo ali štero bomo meli, če te nam dragi naročniki naklonjeni. Ka ščemo s tem povedati!?

Mi bi radi eden fond zbrali, edno fundaciju položili i bi z intereša te fundacije, toga fonda leto za letom pokrivali primenklaže pri našem M. Listi i kalendaru. Zdaj, kda dokončavamo 25 letnico M. Lista, bi radi prvi deo za to fundaciju nabrali. Se zna, ga samo tak naberemo, če te nas, dragi naročniki v tom prizadevanji podpirali. **Mi bi bili popunoma zadovoljni, če bi nam vsaki naš naročnik samo eden dinar darüvao za fond skoz deset let, ali pa naednok dao 10 Din.** Te penez se ne bi trošo, nego bi stao v kasi ali bi se kakša zemla küpila za njega i intereš te šume ali haski te zemle bi se porabili za pokrivanje zgübička pri M. Listi i kalendaru Srca Jezušovoga i za lepšanje, povekšanje oba.

Če bi nam dao vsaki naročnik M. Lista samo eden dinar na leto, skoz 10 let, to je sküpnno, deset dinarov, bi za 10 let meli 60.000 dinarski fond ali fundaciju i bi vsako leto do 4000 Din. intereša ostalo za pokrivanje zgübička pri izdavanji M. Lista i kalendare ali za povekšanje i lepšanje oba.

Prosimo vse naše dobre naročnike, naj po svoji mogočnosti slišijo te naš glas, ga poslušneje i že letos plačajo. Najjake i najležej bi se plačao dar za fond s poštninov za kalendar. Kak pač što more i šče, ne silimo nikoga za te dinarček za fond. V M. Listi bomo vse objavili, ka što da za te fond.

Kda bi to vse pojasnili dragim naročnikom, jim želemo, naj se pri novom, povekšanom kalendaru iz srca razveselijo, naj njim bode čtenje duši na hasek, teli na zdravje, vrednosti pa na povnožitev!

Kalendar Srca Jezušovoga dobijo vsi naročniki Marijinoga Lista brezplačno! Kim hodi Marijin List na sküpní naslov, to je ki plačajo samo 10 Din. za njega, plačajo 2 Din. poštnine, kda ga do rok dobijo. Kim hodi Marijin List na lastni naslov ali doma ali prek mej države, to je, ki plačajo več kak 10 Din. za njega, ne plačajo nikše poštnine posebi, ar je poštnina zračunana v povekšano naročnino.

Naročniki samo Novin dobijo kalendar Srca Jezušovoga za polovično ceno to je za 5 Din. Ki ga želejo meti, naj pošlejo 5 Din. upravi v Črensovce na položnici.

Naročnikom Novin i Marijinoga Lista se oda kalendar za 10 Din. Dobi se pri vredništvu i upravi M. Lista v Črensovcih, v Prekmurskoj tiskarni v M. Soboti i pri širitelaj Novin i M. Lista v vsakoj fari.

Vse vas srčno pozdravlja i vam vsem vse dobro žele v Srci Jezušovom, posebno toga obilen blagoslov

Vredništvo i uprava M. LISTA v Črensovcih.

GLAVNA IMENA SVETNIKOV.

Abdon (i Senen), m., 30. jul.	Alfred, apat, 12. jan.	Antonija, dev., muč., 29. apr.
Abraham, očak., 9. okt.	Alojz Gonzaga, sp. 21. okt.	4. maja, 22. avg., 2. sept.
Adalbert (Vojteh), p., 23. apr.	Amadej, spov., 30. marca.	27. okt.,
Adam (i Eva), prvi stariši,	Amalija (Ljubica), 10. jul.	Antonin, p. 10. maja,
24. dec.	Amand, p., 6. febr.	Antonina, muč., 1. marca.
Adelhajda, vd., 16., dec.	Ambrož, p., cerkv. vuč. 7.	Anzelm, p. cerkv. vuč. 21.
Adolf, p., 11. febr.	dec.	aprila
Adolf, spoz., 12. jun.	Ana, mati Marije Device,	Apolinarij, p. muč., 23. jul.
Adolf, p., 17. jun.	26. jul.	Apolonij, muč., 18. apr.
Adrijan, mant., 8. sept.	Ana, prorokinja, 1. sept.	Apolonija, dev. m. 9. febr.
Afra, muč., 24. maj, 9. aug.	Anaklet, papa, 13. jul.	Baltazar (Boltizar), kral,
Agapit, papa, 20. sept.	Ananija, muč., 25. jan.	6. jan.
Agata (Doroslava), d. m.,	Ananija, muč., 1. dec.	Barbara, dev., muč., 4. dec.
5. febr.	Anastazij, mant, 22. jan.	Barnabaš, apoštol, 11. jun.
Agaton papa, 16., febr.	Anastazij, papa 27. apr.	Bazilij, p. cerkv. vuč., 14. jun.
Agaton, muč., 7. dec.	Anastazija, muč., 6. febr.,	Bertalan (Jernej) ap. 24. avg.
Agripina, d. m., 23. jun.	15. apr., 14. avg., 25. dec.	Benedikt, apat, 21. marca.
Albert. p., muč., 8. apr.	Andrej (Hrabrosi.) K., p.,	Benedikt Niger, spov. 4. apr.
Albert Vel., spov., 15. nov.	4. febr.	Benedikt Jožef, sp. 16. apr.
Albin (Belko), p., 1. marc.	Andrej Bobola, 21. maja,	Caharija, papa, 15. marca.
Albina, d., m., 16. dec.	Andrej Avelin, spov., 10.	Caharija, prorok, 6. sept
Aleksander, p., 23. apr. 3.,	novembra.	Caharija (i Elizabeta) 5. nov.
maja, 11. okt., 12. dec.	Andrej apoštol, 30. nov.	Cecilija, dev. muč. 22. nov.
Aleksandra, muč., 20. mar-	Angela Folinjska, dovica	Celestin, papa, 19. maja.
ca, 18. maja.	4. jan.	Ciprijan, p. muč., 14. sept.
Aleš, spov., 17. jul.	Angela, dev., 10. maja.	Ciprijan (i Kornelij), mu-
Alfonz, p., 23. jan.	Angela Meriči, d., 31. maj.	čenca 16. sept.
Alfonz, Lig., p. 2. avg.	Anton, püšč., 17. jan.	Ciprijan (i Justina), mant.
Alfonz, Rodr., spov., 30. okt.	Anton Pad., 13. jun.	26. sept.

Cirijak (Larg i Smaragd),
mant. 8. avg.
Ciril Aleksandrijski, püšp.
9. febr.
Ciril Jeruzalemski, püšp.
cerkv. vuč., 18. marca.
Ciril muč., 29. marca.
Ciril (i Metod), slovanski
apošt. 5. jul.
Cirila, muč., 5. jul.
Cita, dev., 27. apr.

Damaz, papa, 11. dec.
Damijan (i Kozma) muč.,
27. sept.
Daniel (Dana, Danica, Da-
nilo), prorok, 21. jul.
Daniel (i tov.) m., 10. okt.
Darij, muč., 19. dec.
Darüvanje Marijino, 21. nov.
Demeter, muč., 9. apr.
Deodat (Bogdan), m. 8. nov.
Deziderij (Željko), püšp.
23. maja.
Didak Jožef, bl. 21. marca
Dionizij, p. muč. 9. okt.
Dizma, desni razbojnik,
25. marca.
Dobroga sveta Dev. Marija,
26. apr.
Dominik (Vladimil), spov.
4. avg.
Dominika, muč., 6. jul.
Donat, p. muč., 7. avg.
Donat, p. 29. okt.
Doroteja (Dora), d. m.,
6. febr.
Doroteja (i tov.) d. m.,
3. sept.

Eberhard, p. 8. jan.
Eberhard, p. 23. jun.
Eberhard, p. 28. nov.
Ecehiel, prorok, 10. apr.
Edita, dev., 16. sept.
Edmund, p. 16. nov.
Edmund (i tov.) m. 1. dec.
Edvard, krao muč. 18. marc.
Edvard, krao angl. 13. okt.
Efrem, cerkv. vuč. 18. jun.
Egidij (Roger i Odorik),
28. jan.
Egidij od sv. Jožefa, 7. febr.
Egidij (Ilij, Tilen) apat,
1. sept.
Eleonora dev., 21. sept.
Elenterij, p. m. 20. febr.
Elenterij, papa m. 26. maja
Elija, prorok 20. jul.

Elizabeta kralica, 8. jul.
Elizabeta (i Caharija), 5. nov.
Elizabeta kralica, 19. nov.
Elizej, prorok 14. jun.
Ema, dovica 19. apr.
Emanuel, muč. 26. marca.
Emeram, p. muč. 22. sept.
Emerencijana, dev. m. 23. jan
Emerik, vojvoda spov.
5. nov.
Emigdij, p. muč. 9. avg.
Emil (Milan), dev. 22. maja
Emilija (Milica) dev. 17. avg.
Emilijan (Milan) p. 11. sept.
Emilijana (Milena) dev.
5. jan.
Engelbert, p. 7. nov.
Erazem, p. muč. 2. jun.
Erik krao, 18. maja
Ernest, p. 12. jan.
Erntruda (Erna), dev., 11.
sept.
Etbin, apat, 19. okt.
Etelbert, krao 25. febr.
Eva (i Adam), prvi starši
24. dec.
Evald, muč. 3. okt.
Evarist I., papov muč. 26.
okt.
Eufemija (i tov.) d. m.
3. sept.
Eufrazija, dev. 13. marca.
Eugenij, muč. 24. jan.
Evgenij, papa 8. jul.
Eugenij (i Makarij), muč.
20. dec.
Evgenij, p. 30. dec.
Eugenija, dev., 25. dec.
Eulalija, dev. m. 12. febr.
Eustahij (i tov.) m. 20. sept.
Eustohija, dev. 13. febr.
Evstohija, dev. m. 2. nov.
Eutihij, m. iz Mezop.,
14. marca.
Evtihij, m. iz Tracije, 29. sept.

Lazar, p., 17. dec.
Lea, 22. marca.
Leon, papa, cerkv. vuč.,
11. apr.
Leon, papa, 19. apr.
Leon, p., 22. apr.
Leon, papa. 28. jun.
Leon, papa, 3. jul.
Leonard (Lenart), apat,
6. nov.
Leonard Portom. spov.,
26. nov.
Leopold Gaj., 2. apr.

Leopold, vojvoda, spov.,
15. nov.
Lidija, dovica, 3. avg.
Lin, papa, muč., 23. avg.
Ljudmila, dovica, 16. sept.
Lucij, pap, muč., 4. marca
Lucija, dev., muč., 13. dec.
Ludovik Tol., p., 19. avg.
Ludovik, krao. 25. avg.
Lukač, evang., 18. okt.
Lorska Mati boža, 11. febr.
Magdalena (Majda, Magda)
Paciška, dev., 19. maja.
Magdalena, spokornica,
22. jul.
Makarij (Blaženko), Al., op.,
2. jan.
Makarij, p., 10. marca.
Makarij (Eugenij), muč.,
Maksencij, muč., 12. dec.
Maksim, p., muč., 29. maja.
Maksima, muč., 26. marca.
Maksimiljan, p., 21. febr.,
muč., 3. okt., 12. okt.
Marcel, papa, muč., 16. jan.
Marcela dovica, 31. jan.
Marcelijan (i Marko), m.,
18. jun.
Marcelin (i Klet), p., m.,
26. apr.
Marij (i tov.), muč., 19. jan.
Marije bl. Device godovi:
Zaročenje z Jožefom,
23. jan.
Očiščavanje (Svečnica),
2. febr.
Lorska M. B., 11. febr.
Oznanjenje M. B., 25.
marc.
M. B. dobroga sveta,
26. apr.
Pomočnica krščentikov,
24. maja.
Obiskanje Marijino, 2. jul.
Karmelska M. B., 16. jul.
Marija Snežna, 5. avg.
Vnebovzetje M. B., 15. avg.
Rojstvo Marije Device,
8. sept.
Ime Marije, 12. sept.
Marija 7 žalosti, petek po
tihoj nedelji i tretjoj ned.
v sept.
Rešiteljica voznikov,
24. sept.
Rožnovenska Kraljica,
prvo nedeljo v oktobri.
Darüvanje Marijino,
21. nov. i Nevt. popr. 8. dec.

Stenski kalendar Srca Jezusovoga

Blagoslovo bom celo hišo, kde bodo postavili i častili podobo mojega presvetoga Srca. (Oblüba Srca Jez.)

za leto 1931.

„Osebe, ki bodo širile to pobožnost, bodo mele svoje ime zapisano v mojem Srca i to tak, da to ne bo nikdar zbrisano ž njega.“ (Oblüba Srca Jez.)

Januar	Februar	Marc	April	Maj	Junij
1 Č Novo leto 2 P Najsv. Ime Jezuš. 3 S Genovefa	1 N I. predp. Ignacij 2 P Svečnica 3 T Balaž p. 4 S Andraš Korzini 5 Č Agata d. m. 6 P Dora dev. 7 S Romuald op.	1 N 2. post. Albin 2 P Simplicij 3 T Kunigunda 4 S Kazimir 5 Č Friderik 6 P Fridolin 7 S Tomaž	1 Š Hugon 2 Č Leon 3 P Frančišek Pavl. 4 S Izidor	1 P Filip i Jakob 2 S Atanazij p.	1 P Fortunat 2 T Eugenij papa 3 S Klotild 4 Č Telovo. Frančiš. 5 P Bonifacij m. 6 S Norbert sp.
4 N Tit p. 5 P Telesfor 6 T Sv. Trije Krali 7 Š Lucijan m. 8 Č Severin op. 9 P Julijan m. 10 S Agoton p.	8 N II. predp. Janoš M. 9 P Apolonija 10 T Skolastika d. 11 S Lurška D. M. 12 Č Sedm sv. ustan. 13 P Gregorij 14 S Valentin duhovnik	8 N 3. p. Jan. od Boga 9 P Frančiška Rim. 10 T 40 mantr. 11 S Sofronij 12 Č Gregor 13 P Rozinadov 14 S Matilda kr.	5 N Vüzem. Vincencij 6 P Vüz pond. Sikst p. 7 T Herman Jožef 8 S Albert 9 Č Marcel 10 P Mehtilda 11 S Leon p.	3 N 4. Najd. sv. Križa 4 P Florjan 5 T Pij V. papa 6 S Janoš pri Lat. vrat. 7 Č Stanislav m. 8 P Prikazanje Mihaela 9 S Gregor Naz.	7 N 2. Robert 8 P Medard 9 T Primož i Fel. 10 S Marjeta 11 Č Barnabaš ap. 12 P Najsvetejše Srce Jezuš. 13 S Anton Pad.
11 N I. Sv. Druž.. Hig.p. 12 P Ernest p. 13 T Veronika 14 Š Hilarij p. 15 Č Maver. Habakuk 16 P Marcel p. 17 S Anton püšč.	15 N III. pred. Faust. J. 16 P Julijana 17 T Donat m. 18 Š Pepel. Simeon p. 19 Č Konrad püšč. 20 P Elentarij 21 S Severin m.	15 N 4. post. Klemen 16 P Agapit 17 T Jedert dev. 18 Š Ciril iz Jer. 19 Č Sv. Jožef 20 P Volfram 21 S Benedikt apat	12 N 1. bela Zenon p. 13 P Hermenegild 14 T Tiburcij. Justin 15 S Teodor 16 Č Benedik 17 P Anicet 18 S Apolonij	10 N 5. Antonin 11 P Mamert p. 12 T Pankracij 13 S Servac 14 Č Vnebohod, Bonif. 15 P Zofija 16 S Janoš Nep.	14 N 3. Bazilij p. 15 P Vid 16 T Jošt. 17 S Adolf 18 Č Efre 19 P Julijana 20 S Florentina dev.
18 N II. Stol sv. Petra 19 P Marij i tiv. 20 T Fabjan in Seb. 21 S Neža d. m. 22 Č Vincencij 23 P Zaroč. D. M. 24 S Timotej papa	22 N 1. post. Stol sv. P. 23 P Peter Dam. 24 T Matjaš ap. 25 S Kvatri. Valburg. 26 Č Matilda 27 P Kv. Aleksander 28 S Kv. Roman op.	22 N 5. čarna Katar. 23 P Viktorija 24 T Gabrijel 25 S Cep. Marija 26 Č Emanuel 27 P Marija 7 žal. P. p. 28 S Janoš Kap.	19 N 2. Leon veliki 20 P Marcellin 21 T Anzelm 22 S Varst. sv. Jožefa 23 Č Adalbert 24 P Jürj 25 S Marko	17 N Pashal Bajl. 18 P Feliks sp. 19 T Celestin papa 20 S Bernard ap. 21 Č Valens sp. 22 P Julija 23 S Deziderij	21 N 4. Alojzij sp. 22 P Ahacij m. 23 T Eberhard 24 S Ivan Krstiteo 25 Č Viljem 26 P Janoš i Pavel 27 S Mati v pomoči
25 N III. Spreob. Pavla 26 P Polikarp m. 27 T Janoš Zlatovüst. 28 S Marjeta dev. 29 Č Frančišek Sal. 30 P Martina dev. 31 S Peter Nol.		29 N 6. cvetna, Ciril 30 P Janoš Klim. 31 T Modest p.	26 N 3. Kletus 27 P Peter Kanizij 28 T Pavel od Križa 29 S Peter m. 30 Č Katarina	24 N Risali, Marija p. 25 P Ris. pond. Vrban 26 T Filip Ner. 27 S Kvatri. Beda čast. 28 Č Auguštin 29 P Kvatri. Maksim 30 S Kvatri. Ivana Orl.	28 N 5. Leon p. 29 P Peter i Pavel ap. 30 T Spomin Pavla
				31 N I. Sv. Troj. Ang. d.	

Stenski kalendar Srca Jezusovoga

za leto 1931.

„Bom njim varno zavetje v življenji, posebno pa v smrti.“ (Oblüba Srca Jez.)

„Razlejšao bom obilen blagoslov na njihova podjetja.“ (Oblübe Srca Jez.)

Julij	August	September	Oktober	November	December
1 S Presv. krv	1 S Verige Petra ap.	1 T Marija tolaž.	1 Č Remigij	1 N 23. Vsi sveci	1 T Eligij p.
2 Č Srpna Marija	2 N 10. Porcijunkula	2 S Števan kr.	2 P Angeli čuv.	2 P Düšni den	2 S Bibiana d.
3 P Eliodor	3 P Najd. sv. Štefana	3 Č Mansvet p.	3 S Terezija od D. Jez.	3 T Hubert p.	3 Č Frančišek Ksav.
4 S Vori, Berta	4 T Dominik ap.	4 P Rozalija d.	4 N 19. Frančišek As.	4 S Karol Bor.	4 P Barbara
5 N 6. Ciril i Metod	5 S M. Snežna	5 S Viktorin p.	5 P Placid i tiv.	5 Č Zaharija	5 S Saba
6 P Izaija pr.	6 Č Preobr. Gosp.	6 N 15. Pelagij m.	6 T Brunon sp.	6 P Lenart sp.	6 N II. Adv. Mikloš
7 T Vilibald p.	7 P Kajetan sp.	7 P Regina d.	7 S Kral. sv. Rož. Ven.	7 S Engelbert p.	7 P Ambrozij
8 S Elizabeta	8 S Cirjak m.	8 T Mala meša	8 Č Brigita	8 N 24. Bogomir p.	8 T Nevt. popr. D. M.
9 Č 19 mantr. Gorkam	9 N 11. Roman m.	9 S Peter Klav.	9 P Dionizij	9 P Božidar	9 S Peter For. p.
10 P Amalija dev.	10 P Lovrenc m.	10 Č Nikolaj Toled.	10 S Mikloš Tol.	10 T Andrej Avel.	10 Č Lauret. M.
11 S Pij papa	11 T Tribucij, Suz.	11 P Prot. i Hiacint	11 N 20. Firmin p.	11 S Martin	11 P Damaz
12 N 7. Mohor i Fort.	12 S Klara	12 S Guidon. Ime Mar.	12 P Maksimilijan p.	12 Č Martin papa	12 S Sinozij
13 P Marjeta d. m.	13 Č Hipol. i Kas.	13 N 16. Notburga	13 T Edvard kr.	13 P Koska Stanislav	13 N III. Adv. Lucija
14 T Bonaventura	14 P Euzebij sp.	14 P Poviš. sv. Križa	14 S Kalist	14 S Jozafat m.	14 P Spiridijon p.
15 S Henrik	15 S Velika meša	15 T Nikodem	15 Č Terezija dev.	15 N 25. Leopold	15 T Kristina
16 Č Karmelska B. M.	16 N 12. Rok. Joahim	16 S Kvatri. Ljudmila	16 P Gal	16 P Otmar apat	16 S Kvatri. Euzebij
17 P Aleš sp.	17 P Liberat apat.	17 Č Lambert	17 S Lambert	17 T Čudečineči Gregor	17 Č Lazar p.
18 S Friderik	18 T Helena kr.	18 P Kvatri. Jožef Kup.	18 N 21. Lukač evang.	18 S Odon apat	18 P Kvatri. Gracijan
19 N 8. Vincencij Pavl.	19 S Ludovik	19 S Kvatri. Samarij	19 P Peter Alk. sp.	19 Č Elizabeta	19 S Kvatri. Nemez
20 P Elijaš pr.	20 Č Bernard apat	20 N 17. Evstahij	20 T Janoš Kancijan	20 P Val. Feliks sp.	20 N IV. Adv. Liberat
21 T Prakseda d.	21 P Ivan Franc. sp.	21 P Mataj ap.	21 S Orša	21 S Darüvanje D. M.	21 P Tomaž ap.
22 S M. Magdalena	22 S Timotej	22 T Tomaž Vil.	22 Č Kordula	22 N 26. Cecilija d. m.	22 T Zeno m.
23 Č Apolinar	23 N 13. Filip Ben. sp.	23 S Tekla dev.	23 P Severin p.	23 P Klemen	23 S Viktorija dev.
24 P Kristina	24 P Bertalan ap.	24 Č Marija reš. vozn.	24 S Rafael Ark.	24 T Janoš od Križa	24 Č Adam i Eva
25 S Jakob ap.	25 T Ludovik kr.	25 P Kleofa sp.	25 N 22. Krišt. Kr. Križ. Dar.	25 S Katarina	25 P Božič. Rojst. Jez.
26 N 9. Ana, mati D. M.	26 S Zefirin	26 S Ciprijan m.	26 P Evarist p.	26 Č Janoš Berhmans	26 S Štefan m.
27 P Pantaleon	27 Č Jožef Kalazancij	27 N 18. Küzma i Dam.	27 T Frumenci p.	27 P Virgil Ahacij	27 N Janoš evang.
28 T Inocenij p.	28 P Avguštin	28 P Vaclav kral	28 S Šimon i Juda ap.	28 S Gregor	28 P Nedužna deca
29 S Marta	29 S Glavosek sv. Ivana	29 T Mihael ark.	29 Č Narcis p.	29 N I. Adv. Saturnin	29 T Tomaž p.
30 Č Abdon i Senon	30 N 14. Roza Lim.	30 S Hieronim	30 P Alfonz sp.	30 P Andrej ap.	30 S David krao
31 P Ignacij Lojol.	31 P Rajmund		31 S Volbenk		31 Č Silvester

Srcce Jezušovo : moj rešiteo.

Temna noć je bila . . . zvezde so se vse poskrile . . .

Jaz sem hodo po tesnoj, strmoj poti . . . na sredi nje je zijao prepad z globokov vodov, ki ne mela dna. Kre reba iti neje bilo mogoče . . . V prepad me sili vsaki stopaj . . . Nazaj bi se obrno . . . a čakao je škodoželno sovražnik tam . . . Od srdov njemi je žarelo lice: čakao je, ka se obrnem nazaj, da me more sūnoti v prepap brez dna . . . Svetlobe ne bilo . . . Rešitve od niked. Ubogi potnik, ka bi si začno? Na Srcce mojega jedinoga prijatela si zmislim v toj groznoj stiski. K njemi zdehnem: Vsemogoči si, pomagaj mi, tū nega človeče pomoči! Strmina je kre prepada, ki je pun vode, štera nema dna. Strmina, štero prehoditi kak bi mogo en otrūjen popotnik!? Pa vendar mi pravi notrašnji glas: Prijateo, probaj i plezi gor!

Poskušim i plezim i gledam samo naprej i idem samo za glasom, ki mi pravi: naprej!

Sem prišo na vrh preprada. Ravnica je bila tam. Te se je pa držalameni znana pot, ki sem jo telikokrat pohajao! Zdaj gledam nazaj na tiste, ki so me šteli potopiti v globočino prepada, štera ne je mela dna. Osramočeni so stali tam, da

njim je vujšo plen, na šteroga so že brūsili zobe . . . Osramočeni so stali tam, hlapci pekla . . .

Kda sem vido svojo srečo, svojo človeki nemogočo rešitev, sem obećao Jezušovomi Srci, da bom iz zahvalnosti iskao samo njega, samo želo njegovoga Srca i tiste štere ma najraj: sirote. Dūšice, ki lūbite to Srcce, ki ste dobile po njem tūdi rešenje iz nevarnih poti, stopite k meni pa mi pomagajte iskati samo Jezušovoga Srca tolažbo i samo pomoć njegovim sirotam.

Pa ka te me razmele, vam ovadim, ka se Jezušovo Srcce samo te potolaži, če ma dobre dūhovnike, ki iščejo božo ćast i zveličanje dūš. Njegove sirote pa te dobijo pomoć, če vsaki tak ljūbi svojega bližnjega, ka vsaki sirmak dobi za preživlanje neobhodno potrebno najprostejšo preskrbo i streho

Da se te dvoji namen dosegne, hodi te z menov dūšice po tesnoj poti, po poti, na štero mećejo sovražniki zanke, na šteroj koplejo jame i postavljajo prepade. Ne bojte se teh: ravno te nevarnosti so orožje, s šterim se te dvoji namen dosegne. Trpljenje i molitev vse dosegne. Ž njima je rešo Jezuš svet, ž njima, jedinō ž njima rešimo tūdi mi diko Srca Jezušovoga z dobrimi dūhovniki i svoje bližnje z nevole. A s tem smo pa rešili sami sebe. SRČEN.

Srcce Jezušovo dobrote i lūbavi puno, smiluj se nam!

(Litanije Srca Jezušovoga).

V svetom pismi čtēmo, ka je Jezuš okoli hodo i dobro delao. S hojov je delio dobrote. Ali ravno zato, ka je okoli hodo neje mogo teliko dobrot deliti, kak će bi namesti bio povsod. Kda je šo z ednoga kraja, je menjkao v drugom i sfalile so tam dobrote. Zato so mogli potrebćino trpeći daleć hoditi okoli za njim. Keliko bole deli dobrote njegovo srce zdaj, kda je na mesiti, kda je v Oltarskom svestvi skrit. Vsaki lahko k njemi pride vsako vūro i vsaki hip, ar je povsod navzoći, v vsakoj farnoj cerkvi pa šće v kelikih kapelicaj! Ne trbe dneve dugo za njim hoditi ali ćaka'i na njega, ka bi prišo z drugoga kraja k nam, je pri nas i mi smo pri njem. To dobroto Jezušovoga Srca zdaj premislimo. Premislimo, ka bomo znali biti zahvalni. Dobro je to Srcce do nas v Oltarskom Svestvi, kda

smo v nevarnosti i dobro je to srce do nas, kda smo v obilnosti. Za obe dobroti se zahvalimo.

Od lani mao obhaja Maticerkev god Jezušovoga Srca z osminov. S tem se opominamo vsi, ka bi se spomenoli z dobrot toga Srca. Dužni smo to vćiniti, ar smo vsi v punoj meri prejemali i zajemali s teh dobrot.

Kda je Jezuš na križi že dūšo pīsto, se je presmeknolo njegovo presveto Srcce i je tekla ž njega krv i voda. Voda, štera pri svetom krsti očisti vsako dūšo od poprijetnoga greha i jo spremeni iz roba pekla v dete bože. Krv, štera odpūsti vsaki greh pri svetoj spovedi i štera okrepi vsako dūšo, ka se more grehov ćuvati i ostati stanovitna v dobrom. I Maticerkev krasno lepo moli na god presvetoga Srca,

kda gleda njegovo rano: Jezuš, bodi ti dika ki iz sica levaš milošče! Maticerkev gleda to rano kak vretino, iz štere se poleva. Poleva se pa, kda gori i kda je süša. Gori v naših düšaj ogenj grešnih strasti, to je grešnih nagnenj. Gori vu vseh, dokeč ne smo premagali vseh slabih nagnenj. Gori ogenj nečistosti, nezmernoga jela i pifa; gori ogenj nevoščenosti, ogenj hrepenenja po časti, po bogastvi, gori ogenj srdov i gizde. O kak vničüje te strašen cgenj mladö življenje düše, štero je dobila pri svetom krsti i svetoj spovedi. I toga cgnja nišče ne more premagati, pogasiti — samo i jedino krv i voda Jezušovoga srca — toga milošče. Ne pozabimo, düšice njegove, bože so te reči: „*Brezi mene nikaj ne morete včiniti.*“ (Jan. XV. 5.) Nikaj se ne pogasi brezi njega, brez njegovoga Srca. Vse zmage, štere so si spleli svetniki, šterim se veselijo pokorniki i vsi zveličani, vse te zmage je pridobila rana Jezušovoga Srca, štera je pogasila ogenj grešnih strasti i düšo napojila pri svetom prečiščavanji z močnov pijačov i okrepila z krepkov jes-tvinov, ka je mogla priti do gore Horeb: do nebe. V dnevaj süše, kda se je posušila vretina lübezni bože v tebi — kda si spadno v smrten greh — se ti to srce odpre i te polije; tak polije, ka ti iz oči priteče vretina britkih skuz, štere kda točiš nad svojimi grehi pri svetoj spovedi, se ozeleni posüšeni, mrtev ograd tvoje düše. V dnevaj süše, kda te svet omami z svojimi zapelivostmi, veselicami, bogastvom, ka ne čütiš v sebi nikaj, ka bi te vleklo k Bogi — ka te predrami, ka se ščista ne posüšiš, ka v smrten greh ne privoliš? Ka ti pokaže minlivost sveta? Ka te navči, ka je pravo življenje? Ka te pripela na pot, štera išče samo tisto, ka je večno!? To odprto Srce Jezušovo je to. To ti glasno kriči: glej Bog je vmro raj i si srce prebodnoti dao raj, kak bi lübo svet. Delaj tüdi ti tak. Trpi od sveta a ne lübi sveta! Lübi Boga i düšo svojo i düše svojega bližnjega!

Pa če gledaš Jezušovo Srce, kda zapüsti nebo i se spüsti na zemlo, pri podigavanji i v tvojo düšo pri prečiščavanji ali kda se zdigne z oltara, svojega stalnoga prebivališča i se spüsti k betežniki, v procesijo, za blagoslovitev v cerkvi i zvünaj nje, te ti odpira, düšica, bogastvo. Te teče z toga Srca tista pobožnost, šteroj se teliko veselíš; te se povekšava broj

dobrih spovedi i prečiščavanj; te se deli stanovitnost v dobrom; te precvetejo lelije čistosti i rože goreče lübezni do Boga i bližnjega; te se razlije njegov blagoslov na tvojo familijo, na zibelko tvojega deteta i na trdo ležišče v tujini krüh slüžečega oče; to trosi toga Srca rana srečo na tvoje pole i tvoje celo imanje, da moreš ne samo ti živeti, nego da moreš tüdi njegovoj diki i njegovim sirotam kaj voščiti.

I hvala tvoia ka naj bi bifa za to veliko dobroto Srci Jezušovomi! Odprto je to Srce i curi iz njega krv i voda, curijo iz njega milošče, ka bi pogasile tvoj ogenj i polejale tvojo süšo. Naleči zato vüsta svoja na to rano i odpri svoje srce, kda čütiš, ka gori v tebi ogenj grešnih poželenj i pravi, pravi iz celoga srca: Srce Jezušovo pomagaj!

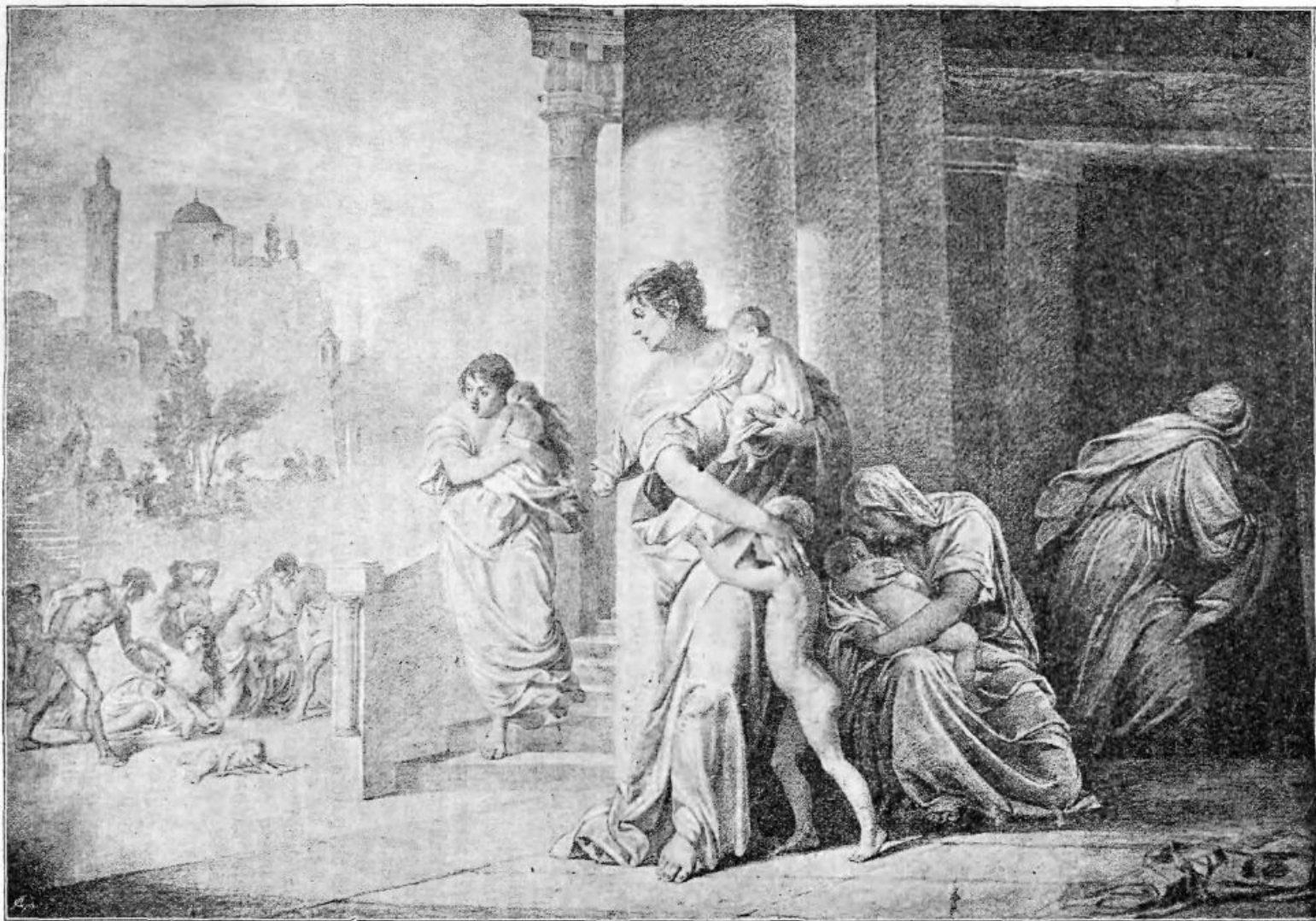
Pa kda ovaraš, ka si mrzeo gratao, ka je mrlo življenje v tebi, štero ti je Jezuš dao, ka se je vse posüšilo po smrtnom grehi, o zdehni k tomi Srci i je prosi: Srce Jezušovo spokori me!

Pa da se začneš süšiti, kda ti začne molitev i pobožnost teška postajati, kda se te loti mlačnost, o natekni svoje srce na odprto to bože Srce i zdehni: Srce Jezušovo polej me s tvojimi miloščami! Tak boš zah alen za njegovo dobroto v dnevaj nevarnosti i nesreč!

Kda pa okoli hodi med nami ali stopi celo v tvoje srce, kda je na oltari vu svetom ciboriji ali kelih i izpostavleno, o düšica te pa se njemi tak zahvalüj, ka boš prosila tisto, ka ma najraj: Iščite kralstvo bože! Prosi za Matercerkev. On je pravo, on, boži Zveličiteo: „*Iščite najprle kralstvo bože, vse drugo vam bo dodeljeno!*“ (Mt. VI. 33.) *Molimo za Matercerkev, za njegovo sveto zaročnico, za njene namene, te vse ostalo, ka potrebijemo, dobimo. Za Matercerkev moliti najmre pomeni: moliti ne samo za svojo, nego za vse düše. Samo tak je molo Jezuš sam. Zato je te namen pri molitvi njegovomi Srci najdragši i nosi največ sada.*

Odprto je Jezušovo Srce za nas, odprto naj bo tüdi naše za njegovo. Odprto naj bo za njegovo, zaprto pa za svet. To je hvala Srci Jezušovomi, ki je dobrote i lübavi puno do nas.

Herodeš da spoklati dečico v Bethlehemi, ar misli ka je med njov tudi Jezušek. Vkano se je. Jezuš, koga je šteo moriti, je postao njegov sodnik. Vči se s toga, ka vsaka hüdobija pride na sodbo božo, niedna toj ne vujde.

Mihael Kranjec:

Kapale so snežinke . . .

V polmrak ranoga večera v sredozimi, so vdarjali zvoki muzike iz hiše, gizdavo i mogočno, polpijano so se gubili nekam po vési, kak da bi šteli k slednjoj hiši, kak da bi radi vsakšega obinoli posebi, njemi povedali kaj veseloga i ga s sebov pozvali. Pijano so se šetali po škednji, včasi tiše, nato pa glasneje, včasi nebrano, kak da bi se kregali. Kak da bi bili to ljüdje i ne glasovi, skoro, da bi jih človek vido, bi šo k njim i si z njimi kaj zgučavao. Bas da se je najdale odpravo, ne deleč bi flauta kaj lepoga lagala. Šče dele bi odvandrao krnjét i gosli, kak da bi se štela za nekšo stvar kregati, štere ne. Tišje pa so bile cingole i kontra je samo nikaj muvila, kak da bi sedela za pečjov i prikimavala vednakoméno:

„ . . . ja, ja . . . ja, ja . . . “ v valceri i bole strganoj mazurki, ali v polki i koračnici se je popaščila i bole živo prikumavala, pa kak da bi s trüdom i nevolov to činila. V čardaši pa je že komaj hodila vštric ovim. Kak da se krega, čemeri, protiguči, pa ka vse to . . . !

Ljüdje so prepevali pobožno primerne pesmi, eli tüdi so zaspevali robate, kak da bi jih oboje navdajale z vednakim občütjom, skoro, da so se neštérne jokale — naimre ženske. O, vej so lepe naše domače pesmi, niti sami ne vemo kak, le ob posebnih prilikaj. Pa so že takši naši dečki: Od soldačije jih prinesejo, šče grde včasi. Pa so že takše naše dekke: V rezi je čüje i misli, kak so tiste lepe i je spevie domá: veli znam novo. Pa ne dišijo po domačoj zemli nikaj. Vej so več nikaj nej v navadi, tista na priliko, od gredice, ki de jo dekke skopalo i bo na nje nasadilo troje rož; tista od včelice; tüdi na Marka so pozabili, drügi so nam ga vkrali i ga naskori ne bomo poznali, da je naš; tisto, dá smo malo zaspali i je te Jezuš mimo šo . . . i se vö gučijo s tistov štajarskov za dobro volo i da pijéjo:

. . . Jezuš in Marija
sta tüdi vince pila . . .

I nato so plésali, veselo i razkošno v prenapunjenoj hiši, da so se janke žensk zadevale ob klopi i lüdi okoli i so njim obrazi žareli kak negda, gda so prvokrat plesale z mladimi dečki. Sneha pa je z veselo nesrečnim obrazom gledala po mlajših tovarišicaj i po starejših, kama de sama

šla i odked se več nigdar ne povrné; iz mladosti, lepe, brezskrbne — v življenje puno bridkosti. Eli znate, ka se to pravi: stati na pragi. Tam notri so dragi, ti pa moreš iti v svet. Tam odzaja je mladost, ti roko njoj davleš v slovo, s skuzami v očeh, eli čas beži neptrgoma i te vleče s sebov, če ščeš eli ne. Bridko i tužno je, pa človek komaj te spozna, gda že pogledne skoz dveri v mraz, pa če tüdi je prlé vsigdar tá želo . . . Komaj da so se njima z mladožencom včasi srečale oči za hip, pa kak da bi tü sedela dvá tühinca, možki pa ženska, ki sta se zaj ob prvim srečala. Starešina je modro sedo nagnjen malo nazaj, kak da bi premišlavao, ka de zdaj pravo i je gizdavo gledala rdeča posnehajla okoli. Mlade posvarbice pa so želno čakale, gda jih što pozové plésat. Küharica je pa drkala po vseh potih hiše, kak da ne bi znala gde ma glavo i pri vsakom stopaji zdehnola:

„Bog moj, Bog moj!“

Eli kak da njoj največ brige dela tisti dečji šereg, šteri tam po kotih v prekliti postanjüvle, gleda v pričaküvanji v kühinjo odked prijetno dišijo najrazličnejše stvari: kemin, prpeo, paprika, klinci pa — jestvine — huj! kak to ščegeče v nosi! Gledajo želno v hišo, odked se njim s stola smejejo bidri, genjene makove sükanice, gibanice, — pune kante — oj! — pa ka bi vam pripovidavao, vej sami to vse bole znate kak jaz.

„Bog moj, Bog moj, deca, odked se vas je telko nábralo! Skrijte se nekam, ka nete zaslonbe delali. Ite domo, tmica de, ka ne zablodite!“ je naganjala med drkanjom küharica. „Vütro pridite, vütro de sneha na kopanjo davala.“ Pa što bi njo poslúšao i bogao. Deca so se šče tesneje stisnola v kot, malo njim je svetloba razsvetlávala ličeca pod starimi krščakeci i prevelkimi robci dekllicam. V drügom koti pa sta slonela dva starca, vö od kosmatih lic njima je odsevalo pričaküvanje. Včasi je šče šteri stopo proti hiši i lúkao nekaj časa v njo v začüdenji. Zaj pa zaj je šteri družban zadeo za deco. Pogledno jih je, nato pa njim je darüvao vsakšemi falat vrtankov.

„Eli bi šla domó?“ je pitao osemletni dečarec devetletno dekllico-sestrico, ki je slonela v koti, kak se hodi v hišo. „Tmi-

ca je vöni, pogledni! Kesno je že . . .
Strah de naj.“

„Ne šče . . . Ka bi že domá. Vej je komaj obed mino, zaj šče tak nikaj ne. Pri večerji ka bo. Pa tüdi samá ta, kda vsi zodi-dejo domo.“

Maloga Lujzeka je obhajalo mrzlo občütje, gda se zgledno skoz dveri v tmi-co. Mrzlo je prihajalo tam odnet, eli njega je bilo le bole strah. Pa če je šče takši junak človek, groza ga obide, gda more domo, pravimo okoli ponoči i čüdo bi bilo, ka Lujzeka ne bi. Pa je pozablao na strah pri pogledi na jestvine v kühinji i v hiši. Ve je sam Bog, gda so prišle senje:

Tüdi on sedi za stolom pri mlado-ženci. Drüžbanje nosijo gor, se zmenjajo, lüdje pa se smejejo. I smeje se tüdi Lujzek, na tüo, samozavestno, kak da bi bio starešina. Na stoli je skleda, cela kokoš vö kaže bedre; pa ka, če je že sit, kak naj je. In nato zaspevlejo :

. . . „Primi, bratec, kupico ! . .

. . . Naš Lujzek je najmlajši . .“

In nato zaplešejo veselo-o!

„Ne stoj na pragi, da ne boš na poti!“ ga je potegnola Marička za rokav, ar je stao na pragi i gledao z odprtimi očmi v hišo. Predpasnik, ki ga je meo gori za pičenoga, se njemi je poškalo iz froš in iz njega je zdrso falat vrtanka, zdroblenoga i odščipanoga. Prigno se je, pobrao boži dar i ga pobožno küšno. To je bio edini falat, ki ga je dobo té večér.

„Jezuš kelko si odščipao!“ se je čüdüvala Marička, njemi pa je stopila pred oči mati, štera leži betežna domá lačna v nezakürjenoj hiši; ki čaka, če bi njoj mogoče prinesla falat vrtankov ali pa krüha. On pa je šče té falat, ki ga je dobo, oščipao; pa če je lačen!

Tüdi Marička je mislila na mater . . .

O, lüdje boži eli znate, ka doma čaka mati lačna. Čaka na njeva — ves popoden sama — lahko ka se že stara, ka jiva ne tak dugo. Vej bi šla! Tüdi Maričko že skrbi, da je tak gosta kmica. Kak pa naj ideta, če sta šče ne nikaj dobila, nišče njima ne ponüdo ne župe, ne kaj drügoga. Zgučala sta si prle, ka ta župo jela, vrtanike, krüh pa pogače ta pa sprav-lala za mater — kak pa če bo kaj. Včasih je bilo vnogo, pune predpasnike sta prinesla, dva, celo tri dni so meli zadosta. Lepo je bilo včasih, ali dnes . . ! Drüžbanje hodijo mimo, nišče nikaj, smeh zadovolnošče njim igra na vüsticaj. Küharica se obrégne šče celo, gda jih vidi, drügi pa

se za to šče bole ne brigajo. Čas pa je bežao, bežao neznansko hitro. Te se je zmislo pozvačin. Pipo je držao v vüstaj, obstano je med njimi, jih pregledavao.

„Deca, kelko vas je?“ Vidilo se je, kak bi se smehlao, ka jih je telko.

„Jee! Vnogo!“, je djao eden odzaja.

„Eli ste lačni?“

„Jeee! Pá kak!“ je zategno ov odzaja, neštérni so se na glas zasmejali.

„Bi jeli?“

„Bi.“

„Bi pili?“

„Bi.“

Vsem se njim je vidilo, kak da se je malo samo zmenjao z njimi: — Ščete? — Ščemo! Pa njim je pokazo pred nos prazno pesnico: Naa! Hihihih! Božen si pozvačin! Pa se je povrno te, za njim je nesla küharica v skledi rezance. „Esi, za menov!“ Vsipali so se za njim, v malo hišo. Tam je posadi okoli stola — vse napuni jih je bilo, — tüdi šterca sta prišla.

„Jejte!“ Ne bi trbelo prigučavati, za nekaj hipov je bila skleda prazna, pa njim je küharica ešče ednok prinesla z vzdihom: Bog moj, Bog moj!

„Zaj pa vsi domo“, je pravila te. „Ka ne te v napoto.“ Nato so ošče polüknoli v hišo, nato so se pa počasi gübili domo. Na posteli je ležalo po vrtanka. Lujzek se je zagledao v njega:

„Viš, Marička? Nikoga nega notri. Što bo znao, zbeživa?!“

„Lujzek!“ Potühno je, domo pa bi le najšla. Za hip bi se skrila nindri, da jiva nišče ne bi vido.

O kak grda, slaba navada je to, ka deci davlejo stariše postopat pred podoknom! Kelko pohüjšanja, kelko greha, kelko podivjanosti to rodi!

* * *

„Ka pa vidva ne bodeta šla domo? Vama šče ne zadosta? Bog moj, Bog moj!“ se je lovila küharica za glavo. Zosagano sta jo gledala bratec pa sestrice, pa sta povasila pogled. Stala sta nepremično, kak da sta ne čüla.

„E, püstitte jiva, Treza! Naj bodeta!“ jiva je brano pozvačin, ki je prišeo mimo.

„Esi hodita k peči, ka se segrejeta.“ Posado jiva je na kamen k peči. „Čida pa sta?“

„Rečna.“ Ponüdo njima je ešče hrano. Za mater je posebi dao. Toplo je prihajalo od peči, da jiva je omamlalo, s polodprtimi očmi sta gledala po hiši, po plesalcaj. Kak da bi bila v nebesaj. Toplo odzaja — hrane zadosta — muzika . . Po-

mali sta pozablala na vse, samo kak zdaleč je potrkaao včasí (odmev) spomin na mater. „Pa ka bi šče zdaj domá, zdaj bo glávno, pri večérji. Komaj va nosila. Tomi do mati veseli!“ Včasí jiva je što čemerno pogledno, pa ka njima pogled, pravo pa zato nišče nikaj.

Minjavala je večerja, sneha je kúšūvala po vrsti, od prvoga do zadnjega. I sneha je nazadnje obstanola pred malima i jiva kúšnola, da sta ne znala kaj i kak i sta jo zosagano gledala.

„Sta lačna? Gospod pozvačin, deci jesti!“ je zapovedala i je šče velela: „Nakladite njima pa njima dajte. Te pa ta šla spať, ar sta že sneniva . . . Pa vütro pali pridite, deca!“

„To je angeo“, je pravo Lujzek proti Marički.

Ne guči tak na glás.

I nato sta se napotila domo; — veselo njima je bilo v srci, na licih sta šče čütüta vročino kúšca, kak da bi jiva mati kúšnola . . . Mati . . . Kak jiva že zaj čakajo. Na steno se naslonijo i poslušajō, še bi što šo. Poslušajō i si premišlavlejo. Starajō se: Misljō ka lačniva prideta. To do gledali, naj ta skladala pred njih, ka sta dobila.

„Oj, deca, što vama je pa telko dao?“

. . . Bog njemi lepo plati . . . Vzela bo falaček i bo jela. „Oj, deca!“

„Jezuš, kakša tmica! — Sneži! — Joj, do kolena je že globoki sneg!“ Vstanola je v srci briga. Malo se je bliščao sneg v odsviti svetlobe skoz okna. Što de kazao pot, da ne bi zablodila. V snegi takšem. Kre konika je na vsakšem kraji globoka graba. Stopi mimo, poškališ se v vodo, nigdar te nišče več ne reši. Ka bi pomagalo, če bi zvao.

„Vrniva se!“ je proso Lujzek. „Da do drügi šli.“

„Tak ne nikoga, ki bi v té kraj šo. Samo hodiva, mati naj že žmetno čakajō . . .“ Brozgala sta po snegi, iskala poti, tak sta bole hodila. Na desno pa na levo so senjale hiše, vsešérom mir, tisti strašen mir, šteroga se človek tak boji. Samo odzaja se je čüla muzika, kričanje pozvačina i drüžbanov i spevanje. Ka njim, v toploj hiši, brez skrbi . . . Šo je sneg, kapao mehko i raho, božao z mrzlov rokov. Muzika je pomali zamrla — sam Bog ve, gde sta hodila. Vidilo se njima je, ka ideta po pravoj poti, i zato sta šla samo naprej, naprej. Skoro se bo prikazalo drevje i med drevjom hiša — kuča. Da nega drevja od severa, bi jo že veter zdavna odneso. Lepo

je tam. Daleč od tam so drüge hiše, komaj da bi jih v mirnom poletnom večeri lahko dosegno krik. Pozimi je püsto tam. Nindri ne decé — samo Lujzek i Marička gledata skoz okno v zasneženo naravo. Samo v nedelo ideta včasí v vés. Ovak pa sta vsigdar pri materi, zdaj celo, ka so mati betežni, prej da so jako betežni. Resan, ka so betežni. Pa kak tüdi ne bi bili slabi, da se nigdar ne najejo dosita. Malo župe na den . . . Kak do zdaj radi! . . .

„Gde sva?“ se je zosagala Marička i obstanola.

„Gde?“ je pitao Lujzek v polsenjaj. „Tak me zebé. Trüden sam.“ Strmeo je v tmico, skoro da ne vido Maričke. Otrüjenost njemi je ležala v teli i omotica se ga je pollaščala. Legeo bi i senjao, legeo si pri steni k materi stisno bi se k njoj, da bi njemi bilo toplo.

„Vej bi že mogla biti domá?“ je sklepalala Marička.

„Kriči, lahko de što čüo!“ — Marička je premišlavala.

„Maaaati!“ Jeknilo je v tmico, čüdno i strahotno, da sta se stisnola drüg k drügomi. Glas pa se je razgübo, niti odmevalo ne.

„Bole na glas!“ Ona pa kak da ne bi vüpala.

„Da se tak čüdno čüje . . . Matii!“ Te je Lujzek spadno, onemogeo, napo v senjaj, skoro, da se je ves skrio v sneg. Kak da nešče vstanoti.

„Jezuš!“ se je zosagala Marička. „Vstani, Lujzek, skoro bova domá. Tak se mi vidi, ka vidim posvet skoz edno okno. Mati svetijo i naj čakajō.“

„Idi Marička, pa najdi hišo. Te pridi po mené, tečas si že odpočiném. Kak je toplo! Idi, pa se pašči!“

„Ne! Nesla te bom.“ Nikaj ne pomagalo, vzdignola ga je i je s silnim naporom gazila sneg devetletna, onemogla, je nesla osemletnoga brata. Sam Bog zna, po šteroj poti hodita, lahko ka šče po poti ne. Pa ka, naj se zdaj obrneta? Vej ne več sledov, odked sta prišla. I Marička je molila Boga, v smrtnom strahi i skrbi i prosila vroče Boga, da bi najšla pot . . .

Sneg pa je kapao . . . kapao . . .

Te je Marička zadela za nekaj trdoga, tak se njoj je vidilo, ka je drevo, nagnjeno k zemli, debelo; pod njim niti snegá ne. Spadnola je onemogla pod njé, Lujzek je mirno obležao na hladnoj zemli.

„Malo počiném, te bom ga ležej nesla. Vej nemava več daleč domo. To je tis-

ta stara grūška na Potji. Ka bi se zdaj starala več! Naskori bova domá, mati!“ Lujzek pa je senjao od grūške:

„Šče pomliš, Marička? Tū sam lani vzèo goloba!“ O neboga deca!

Snežilo je, snežilo . . .

* * *

Te se je mati vzdignola, duže ne mogla čakati. „Polnoči bo, lahko, ka ne vūpata domo.“ Vgasila je posvet, odprla je dveri, pa stopila nazaj.

„Sneg ide . . .! Bog!“ Zbrala je vso moč, ki jo je šče mela, se pokrižala i stopila v noč. Iskala je v tmici pot na konik. Poslūhnola je, lahko bi odked čūla zazavati . . . Vse je tiho. Sneg jo je božao mrzlo v obraz. Hodila je žmetno, se opotekala od slabosti, počivala pri vsakšem tretjem stopaji i si odihavala.

„Da sam njima dopūstila . . .!“ se je starala. Sirmačeka sta prosila, če smeta. Ali naj njima branim?! Lahko, da se najde što dober, njima ponūdi falaček vrtankov.

Bridko je življenje i ali naj že mala dečica vse kuša.

„O Bog! ne daj, ka bi onemogla!“ je molila. Čūtila je silno onemoglost. Že dva meseca ne bila nikaj gori, zdaj pa v sneg i mraz . . . Šče je poslūhnola, nato pa — ve sam Bog, gda — zasenjala . . . Sedijo za stolom, njima žarijo oči, vō skladata, ka sta dobila. „To vse je za vas, mati!“ „Jejta, deca! znam ka sta lačniva; tam sta ne jela, samo da bi meni prinesla. Ka bi že zdaj kušala bridkost življenja. V vajinih kupicaj de tak samo pelin.“ Nato so pa malo vsi trije jeli. „To ta pa vūtro mela. Zdaj pa hodimo v božem imeni spat.“ Obinola jiva je i jiva kūšnola na čelo. — o! i tese je mati štela prignoti, pa ne mogla, spadnola je v gūbē pod nagnjeno drevo na — deco. „Deca draga! Marička, Lujzek!“ Pa njeva sta spala brez dhanja. Štela je vstanoti, pa ne mela moči, obležala je nad decov brezi giba, brezi reči . . .

Z nebe pa je snežilo pa je snežilo . .

G ZDOMI IDE, G ZDOMI IDE . . .

NARODNA.

G zdomi ide, g zdomi ide
Jarkovič Jūri;
Doma si odstavlja
Svojo lūbo.

„Čakaj, lūba, čakaj,
Dvanajset let čakaj!“
Dvanajset let minolo,
Njega ne je bilo.

Prvikrat letela edna mlada ftica,
Jarkovič Jerica:

„Odi domo, odi, Jarkovič Jūri,
Tvoja lūba tebe odstavlja!“

„Nejdem domo, nejdem,
Niti ti ne verjem!
Nejdem domo nejdem,
Niti ti ne verjem!“

Drūgikrat letela edna mlada ftica,
Jarkovič Jerica:

„Odi domo odi, Jarkovič Jūri,
Tvoja lūba ide že za drūgoga!“

„Nejdem domo, nejdem,
Niti ti ne verjem!
Nejdem domo, nejdem,
Niti ti ne verjem!“

Tretjikrat letela edna mlada ftica,
Jarkovič Jerica:
„Odi domo, odi, Jarkovič Jūri,
Tvoja mlada lūba za rumenim stolom,
Za rumenim stolom, pod zelenim vencom!“

Domo pride soldak:
„Dober večer Bog daj,
Draga moja svatba!“
Kupice natačo,
Soldaki piti davlo.
Soldak se napije,
Mladoj snehi poda;
Notri njoj je pūsto
Zaročeni prstan.
Sneha se napila,
Dūšo je spūstila . . .

„To ti bojdi, lūba,
Zakaj lūbiš drūgoga!“

Zapisao: Š. K.

SMEŠNICE.

I.

To je pa dónok grozno delo v sosedovoj hiši že 7 dni eden človek leži pa ga ne pokopajo.

- Zakaj pa ga ne pokopajo.
- Záto, ár je ešče ne mro.

II.

Betežnik: Kal 100 koron košta ednoga zoba skübljenje? No da hitro zaslužijo te peneze.

Doktor: No, no, kak se vam vidi! Jaz pomali tüdi lahko zob skübnem, če ščete?

III.

Žena: Moj Bog, da sem trüdna. Celi den sem šivala.

Mož: Ali šivanje je ne delo. Moj prijateo je pravo, ka pri ženskaj je šivanje telko, kak pri moškaj füčkanje.

Žena: Tak, te pa to máš Francekove hlače, pa sfüčkaj na një tri krpe.

IV.

Mož: No da si čüdna ti ženska.

Žena: Kak razmiš to?

Mož: Pravla si ka je ne vredno z menov gučati, zdaj se pa že tri vöre kregaš.

V.

Strina, zakaj ste pa vi na stricov grob mesto korin šalato posejali?

Záto, ár je pokojni trnok rad šaláto jo.

VI.

Doktor: Ka za nevole máte Fánika, što je betežen, ka ste me zváli?

Fánika: Kobila pa ájta neščeta jesti.

VII.

Gospod, vi ste mi dužni 2000 koron. Tak je!

Eto sam vam račun prineso, plačate ali mo pa šo k biroviiji.

Pa mislite, ka vam tam vö plačajo?

Nabrao: VOGRIN ŠTEFAN.

VIDONSKI DEČKI . . .

NARODNA.

Vidonski dečki popevajo si
Mladoga jagriča zvolijo si:
Strelao bom zavčeke,
Pisane ftičice.
Srce veselo naj bo!

Mati branijo njemi močno:
„Sinek moj, s toga pa dobro ne bo!“
„Raj ščem smrt gor zet’
Kak pa to ta püstit’.
Srce veselo naj bo!“

Dečko obeso je pükšo na klin;
Ostroga kamliča ne je vövzeo.
Pükša je počila,
Dečka je trofila,
Dečko zdaj mrtev leži.

Kre njega lečeta ftičici dve,
Lepivi belivi, pisanivi obe;
Kre njega lečeta,
Dečka gor büdita,

Dečko pa nemre stanot’

* * *

Dečka pa v jamo neso . . .

Zapisao: Š. K.

Meša za pokojnim Majkešom.

PRIPOVEST.

Kisilakov Majkeš je mro. Njegova slednja vola je bila: „Ne pozabi, Kata, či merjém, odaj bika, peneze pa daj gospodi plebanoši na mešo.“

„Ka praviš, moj ljubleni mož, samo bika! Odam ešče drügo tüdi, tvoja düša more merno počivati na drügom sveti!

Kisilakov Majkeš je mro i so ga pokopali.

Njegova ljublena tüvarišica Kata je jokalala i ga žalüvala eden čas; na prvo senje v Soboti je pa gnála bika i je tüdi sebov vzela mačko.

Na poti se je srečala z mesarom.

„Kelko ščete za toga bika?“ — pita mesar.

„Ne dosta, samo pet koron!“

Mesar jo je pogledno.

„Ne špajsajte se z menov, povejte kelko ščete za njega.“

„Istino pravim: pet koron, samo da jaz bika ne odam brez mačke.“

„Kelko pa te za mačko ščete?“ pita mesar i se zasmije, pa si misli: ve toj ženski je tudi ne vse v redi.

„Trijezero petsto koron“, odgovori ženska.

Mesar premišláva i začne računati, bik bi vago telko . . . za mačko prošena cena bi bila za biká, za bika pa za mačko . . . mačke mi ne trbe, jo püstim, naj

ide kama šče . . . bik ešče izdak po ceni pride.

„Dobro!“ pravi mesar.

I da ženi trijezero petsto za mačko i pet koron za biká.

Kata je z odajov zadovolna i ide nazáj domo. Po poti si premišláva:

„Kak sem vidla je mesar mačko püsto, gvüšno de prle doma kak jaz, peneze za njo 3500 koron mi ostane. Gospon plebanoši morem dati ceno bika, tak škoda nede velka.“

Kata je šla v cerkev i je dala plebanoši 5 koron.

Potom se je zahvalila Bogi: Düša mojega pokojnoga nájde mir, jaz sem spunila njegovo slednjo želo.

Nabrao: VOGRIN ŠTEFAN.

ČEDNA DEKLA.

PRIPOVEST.

Ednok sveta je tü v Slov. Krajini živo sirmak i té je meo edno hčer, ta njegova hči je bila tak čedna i lepa, da so vsi lüdje cele Slov. Krajine samo od nje gučali.

Ednok je tü v našem kraji mladi krao hodo i té je tudi čuo gučati od te lepe pa čedne dekcle.

Dao je povedati toj čednoj dekcli: či je istina, ka je tak trnok čedna kak se od nje čüje i či de znala njemi rešiti trojepitanje, štera njoj on da, te si jo za ženo vzeme.

Prvo je to:

Na králeskoj hiši jeste sto let staro predivo, s toga more ona zlato prejo sprestiti.

Na to králi dá povedati tá čedna dekla: Z velikim veseljom to včinim, či z pred našov hišov ležeče sto let stare stáre pasike mi zláti kolovrat dá krao napraviti ár to je niti mojega dedeka babica ne čüla, da bi se na lesenom kolovratu zláta preja prela.

Te reči so se králi trnok dopadnole. Drügo pitanje je to:

V králeskoj palači jeste edna potreta pütra, zakrpaj jo tak, da se na njoj krpa nede poznala.

Odgovori na to ta čedna dekla:

Gospon krao naj dá potreto pütro prle vö obrnoti, ar se gvant tudi samo tak krpa.

Te odgovor se je králi tudi trnok povido.

Tretje pitanje je sledeče:

Či si ti dekla tak trnok čedna, te pridi k meni i ne pridi, pokloni se i ne pokloni, pa prinesi meni dar i ga ne prinesi. Či to doprineséš, te te za ženo vzemem.

Krao si je tak mislo, či je šče ednok čednejša ta dekla kak je, ali to njemi li nede mogla spuniti.

Ta čedna dekla je pa ne bila zobston čedna, zato si je ne dosta trla glavo nad tem pitanjom, nego je naprej vzela osla, potom je zgrabila ednoga goloba, šteroga je z ednim sitom dol podveznola i tak se je na osla sela; v rokaj je pa držala dol pokritoga goloba. Somár jo je neso do králeske palače.

Krao je ravno skoz okno gledao.

Kak je ta čedna dekla krála zagledne, stopi doli z osla i se njemi z klumanjom glave nanizi i gori zdigne sito. Golob je včasi odleto nazaj domo.

Tak je prišla i je ne prišla, ar se je na osli prinesla, poklonila se je tudi i se je ne, ár je niti edno reč ne povedala nego samo klumala; prinesla je dar tudi i je ne prinesla, ár je golob domo odleto.

To čedno delo se je králi trnok dopadnole, ali ešče bole se njemi je dopadnola lepa deklica; zato dao včasi dühovnika pripelati i se je z njov oženo.

Vse to se je tak zgodilo v pripovesti, či mi verjete ali pa ne.

Nabrao: VOGRIN ŠTEFAN.

Prelübi, ka ste prišli . . .

Narodna.

Prelübi, ka ste prišli
Semkaj o polnoči?
Ves Betlehem razsvetlen
In' strah prebivle v njem.
Nebesa odprla se,
Prišeo Zveličar na svet.
No, to sta dobro znala
Marija, Jožef svet';
Pa ne na znanje dala,
Ka šče se razodet.
Iz Nazareta sta prišla,
No zdaj skrbljivo iščeta.

Paj žlahta betlehemska
Odpravi dva grdo.
Zdaj Jožef si zdihava
On venkaj šče odit';
Marija tak narača:
„Ne žalosti se ti!
Marija, čista vseh devic!
Obriši skuze s svojih lic!
Jaz tebe nigdár ne zapüstim,
Či gli brez strehe spim.“

Nabrao: Š. K.

Proslava bl. Hosane Katorske.

V začetki julija so se vršile v Boki Katorskoj veličastne proslave, kakše ešče Kotor ne vido i jih znamkar tūdi ne bo tak hitro. Na najslavesnejši način so naj-mre proslavili proglasitev Hosane Katorske za blaženo.

Hosana je bila hči priprostih pravoslav-nih starišov. Bila je pastirica. Nato je stopila v katoličansko vero i postala do-minikanka. Vmrila je pred dobrimi štiristo letami.

Slavnosti so se začnole že 27. junija z devetdnevnico na čast blaženoj Hosani i so trpele do 6. julija, gda se je proslava nad vse lepo končala. 3. julija se je pre-neslo telo blažene, ki je počivalo i tūdi zdaj počiva v cerkvi Matere bože, v stolno cerkev sv. Trifuna. Naslednje tri dni so se v toj cerkvi vršile slovesne pontifikalne sv. meše. Vse dneve so bile večer slavnostne predge, ki so jih meli znameniti hrvatski govorniki.

Kotor je bio te dneve skoro premali, da bi mogeo sprejeti teliko vnožino ljudi, ki so prišli od vseh krajov, z bližnjih i da-lešnjih. Blesk slavnosti je povnožila nav-zočnost vnogih pūšpekov. Prišli so pūš-pek iz Šibenika dr. Jerolim Mileta, iz Spli-ta dr. Kvirin Bonefačić, iz Dubrovnika dr. Josip Carevič, križevski vladika dr. Dionizij Njarady, hvarski pūšpek Mihael Pušič i barski dr. Nikola Dobrečić. Zagrebškoga eršeka dr. Antona Bauera so sprijali v so-boto poldne kak najslavesnejše. Na bregi kre morja se je zbrala velika vnožina lūd-stva s cerkvenimi dostojanstveniki i oblast-nimi zastopniki na čeli. Gda so eršek sto-

pili z ladje na sūho zemlo, so zvonili vsi zvonovje v cerkvaj, strelati so s štūki i možari. V slavnostnom sprevidi so jih na-to pelali v stolno cerkev, gde so molili pri trūgi blažene Hosane. Še lepše je bio sprejeti papov nuncij Pellegrinetti, ki se je pripelao na motornom čuni. Pozdravili so ga eršek dr. Bauer i vnoji drūgi govorni-ki. Nato so ga pelali pod baldahimom v stolno cerkev, gde je podelo zbranim ver-nikom nadpastirski blagoslov.

Višek so dosegnole slavnosti zadnji den, v nedelo 6. julija. Celi den je bila edna sama slovesnost, od ranoga jūtra, kesno v noč. Pred poldnom so prišli šče vnoji romari iz vseh krajov po morji. Na-to so šli vsi v prošeciji pred stolno cerkev, gde se je vršila slovesna pontifikalna sv. meša. Mešūvao je papov nuncij Pellegrinetti. Po evangeliji so meli predgo pūšpek dr. Njarady i prečteli so odlrok sv. stolice z dne 20. decembra 1927. s šterim je bila Hosana Katorska prišteta med blažene. Gda so čteli odlrok, so pred cerkvov voja-ki trikrat strelili s pūkšaini, nato so zagr-meli štūki i možari, zazvonili so vsi zvo-novi v Kotori i tem so se pridružili zvo-novje po vsoj Dalmaciji. To je bio trenu-tek nepopisne radosti.

Po poldnevi je bio slovesen prenos iz stolne cerkve v njeno cerkev, štero so vso prenovili za to priliko, tak da zgleda kak nova. Prošecija se je začnola komaj ob 6 vōri, ali dōnok so se lūdje zbirali včasi popoldnevi. Od sosednih far so prihajale prošecije pod vodstvom svojih plebano-šov. Vse vulice so postanole pune. Proše-

cija je bila nad vse lepa. Na stotine zastav se je zibalo nad sprevodom, bili so ljudje v najrazličnejših narodnih nošaj. Igrale so tu godbe, ki so slavnost napravile šče bole genljivo. Zastopani so bili vsi moški i ženski redovi z Hrvatske i Črne gore. Bilo je vno go svetnih duhovnikov i ogromna vnožina ljudi. Pred trügov blažene so stopali dalmatinski pušpecje v prelepih oblačilaj i vsakši s svojov asistencov. Trügo so nosili kleriki, ob strani so pa šle belo oblečene deklice. Za trügov je sledio baldahin, pod šterim je stopao eršek dr. Bauer. Za baldahinom pa so se vrstili cerkveni i svetni dostojanstveniki. Prošecija je šla iz varaša k morji i je od tu zavino la na drugoj strani v mesto po poti, po šteroj je blažena Hosana prvikrat stopila v mesto kak preprosta pastirica.

Na večer je bila neverjetna razsvetlava cele Boke Kotorske. Na morji je bila

takzvana „bokeljska noč“. Što ne vido takše noči, si ne more misliti kakša lepota je to. Številni reflektori so spremenoli noč v den, razsvetlene so bile vse ladje v nebroj posvetih i lampijonih. Po vseh bregaj i vesnicaj so goreli posveti, kak roji kresnic. Po zraki so švigale rakete, na obali so igrale godbe, grmeli so štüki i možari. Vse to je trpelo skoro do polnoči i komaj te so se vnožine začnole razhajati.

Tak so naši bratje na najslavesnejši način proslavili veseli dogodek, da je bila njihova zavetnica, štero že častijo duga stoletja, proglašena za blaženo.

Kongregacija obredov je z odlokom z dne 19. junija 1929. dovolila blaženoj Hosani na čast opravlati molitve i svete meše po vseh pušpekijaj naše kralovine.

Naj bi častenje bl. Hosane vno go pripomoglo za zjedjenje nas vseh v katoličanskoj veri.

VÖ MI JE PRIRASLA . . .

NARODNA.

Vö mi je prirasla
Ta droгна detelca,
Ojoj, ta droгна detelca!

Al' što de jo kosio,
Da dolpoležena,
Ojoj, da dolpoležena?!

Jaz bom jo kosio,
Či ravno dolpoležena,
Ojoj, da dolpoležena!

Al' što de jo süšio,
Da močna rosa je,
Ojoi, da močna rosa je?!

Nesejo mi vrastvo
Naš beltinski kaplan,
Ojoj, naš beltinski kaplan!

Düšo do zročili
Gor Bogi večnomi,
Ojoj, gor Bogi večnomi!

Telo do sprevodili
Vu čarno zemlico,
Ojoj, vu čarnico zemlico!

Zapisao : Š. K.

ŽIVLENJE JE DENÉŠNJE . . .

V živlenji: dobrota, trpljenje, nevolá se tira naprej,
Mogoče: edna vüra je žitek, to nišče ne ve.
Drágo življenje, ti si samo denešnje — i dale ne vem,
Kak kaj bode vütro, vütro, jeli vütro šče živem.

Teb' živem, na tebe zaprávlam srcá dobroto i toploto,
Z dvema rokama sejám zlát, srebro vse drágo, lepoto.
Šüšnjá mi düša, življenje je denéšnje — i dale ne vem,
Kak kaj bode vütro, vütro, jeli vütro šče živem.

Življenje je vesélo, ali samo na večno srečo vodeče,
Na tom sveti z življenjom vréd, ka jeste, vse je preminoče.
Záto živi dnes! življenje je denéšnje — i dale tüd' vem:
Kak kaj bode večno? Večno bo srečno, če Bogi živem.

Zbrao: VOGRIN ŠTEFAN.

OD ŠTADLER FRANČEKA.

NARODNA.

Poslušaj, dečko ljubleni!
Na smrt ne smeš pozabiti,
Da ona k tebi prišla bo,
Da bodeš mogoče iti ž njov.

Kak v toj preljubljeni jeseni,
Kak je vse veselo bilo:
Da vsaka drogna rožica
Prelepo je razcvetala!

Tudi jaz sam bio kak rožica,
Pa zdaj sam že med mrtvimi...
Al' meni raste rožmarin,
Preljubi moji domovin.

Da meni sveča že gori
Vu toj špitalskoj hižici...
Pa prite me obiskat sem,
Da morem dati slovo vsem.

Veseli sam od doma šo,
Pa ne sam jaz slovo jemao:
Zdaj pa k domi nemrem več,
Da me je dobo smrtni meč.

Preljubi brat, nevesta ti,
Od vaj sam krej razločeni!
Ali zmisli si večkrat na me,
Pa tudi na pokojne vse.

Zdaj zbogom, vsi pajdašje vi,
Preljubi dečki bákoski!
Slovo vam morem jaz poslat',
Da nemrem vam roko podat'.

Zdaj zbogom, vse deklince ve,
Pa ki smo si prav dobri bili!
Da jaz vas morem zapustit',
V to dugo večnost morem it'.

Zvonovi mijo spevajo
Da jemlem jaz od vseh slovo...
Me s toga kraja neso zdaj,
Me nede nigdar k vam nazaj.

Sam večni Bog vam naj plati
Vse vaše trüde in' skrbi,
Ki ste mi pot posodili
Na te cintor žegnjeni.

V čarno zemlo se podam,
Lepe navuke vam dam:
Da kak te deček premine,
Da več na sveti ga najti ne.

To slovo je zapüsto nam
Franček Štadler za svoj spomin.
Pa molmo za njega zdaj,
Da pride on v nebeski raj.

Zapisao: Š. K.

Marija i deca.

Eden pobožen i vučeni duhovnik so že v svojih poznejših letih pisali svojoj sestri med drugim te lepe reči: „Midva, prelüba sestrice! moreva še dnes Boga hvaliti, da nama je Bog dao tak dobre stariše, da se v spomini še tak rada vračava pod njihovo mirno streho! — Ne vem, draga sestrice! či se tudi ti spominaš ali ne, kak so naša pokojna mati navadno še dugo molili potom, gda je že v kesnoj večernoj vüri vse počivalo v sladkom spanji. Še le v poznejših letih sem začno to bole natenko premišlavati; pa nikaj gotovejšega si ne morem misliti, kak to, da vékši del te molitve je bio za nas deco po vrsti. Najni starejši bratje so bili nešterni že od doma, zato je bilo zroka zadosta, da so molili za nje. Ali tudi mi mlajši smo kázali nešterno nevarno strán, ki je delala milomí maternomi srci vnoge skrbi i težave.“

Ka ne, draga mladina, kak dobro mater so meli te gospod! Znam, da tudi vi máte dobre, skrbne matere; či je pa šteri tak nesrečen, da njemi je nemila smrt vzela prelübo mater, ga iz srca milujem. Poznam pa še neizmerno bolšo mater, štera molí i prosi za vso deco celoga sveta tak prisrčno, kak ne more moliti i prositi niedna zemelska mati! Ta — najbolša vseh mater je Prečista Devica Marija. Marija

neprenehoma prosi Boga ovak za vse lüstvo, ali za deco še posebi, še najbolje. Istina je, da Prečista Devica lübi ves kršćanski svet i po pravici se imenuje Mati i pomočnica kršćenikov; istina je, da Marija šče vsem pomagati, žele vse rešiti, ne zmetávlje nikoga, štokolik njoj pribeži: ali prav posebno nagnenje ma do kršćanske mladine, do nepokvarjenih „malih“! Pa zakaj?

1. Marija se je od Jezusa navčila deco tak lübiti, za deco posebi skrbeti. Jezus si je zvolio tudi sam mali biti i kak druga deca pomali raste, da bi vsem malim zapüsto zgléd najveličastnejše svetosti. Pri njem vidimo v najlepšoj podobi vse tiste jakosti, štere kinčajo i osrečüjejo lübo mladost. Tu vidimo sveto čistost tak nebesko lepo se lesketati, tu vidimo takšo poniznost, takšo bogolübnost, takšo pokoršćino, takšo delavnost i potrpežljivost, da se ne moremo zadosta načüdüvati. Ovak pa tu nega najti nikaj nenavadnoga, nikaj nečimurnoga, prav niedne imenitosti i ponosnosti ne, vse je tak tiho i priprosto, tak lepo i podučljivo, tak pobožno i lübez-nivo, da se z rečjov ne da povedati. Gda je prišeo Jezus svet odrešit, si je šteo najprle mladino pridobiti, mladino rešiti. Zato je v delavnici v Nazareti ravno mladini kazao tak blišćeči nebeski zgléd. Zato je

tudi v svojem očivesnom življenji i včenjej tak prisrčno skrb za mladino. Zato je povedao tak strašen jaj vsem zapelivcom i pohüjšlivcom, rekoč, da mlinski kamen na šinjeki i smrt v globočini morja ne bi bila zadostna kaštiga takšim, ki mladini nedužnost jemljejo! — Mladénca je še posebi včio i njemi dao poseben presvet krščanske popolnosti. Ravno mladim na hasek je delao najbolje genlive čüde: 12 letno deklíco i mladenca najmskoga je obüdo v življenje. I kakšo lübezen je meo do deviškoga Janoša! Kak blüzi je te čisti mladénec smeo biti k najčistejšemi Jezusi! Sebov ga je vzeo na goro Tabor, v ograd Getzemani — pri zadnjoj večerji njemi je na prsaj slono — i še ž njegovih mirajočih vüst je čüo tolažilno reč za slovo: — Tak močno pri srci je bila božemi Zveličiteli mladina; bila njemi je najlepši del njegove črede, najgingavejša sadika v njegovih gorica, i zato ga tak lepo imenüjemo „Prijatela dece.“

Pa glejte, vse to je premila Mati boža z lastivnimi očmi gledala i občüdüvala 33 let. Od Jezusa se je navčila, kakši džündž dragoče je dete, je mlada düšica! I ar je njeno srce Jezušovomi tak spodobno v vseh rečaj, mislite da njemi ne de vednako tudi v lübezni do dece? I či je Jezuš že mirajoč velo: „Mati, glej tvoj sin,“ ali mislite, da ne de Marija najprle sprememala onih za svojo deco i najprle odpirala svoje materno srce onim, štere je njeni Sin tak jako lübo i čüvao? Zato, ar je Marija Jezušova Mati, je tudi Mati vse dece i za nje ma svojo prvo lübezen, prvo skrb. Kak je Jezuš zvao: „Püstite male k meni,“ tak tudi Marija zove po rečaj sv. Cerkve: „Što je mali, naj pride k meni!“

2. Marija zna, da je mladosti čas najdragši čas, da je bogolübnost i nedužnost mladih let neprecenlive vrednosti.

Jeli bar, vej mamó že mi navadni lüdje nekše posebno poštüvanje i lübezen do prav dobrogá nedužnoga človeka? Nikaj se nam ne vidi tak lepo, tak lübezni vo i takše cene. „Kakoli se tehta, (vága) govori sv. Düh, ne teliko, kak čista düša.“ I či že mi grešni lüdje tak sodimo, ka še le oni, ki so sami med svetniki? O, vsi veliki i imenitni vučitelje sv. katoličanske Cerkve (n. pr. sv. Vincencij Pavljanski, Frančišek Ksaverij, Gregorij, Avgüstin, Vincencij Fererij, Karol Boromej, Frančišek Saleški, Alfonz Lingvorij i brez računa drugi), ki so čas i vučenost v čast božo obračali v gorica, Gospodovih, vsi so včili

radi mladino. I zakaj pač? Ravno zato, ar majo deca še nedužno, čisto, preprosto, dobro srce. Pri takšem navuki, med málimi, so spoznali, zakaj je Jezuš deco tak jako lübo, je obimao i blagoslavlao.

Pa pomislite zdaj; Marija, blažena Mati boža, zna jezerokrat bole preštímati nedužnost i čistost, kak najveški svetniki. Marija predobro zna, da vsaki, štéri se v mladosti ne zgübi med posvetnjaki, nego verno i stanovitno slüži Bogi — ka ma najbolšega, najlepšo cvetlícó svojega življenja, prinese Bogi v dar, ki je v njegovih očaj ves čist i nezamazan, ves lübezniv i prijeten. Mariji je pri tom nekak tak kak pri kertesi. Greára veselijo ovak vse cvetlice, vse drevje i sad po ográčeki, ki ga oskrblava; ali najbolje je veseli prvih cvetlic (korin), štere včasi po odhodi mrzle zime cvetejo, najbolje povoli njemi je prvi sad, štéri se rano na sprotolje rodi. Tak Marija ovak lübi vse kršćenike, ki so dobre vole i je sprimle za svojo deco; pa najveške veselje njoj itak delajo nedužna deca, vrli mladenci i bogolübne mladenke. Te so tak rekoč prve cvetlice, prvi sad na cerkvenom vrti: to so posebni prijatelje, to so zvoljeni lüblenci Marijini.

Sv. pismo nam pripovedava prav genliv zgled, kak velko lübezen more meti mati do svojega deteta. Čtemo naime, da je mogeo bogolübni mladi Tobijaš za duže časa zapüstiti dom svojih pobožnih starišov. Ar se je predugo na tujinskom müdio, ar ne mogeo v pravom časi domo priti, je bila njegova mati jako žalostna. V svojoj velikoj žatosti je hodila vsaki den na pole i se je hrepeneče zgledavala proti tistomi kraji, od šteroga je meo priti njeni prelübi sin. Šla je celo na vrh gore, kde se je daleč okoli vidilo, da bi tak prle i ležej zaglednola svojega sina, gda bi prišeo. Nazadnje ga je zaglednole i njeno jasno materno oko ga včasi spozna, vsa vesela je bežala moži pravit: „Tvoj sin pride!“ — Kak se je oko te dobre matere brez mira i prestanka zgledavalo po pobožnom deteti; tak tudi vedno verostüje tam gori v nebesaj edno oko nad decov božov, nad mladinov, i to je materno oko Marije Device! O gotovo na lübo mladino posebno obrača deviška Mati boža svoje oko; za njo najbolje skrbi; nje ne more pozabiti, ne more zapüstiti; njo žele pred vsem rešiti, da bi mogla ednok pred tronom nebeskoga Oče pri smrti od vsakoga veselo sporočiti: „Glej, tvoje dete pride!“ Marija predobro zna, kak neizmerno imeniten je mladosti zlati čas, kak neizreklivo veliko

je ležeče na njem. Marija predobro zna, gda je mladost pridobljena, je vse življenje pridobljeno, je rešena duša, je neba zagotovljena; či je pa mladost zgubljena, teda je vse življenje omamleno i okuženo, duša je v največjšoj nevarnosti, neba žaluje, pekeo se veseli. Marija tudi dobro zna, kak lepa, neprecenljivo lepa je duša, dokeč se leskeče v svetoj nedužnosti v nezamazanoj čistoči! O njeno čisto materno oko ne more gledati, gda bela nebeska lelija nedužnosti glavico pobeša, vehne — preminé.

3. I rávno zato zádnjič Marija tak jáko skrbi za mladino, ár zná, v kakšoj strašnoj nevarnosti je, zapraviti nájlübši kinč.

Nájhüši sovražnik nesküšene mladine je hüdobni düh. V svojoj peklenskoj jalnosti i hüdobiji je skleno posebno mlade lüdi povsod zalezüvati, oká ne odvroti od njih, dokeč neso pridobljeni. I zakaj pa? Že zato, ár v nevoščedenosti ne more trpeti, da bi bio što v rajskoj nedužnosti srečen i veseli, ár more sam v strašnom ognji škripati i túliti. Zvün toga si pa misli šatan: „Či si ednok pri človeki mladost pridobim, mi skoro stalno ne vujde njegova duša.“ I tá njegova miseo je ne prázna. Gda je mládi človek zapelani i pridobljeni za greh ali celo za strašno navádo, o potom se z lepa ne povrne strah boži i bogolübnosti nebeski mir v njegovo raztrgano srcé; pravo pobolšanje je potom silno težko i se samo redkokrát popunoma zvrši. Vse življenje je nekak pokvarjeno i v mladosti privajeni greh se večkrat še v starosti ne zapústi poleg rečih sv. pisma: „Mladéneec vajen svoje poti v mladosti, tüdi v starosti ž njé ne stopi!“ (Preg. 22, 6.) I domáči pregovor je: Ka se Janči navči to Jánoš zná. Što je v mladosti mrzeo za vero, jákost i pobožnost, bo ostao v starosti še mrzeo i ledeni. Za vse bode bole meo čas kak za službo božo, verske pobožnosti bodo na drugom, trétjem, desétom na zádnjem mesti. Vse to hüdi düh dobro zná i ne pústi vö niedne prilike, kde njemi je samo količkaj mogoče mladosti, nedužnosti zanke nastávlati.

Nevolna mladina, što de te čuvao od takšega jalnoga i mogočnoga sovražnika? Marija ti je zadosta močna pomočnica i obramba. Či samo máš kaj dobre vole, odkritosrčne lübezni i časti do Marije v mladom svojem srci, pa se ti ne trbe bojati hüdobnoga sovražnika. Žive stvari se tak ne boji hüdi düh, kak Marije. Genljivo je, ka se čté od življenja častitoga brata Frančiška iz reda Karmelitov. Té priprosti brat je Marijo prisrčno lübo i dečinsko

častio. V svojoj celici je meo podobo Marijino. Poleg je meo še tüdi tablico, na šteroj je bio narisani hüdi düh v grdoj odürnoj podobi. Gda je šo té brat s svoje celice po svojem opravili, obeso je táblico pod podobo Matere bože i prav priprosto molo: „Lüba Mati boža! Straži mi toga sovražnika, da mi nindri nede mogočo škoditi!“ V tom je silno lepi i hasnoviten návuk za tébe, lüba mladina! Dokeč si v obrambi Marijinoj, ti peklenski sovražnik ne more škoditi, ár sv. Alan pravi: „Šatan beži, pekeo trepeče, gda zazovém: Zdrava Marija!“

Drügi grozen sovražnik nesküšene mladine, šteri je pa pravzaprav ne nikaj drügo, kak pomagáč, hlapec hüdogo dühá, je hüdobni svet, t. j. pokvarjeni, brezvestni, grešni lüdje po sveti. Té sovražnik je vednáko jálen i sleparski, ve že sv. pismo pravi: „Deca svetá so po svoje bole prebrisana, kak deca svetlosti!“ Svet zná dobro loviti i noriti, pripravla šatani bogato žétev, pa kak nájležej! — Pri mladini, pri deci začne, ár dobro zná, da nevedna mladina se dá nájleži zapelati, ravno zato, ar je še slaba, pa preveč živa, lehkomiselna i nestanovitna i ár še ne pozna strašnih nevarnosti i sovražnikov, brezračunanih mrež i zánk njoj povsod nastávljenih. I tüdi nešče zasükani svet opústiti ugodne priložnosti, nego sküša še mlado srcé popolnoma pokvariti; prizadeva si zadüšiti, ka je dobroga v njem, strasti pa hüdo nagnenje zbüdit i tak gingavo, mehko srcé za hüdo vužgati i pridobiti.

Posebno se pokvarjeni svet poslušuje treh pripomočkov: slaboga zgléda, sladkoga zvánja i prikritoga zasmehüvanja. — O lüba mladina! Kak se mi miliš, da bi krváve skuze točo za tébe, či premišlávlem nevarnost tvoje lepe nedužne düše! Oh v sredi med pokvarjenimi lüdmi moreš živeti i glédati slabe zgléde okoli i okoli, glédati kak se greh i nevera šopiri, nedužnost, pobožnost i práva vera pa telikokrat zaničüje i zametávlje, v reči, pisanji i djánji; glédati takših presleplenosti, šteri brez zvišenoga čütenja samo za grešnim veseljom idejo. To je hüda sküšnja tüdi za tébe; večkrat ti že skoro pride na miseo, da moreš tüdi ti tak delati, kak drügi i že zdigneš nogo — že ščeš prestopiti z voske poti na šürko cesto i se pridružiti brezračunanomi šeregi, ki leti proti pekli! — Poleg toga še prihaja na tébe jálno zvánje i oblübe, lepe reči i prilizávanje, premotliva darila i vse, ka svet má, da bi te prav gladko na léd spelao, kak govori sv. pis-

mo: „Sladke reči má sovražnik na svojih vüstaj, v svojem srci pa misli, kak bi te v jamo süno!“ — Še več; či svet s tem dvojim orožjom ne doségne svojega namena, posküša šče eden pripomoček, ki je večkrat nájnevarnejši, naime zaničljivo zasmehávanje. I takši ljudje nindri ne sfallijo, šteri so sami pokvarjenoga srcá i zato jakost i nedužnost zaničávajo i se s pobožnih norčárijo. Ali nega v takšoj nevarnosti nikše pomoči?

To so gotove, grozovito velike nevarnosti za deco. Kde ščejo iskati pomoči, pribežališče, da ne prejdejo? Ka bi spítá-
vao, kde? Vej je to že naravno očivesno, da v nevarnosti pribeži dobro dete k svojoj materi i keliko je vékša nevarnost, teliko tesnejše jo prime i bole se k njoj rivle.

Tak naj bo tüdi v düšnih potrebčinaj! K Mariji pribežite, ki ste v düšnih nevarnostaj! Brez nevarnosti pa ne nišče, posebno mladina ne; zato vsi, prav vsi, ki ščéte ostáti dobri — pribežite k Mariji! Ona vas more, Ona vas šče čuvati.

Slavni düšni vodnik sv. Vincencij Ferreri, ki je teliko düš za nebesa pridobo, je meo navádo na predganci i v spovednici znova i znova ponávlati: Lüba moja deca! Lübite Marijo, naj ne te zgübleni;

častite vsaki dén Marijo, potom ostánete v jákosti i se zveličate.“ To škér je spoznao té mož po voli božoj za najbolšo, da se po njoj občuva nesküšana mladina pohüjšanja i zapelávanja i da si ohráni nedužnost i priprostost srca.

Angelski čisti mladéneec Janoš Bergmans iz Jezušove družbe, ki je v svojem 21. leti mro i mladini zapüsto prelepi zgléd, je bio posebno goréči častilec Marijin; meo je navádo praviti: „Tak dugo se mam bojati za svoje zveličanje, dokeč nemam práve pobožnosti do Marije.“ Večkrat je s skuznimi očmi pravo: „Marijo ščem ljubiti, Marijo ščem ljubiti!“ To dečinsko častenje je bilo obilno pláčano; ohrano je nájdragši kinč, šteroga je meo, svojo nedužnost. Nekelko vür pred smrtjov je povedao predstojniki, da keliko se pred Bogom spomina, svoje vesti nigdár ne zamazao z niednim velikim grehom. „I za to veliko milost“, je pristavo bogolübní mladéneec, „se za Bogom nikomi drugomi nemam zahváliiti, kak svojoj lüblénoji materi Mariji.“ Tak je pravo i njegova lepa düša je šla k presv. Devici med angele.

Tak mirajo Marijina deca, štera se v dečinskoj nedužnosti greha skrbno čuvajo i Marijo částijo. Po „Danici“ (šj.)

O ti smrt, ka si to včinila . . .

Narodna.

O ti smrt, ka si včinila?
Mlado Trezko ne vidmo več!
Mladí cvet sí pokosila,
Njoj v srce zagnala meč.
Do štirinajset let je načtela,
Najjakših let mogla mret'.

Zdaj pa zbogom oča, mati,
Mene oblečte v beli gvant!
Jezuši se ščem podati,
On mi bode na pomoč.

Zdaj pa zbogom pajdašice,
Mene v šolo nede več!

Moja mlada bela lica,
Moro iti med mrtve spat.

Zdaj pa zbogom sestre, brati!
Vam do cvele rožice,
Ka te lepši venec pleli
Na grob mrtve Trezike.

Zdaj pa zbogom vsi ostante
Z ete fare beltinske,
Ki ste mene sprevedili
Na te cintor žegnjeni

Zapisao: Š. K.

Od farara.

Narodna.

Ednok je bio v dalnom kraji eden luteranski farar, pa je jako rad vino pio. Te je pa edno nedelo, prle kak bi šo predgat, tüdi šo v krčmo, ka bi se tam malo pokrepo, pa te ležej predgao. Njegovi farnicje so medtem vküp

sprišli, pa so čakali predgo. Odzvono je že tudi vküper, pa je šče farara izdak ne bilo s krčme. Nazadnje je pobiraš mogeo iti po njega. Farar je šo pokesnič v molitvarnico, pa gda je na predganico prišeo, so tej njegovi vernicje spevali pesem, kak že luteranje pred predgov navado majo spevati. Farara je pa to spevanje, bole pa šče vino, štero je spio, v sen zazibalo. Že je sladko spao, gda so farnicje dokončali spevanje. Pobiraš je zdaj opazo, ka je farar zaspao, zato je šo k njemi na predganico, pa ga je gor būdio. Farari se je pa ravno senjalo, ka je vō spio vino, štero je meo na stoli, pa gda ga je pobiraš obūdo, je mislo, ka je v krčmi, pa je s pesnicov vdaro po predganici, pa skričao: „Ešče eden liter vina!!!“ Nabrao: KÜHAR ŠTEFAN.

SAM MLADI VESELI . . .

NARODNA.

Sam mladi, veseli,
Sam jagerov sin;
Po noči se klatim,
Po dnevi pa spim.

Li pridi, li pridi,
S sestrov sam doma!
Oča no mati
V gorice sta šla.

Ne hodi po noči,
Pošteno vudne:
So šürki potoki,
So vozke brvi.

Zapisao: Š. K.

LANSKO LETO SAM SE ŽENO . . .

NARODNA.

Lansko leto sam se ženo,
Edno mlado sam si vzeo.
Duže mi je ne živela,
Samo edno leto dni.

Drügo mi je ne nahala,
Samo edno detece,
Štero ne zna krüha jesti,
Nema nišče nadajat ga.

Jaz pa idem dol po vesi
Na te grüntek žegnjani;
Jaz pa tam tak močno kriknem,
Ka me žena čüla bo,

„Stani, žena, stani gori,
Pa nadoj mi detece!“
„Nemrem, nemrem gorstanoti,
Ka me zemla dol teži!“

„Idi, idi proti domi,
Dete ti že sladko spi:
Marija ga je nadojila,
Jezuš ga je zibao sam“

Zapisao: Š. K.

HODMO SPAT . . .

NARODNA.

Hodmo spat, hodmo spat,
Jaz ne bom zaspala,
Na moža bom čakala,
Pri okni bom sedela.

Či mi sveča ne gori
Ve mi mesec sveti;
Či me srce zaboli,
Ve si znam zapeti.

Ftičica zaprta b'la
Vu zelenoj hiži,
Semota je skakala,
Prelepe pesmi pela.

Zapisao: Š. K.

Vrag v pšenici.

Narodna.

Ednok je bio eden kmet, pa je meo veliko njivo pšenice. To pšenico je on večkrat šo gledat. Gda jo je ednok pa prišlo gledat, je jako lepa bila, gda je pa drgoč prišlo, te je pa že vsa snetliva grátala. Kmeta so zdaj obleteli čemerje, pa je pravo:

— Da bi jo li vso vrag vzeo!

Zdaj se je zgodilo, ka se je v to pšenico vrag spravo. Hodo je sentam po njoj, pa si je pogučavao:

— To je moja pšenica! To je moja pšenica!

Pšenica je pa za nekelko dni nazaj lepa gratala.

Kmet je pa prišlo na njivo, gda je že pšenica nazaj dobra bila, pa je najšo vraga v njoj. Vrag je na sredi pšenice hodo, pa si je pogučavao:

— To je moja pšenica, ne tvoja!

Kmet njemi je nato pravo:

— Ne, ka je to moja pšenica, zato ka sam jo jaz posejao!

Vrag je pa djao:

— Kak bi to moglo tvoje biti, ve si ti to vragi odao! Inači je ne dobiš nazáj, či za tri dni se prideš, pa mi vgoniš, kelko sam jaz star.

Kmet je zdaj šo domo, pa je ženi povedao, ka njima je vrag pšenico vkraj

vzeo, pa je inači ne dá nazaj, či vgoni, kelko je on star. Žena je nato pravila:

— Ja, ki bes pa to zná, kelko je vrag star!

Na drugi den ga je te šla žena sküşavati. Gda je na njivo prišla, si je zgornjo obleko slekla, na spodnjo pa mujvala i stara vreča nametala pa po štiraj nazdrť šla proti njemi. Vrag pa, gda jo je varao, si je etak pogučao:

— Ka pa šent to za stvar?! Ze sam devédesét sedem let star, pa sam ešče tak čüdne stvari ne vido! . . .

Žena si je to dobro zapomlila, pa gda je domo prišla je pravila moževi:

— Zvedila sam, kelko je vrag star. Pravo, je, ka je že devédesét sedem let star.

Na tretji den je te pa mož šo na njivo. Gda je do pšenice prišlo, njemi je že vrag ozdaleč kričao:

— No, povej mi kelko sam star, ovači ne dobiš nazáj pšenice!

Kmet njemi je nato pravo:

— Devetdeset sedem let si star.

Vrag se je tomi jako čüdivao, pa je pravo:

— To ti je pa lekaj povedao sam vrag, moj pajdaš, ve drugi to tak ne mogeo znati.

Tak je ženska ešče vraga znorila.

O LÜBLENI VI KRISTJANI . . .

NARODNA.

O ljubleni vi kristjani,
Kaj se strašnoga godi!
Kaj se novoga zgodilo,
Na toj zemli lendaskoj:
Ka prijaznoga mladenca
So zaklali nam tam dol!

O vi hüdi Hotižanci,*)
Ka ste njemi to včinoli?
Ka glavo ste njemi prebili,
Dol je spadno na zemlo.
Tam na sredi ceste mor' ležat',
Krv je ž njega stekla vsa.

Zbogom oča, lüba mati,
Nemo se več vidili!
Moje telo mi spravite,
Na te brütiv žegnjeni.

Zdaj pa lepo vam zahvalim
Etoj fari lotmerčkøj,
Ka ste mene sprevodili
Na te cintor žegnjeni.

Zapisao: Š. K.

*) Mogoče bodo stari ljudje pomlili, kda se je to zgodilo pa kak. Pesem je pesem i jo objavimo, kak jo je narod popevao.

OČA, KOPAJTE STÜDENEC . . .

NARODNA.

Oča, kopajte stüdenec;
Dekla bo prišla po vodo.
Ne je je bilo po vodo,
Lehko je srce žalostno!

Oča, zidajte kamrico;
Dekla bo prišla z menov se zdat.
Ne je bilo, se ne mogla zdat,
Lehko je srce žalostno! Zapisao: Š. H.

Ne mori!

Peto nedelo po risalaj mati cerkev da čteti krščanskomi lüdstvi evangeliom: Čüli ste, ka je povedano starim: Ne mori, ki pa mori, vreden bode sodbe. Jas pa velim vam: ka vsaki, ki se srdi na brata svojega, vreden bode sodbe. Ki pa pove brati svojemi: raka, vreden bode spravišča. Šteri pa pove: norc, vreden bode peklenškoga ognja.

Jeli, da znamo, da po travnikaj letati, po goščaj sekirov sem pa ta majütati, je greh, ar kvar delamo. Ešče več, brez potrebščine i brezi haska za nas i druge lepote narave gazimo. Znamo, da ftice pevke i druge, štere so nam na hasek, moremo v obrambo vzeti, stvari nikše ne smemo mantrati.

Trava, drevo, stvar je naša, mi smo njihovi gospodarje, gospodarje žitka i smrti. Pa denok je ne smemo — mantrati.

Človek — naš bližnji je ne naš. Vsi smo ednaki. Nišče nema nad drugim oblasti. Če smo potom ne gospodarje našega bližnjega, pitam, jeli ga slobodno mantramo?

Nešternomi človeki se krava, konj bole mili, kak pa človek.

S kem mantramo človeka?

Od toga vam ne bom píso, kak so poganje mantrali krščenike tristo let, ne bom vam píso, kak so gospodarje mantrali svoje robe, ne bom vam píso od bojne, vsakšo 30 - 40 leto je bila, kak so sovražniki vse požgali, oropali i spoklali. Ne bom píso od toga, kelko so vaši dedeki trpeli za časa gospočine. Kelko so delavci trpeli vu fabrikaj, v rüdnikaj.

Nemo od drugih pisao, pisao mo od vas. Pisao mo, kak vi eden drugoga marjate.

Srd je marjanje. Ki mori, vreden bode sodbe. Da pa ki se srdi — pravi Kristuš, tüdi je vreden sodbe. Srd ma edno kaštigo z lüdomorstvom.

Srd, jeza, kak naši pravijo, čemeri, je hüda miso i hüda žela: Naj se njemi kajhüdogo zgodi. Nad njegovov nesrečov se veselimo.

Či pa v naše roke pride i mi oblast dobi-mo nad njim, grozovitno njemi nazaj gveramo. Grozovitno se mi znamo maščüvati.

Pa zakaj se lüdje srdijo?

Sojo betežni lüdje, betežni so na živcih, slabe živce majo. Na najmenšo reč v zrak skočijo. Sam na sebi v pamet jemleš, da či si betežen, vse te bole draži. Ti lüdje so pa vsikdar dražlivi. Či to znaš, ne draži ga, ne mantraj ga. Pa so jo lüdje, ki sami radi dražijo svojega bližnjega, liki otroki psa. Veselje najdejo vu mantranji njegovoga tela. Ar čemeri so veliko mantranje tela. Lice rdeče postane, oči vöščejo skočiti, nos se raztegne, obraz se spači, roke majüčejo, telo se trosi, liki šiba na vodi. Njegova reč je preklinjanje, njegov vdarec je grozoviten, dostakrat morilec postane. I po čemeraj? Vküp spadne. Vse moči ga ostavijo. Düšna vest ga pa toži zavolo nepremišlenoga guča i djanja.

Či te takši človek razžali, ne vzemi vse tak, kak je povedano. Ne beži včasi k fiškališi, ne toži včasi. Deca tak gučijo: ve ti jaz že pokažem. Nihaj ga. Či de se srdo, naj se srdi, — to je njegovo delo.

Pa zakaj se lüdje srdijo?

Svadijo se za volo meje. Če bi pametni bili, bi si mejo dali postaviti. Naj bi postavila občina, pa konec. Če bi pametni bili, to je. Da so pa ne. Zgodilo se je da je sodnijska komisija prišla na lice-mesta, da bi pokazala mejo. Vleko se je za nikše bore. Zgübo je. Ešče po tistom, da njemi je komisija pokazala mejo, je pravo, da bode je vsekao.

Pa zakaj se lüdje srdijo?

Svadijo se žene dostakrat za volo dece. To je pač ne dobro, da se stariš za svojo dete preveč gor jemle. Dete v pamet vzeme, čiravno je včasi ono bilo krivo, da ga stariš zagovarja. V pamet vzeme, da se lagovija tüdi da braniti. Slobodno je potem lagati, kradnoti.

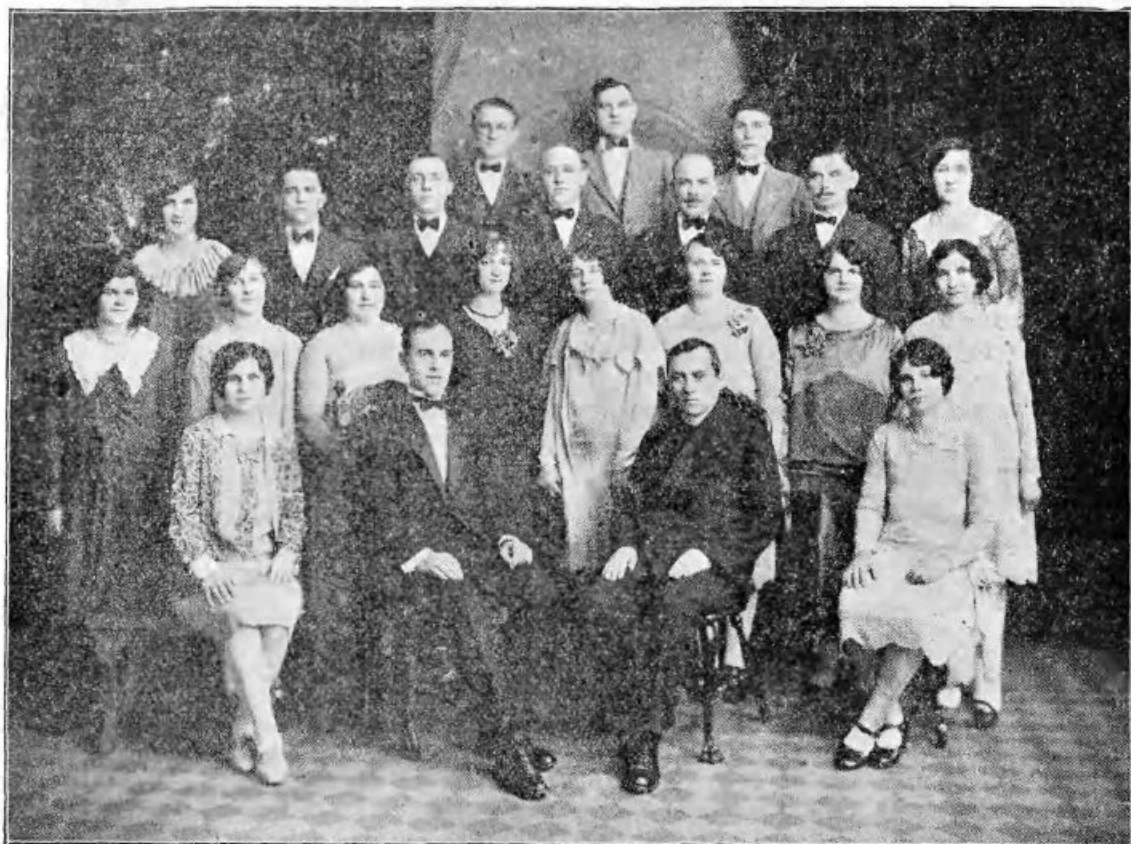
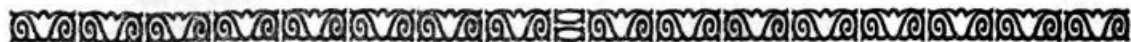
Pa zakaj se lüdje srdijo?

Dao si peneze na posodo. Kda je

terjaš, svadi se. Naj se svadi, to je njegovo delo. Mati prosi krūšno, auscug, sin se svadi. Naj se svadi, to je njegovo delo. Mati, či pa vidite, da je sin ne pripovao — pa dosta dece ma, mejte smilenje ž njim. Pa kelko mater je, da vidi, ka je sin v velkoj stiski, pa ga tem bole mantra, toži. Pa njoj ne trbe, k drūgoj hiši hčeri nosi.

njega. Vse je odpreto bilo, pisma nikšega ne bilo, — samo velka lūbezen je bila. Zdaj pa v vsakšem koti se eden vrag reži. Vse je zapreto, vse zaklenjeno, mati na veke nikše pismo okoli nosijo. Što je kriv? Mati pravijo, da sin njim nešče dati. Sin pa pravi, da h hčeri nosijo. Pa bi on tūdi

Pesmarski zbor „Jezero“ v Chicagi.

V tom pesmarskom zbori so naši lūdje, predvsem iz črensovske, tūrjanske fare, pa z Polane. Vrši jako lepo versko i narodno poslanstvo. Želimo njemi obilno božega blagoslova. Naši vrli naročniki bodo lahko spoznali svoje domače, ki so v zbori zastopani.

Pa te naj ne bode srdov? Vsi majo pravico. Mati ma pravico terjati, sin je v nevoli, žmetno plača. To so tisti srdovje, kde vsakši ma pravico, krivca nindri nega, da pa lūbezni tūdi nindri nega. Ne je tak bilo inda sveta. Mati či je pogače pekla, falat ta djala svojemi, kda domo pride iz šole. Bio je pri vojakih, pint žganice je shranila za

potreben bio. Mati pa pravijo, da oni tistomi dajo, komi ščejo.

To je žalostna pravda, štera nema konca. Sodnik nemre konca napraviti. On samo pravico deli, lūbeznosti nemre vlejati v sina i v mater.

Povejte mi, či je to ne mantra. Trpi deset, dvajseti let. V tistoj hiši se samo

preklinjanje čuje. V vsakom koti se eden vrag reži.

Pa zakaj se ljudje srdijo? Sami znate. Dostokrat za tak maloga dela volo, ka de nas za deset let sram na tisto misliti. S tem pokažemo, da smo mali, mali smo v naših mislaj. Za volo nešternih dinarov, zavolo kakše male žalne reči volo se srdimo duga leta, zaistino smo mali. Mali smo, pa ešče menši postanemo za volo naših srdov, — pa bi mi velki mogli biti, či včasi smo mali, vu mislaj, i želaj, po molitvaj i s pomočjov milošče bože bi velki mogli biti.

Ešče edno vrsto srdov popišem. Sin se je oženo, sneho je pripelao k hiši. Materi je tudi po voli bilo. Mati so si lepo z njov djali, ednok pa samo liki bi prek vrezu, ne so ž njov več gučali, ne dobro, pa ne lagoje. Nika se njim ne dopadnolo, več so ne gučali prvi den. Drugi den tudi ne. Te jih je že sram bilo, da bi gučali. Pa duga leta so ne gučali na sneho. Zaprva so ne znali, zakaj ne gučijo s snehov, sledi so pa že vzrok iskali, da so se svajjivali.

Srdovje, čemeri so lagoji, hūdo želejo. Ka pa ešče gučijo?

Kakši je naš guč v čemeraj?

Preklinjamo Boga, Marijo, svece, anjele, svetsva. Hūdo želemo bližnjemi i sebi: prekunemo ga, sebe zaklinjamo. Vse naprej znosimo od začetka sveta, ka se zgodilo, pa ka se ne zgodilo. Ne milujemo ne njegove matere, ne njegove dece. Vse z blatom zamažemo.

Potem se začnejo tožbe.

Te nesrečne tožbel! Šo sam od postaje. Srečam soseda. Odkec pa ideš? ga pitam. Tūdi z Sobote. Ka si pa tam? ga dale pitam. Bio sam pri fiškališi. Ka pa te maš za nevole? Ja, razmetali smo staro hišo, nato so zežgali nešterna brvna. Ve pa ti je to ne vredno tožiti, pa mater tožiti? Znam, ka je ne vredno, da pa ščem pravico poiskati, mi je pravo. Več sam ne gučao, či on pravico išče proti svojoj materi. Tū je vse zaman gučati.

Sojo ljudje, ki žalujejo, či stvar po nesreči, slučajno vdarijo ali bujejo. Kde so pa tisti, ki bi žalivali, či svojega bližnjega razžalijo, v čemere, v greh spravijo? Kde so tisti, ki žalujejo svoje srde, čemere? Kde so tisti, ki spoznajo svoje krivice i odpūšćanje prosijo? Sojo, jako jih je malo, to so pravićni, to mirulūbni i krotkoga srca.

V. Dol.

K.

Ka je pravica?

Jezuša so pred sodnika Poncija Pilata postavili: Sodnik ga spitavao, ka je kriv, spitavao ga je od njegovoga navuka. Jezuš je pravo, da je on z nebes prišo, z nebes je prineso svoj navuk, bože reći. Pilat je zaslišanje pretrgno z velikim pitanjom: Kaj je pravica?

Naš kmet vu deli samo bremen vidi. Ne veseli ga, da z delom hrani sebe i svojo deco. Malo šteri najde vu deli veselje, dostokrat se sposvadijo pri deli, ki so pri skledi dobre vole. Dosta ljudi delo ne zdigne, ka bi več bili, ešče jih poniža, sam pravi: kmet je, liki živina. Nešternomi pride na miseo nezadovolstvo, da eden več more delati, kak drugi. Nega prej pravice. Samo smrt, tam smo vednaki, tam je pravica.

Mater je tožo, pravico je iskao. Kak je zablodo. Pa ti dobro mogao znati, da pri materi lūbezen more iskati i najti.

Zgūbo je pravdo, vsi svedoki so proti njemi svedočili. Dosta je mogo plaćati. Ka se je tožo? Jeli je ne znao, da či so vsi proti njemi, sodnik ne more naći soditi?

Pa te pravi, ka nega pravice! Takša je pravica ljudi.

Pa mislite, ka je njegova pravica bolša? Dobro zna, ka nema pravice ali cele pravice, pa toži, lahko pa njemi fiškališ kaj vūnspravi. Pa či njemi včasi vūnspravi, jeli more on to z mirnov dūšov za pravico držati?

Pač takši so ljudje. Njim je vse dovoljeno, drugomi nikaj. Pravica samo za nje obstoja, za drugoga pa ne marajo, či včasi vse zgūbi, ešče tem bole je njim prav. Za nje je laž, tatvina pravica; oškodūvani pa more tiho biti, za „pravico“ trpeti. Najbole smešno pa je, či takši ćlovek pred ljudi stopi i na velki glas grmi, da nega pravice.

Pa je pravica. Lagoji ljudje jo šćejo zakopati. Kak ž? pravi naš Zvelićar. Je svetlost, Kristuš jo je prineso. Nego hūdi ne idejo na svetlost, da bi se njihova lagoja dela vidla, raj ostanajo v kmici.

Kde je pa te pravica? Vu tvojem srći. Ne išći je po zemli, ne po zraki, nego iš-

či jo v svojem srci. Tam jo je posadila vekivečna pravica, sam Bog. Či je ti tudi ne zakopaš? Ne vüpaš na svetost, ar la-goja dela maš. Za pravico držiš láž, tatvino, prešanje siromakov.

Namenoma sam pravo, da pravico vu svojem srci išči. Ne vu svojoj pameti. Bio je čas, da sam mišljenja bic, da pravico pamet zapopadne, razum. Pa sam po mali na to prišo, da pijanci zaman razlagam treznost, pravdači zaman gučim od mirolübnosti. Pravico mi je dao, razmo je, ka sam njemi pravo, nego strast — greh — ga je zvezanoga držala. Pravica vu razumi je mrtva, njo mora čütiti, ona mora biti vu srci, mora se pokazati vu življenji, vu djanji.

Bleščeča znanost je mrla, ne segreva. Življenje po pravici je vrednost. To je tisto, ka je pravo Kristuš: Jaz sam pot, pravica i žitek.

Lüdje dosta gučijo od pravice. Guči-

jo od pravice delavca do dela i od zaslužka. Gučijo od naravnih pravic moža i žene. Gučali so od pravice bojevnikov svetovne bojne. Vse so njim obečavali — samo obečavali. Naravne pravice, — to je samo guč. Narava nema pravice. Narava samo zakone pozna. Pa niti ne pozna, po njih živi i dela. Človek pa samo gleda naravo, njeno življenje i po svojem mišljenji i želaj jo sodi pa pravi, da je to pravica ali krivica.

Pravica je vu našem srci. Soglašati more z naravnimi zakoni, z božimi zakoni. Če pravica žene, moža ali delavca se pokrije z božimi i naravnimi zakoni, to je pravica žene, moža ali delavca sveta, je ideal, šteroga vsi moremo pošütovati. Či pa što svojo pravico za več drži, kak bože ali naravne zakone, je spodoben vrablom na strehi. Tam čivkajo, pride jastreb pa se vsi sprosrijejo. Narava je bole močna, kak pa naša namišlena pravica. (V. Dol.—K.)

Naš Dom.

Desetletnica Hranilnice i posojilnice v Črensovcih.

Ustanovitev.

Pred desetimi leti, 4. maja je začela z delom prva hranilnica i posojilnica v Slovenskoj Krajini, štera se je ustanovila odkak je naš kraj v novoj državi. Tekratni nadrevizor, g. Pušenjak Vlado je meo eden sestanek v Črensovcih i na tom razložo pomen kmetskih posojilnic i njih veliki hasek za maloga človeka. Po njegovom govori je spodbüjao na ustanovitev posojilnice Klekl Jožef vp. plebanoš i je dao vküpspisati vse tiste, ki namenijo, kak kotrige pristopiti novoj posojilnici. Zglasilo se jih je do 700.

Ali kak vsaka reč, tudi ta je mela svoje težave. Nastopili so neprijatelje i začeli veliko gonjo proti nameravanoj posojilnici. Z vsemi mogočimi lažmi so šteli narod odvnoti od pristopa k posojilnici. Posrečilo se njim je do polovice priglašencov odvnoti, ki ne samo ka neso pristopili k njoj, nego so neštérni celo postali besni njeni sovražniki. Pa vsaka dobra reč to pot hodi. Če ne bi hodila pot trpljenja, do zmage niti ne bi prišla. Korona je na križi. Je toti trnjava, ali po velikom petki, to je po dnevaj trpljenja i posküšnjjaj se spremeni v odičeno, zmagoslavno korono. Tak je bilo i pri prvoj posojilnici Slovenske Krajine.

Polovica priglašencov je ostala verna svojoj danoj reči i je plačala malenkosten delež 5 Din. Z dvejezeropetsto dinari je začela posojilnica svoje delo pred desetimi leti. Začela je pa svoje delo z odkritov oblübov lübeznosti, ka nede iskala s svojim delom drügo kak pomoč siromaškoga lüdstva. Zato je tudi pozabila na vse nezahvalnosti, štere so jo grdile pred lüdm i ka ne bi postali njene kotrige i je s smehom na lici prestopila polena, štera so se njoj na pot njenoga delüvanja metala pa je postala z g. Bašom zdajšnjim dekanom v Bogojini največša pomočnica pri rešenji beltinske posojilnice. Pripomogla je, ka v beltinskoj kasi nišče ne zgübo niti filera šume od vloženih penez v tistom časi, kda so milijoni i milijoni šli v zgübo pri raznih peneznih zavodaj od vloženih šum. Z zadovolstvom i ponosom bo pravila vsikdar črensovska posojilnica, ka je našim lüdem neštete jezere i jezere pomagala rešiti v beltinskoj posojilnici, kda je toj z g. Bašom sprosila peneze za njeno ozdravitev.

Delo lübezni.

Naj črensovska posojilnica pokaže, ka išče samo hasek lüdstva i ne svojega,

je prva začela te, kda je intereš pri bankaj segao od 25 do 40°/_o, v Slovenskoj Krajini borbo proti previsokim interešom i je začela davati peneze na 11 i na 10°/_o. S tem svojim stopajom je vno go sto i stozero prišparala leto za letom siromaško mi narodi.

Pa pomagala je tüdi na drügi način

vapna, cementa, ka je navno ge vagone šlo i ka je z Agrarnov zadrugov skupno naračala, štera se je pred štirami leti tü ustanovila.

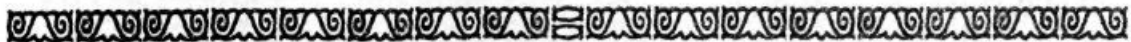
Hišo deci.

Posojilnica je mati. Vsaka mati pa more skrbeti ne samo za to, da od dneva do dneva prehrani svojo deco, ona more

Načelstvo i nadzorstvo Hranilnice i posojilnice v Črensovcih,

štero je zidalo „Naš Dom“. Na sredi z načelstva: Klekl Jožef, predsednik, na levo od njega Kolenko Ivan, podpredsednik, Plej Jožef, tajnik; na desno z nadzorstva: Koštric Jožef, voditeo, Kolenko Jožef, tajnik i Kolenko Štefan. Od desne na levo stojijo: Hren Ivan, Horvat S. Martin, Jakšič Ivan, kotrige nadzorstva; Horvat Jožef, Cigan Jožef, Krampač Štefan, Horvat Jožef od načelstva i Zver Jožef pisarniška moč.

narodi. Svojim kotrigam je naračala, ka so najbolje potrebüvale i na koj so jo prosile. Naročala njim je sol, dokeč se je šče dala. Naročila njim je osem vagonov soli. Pri kili njim je prišparala od 3 do 7 koron. Tak je ostalo do stojezero Dinarov v žepi naroda. Ravnotak je ostala lepa šuma v žepi kotrig z naročenjom vagon cukra, žajfe, slatine,

iskati svojoj deci tüdi stalen dom. Tak je delala tüdi mati črensovska posojilnica. Kda je že na vse strani pomagala lüdem, svojoj deci, svojim kotrigam, njim je štela postaviti stalen dom, naj od roda do roda sem prihajajo i tü najdejo vsestransko pomoč. Mislila je na zidavo hiše, to miseo je oblekla v načrt i ga v dvema letoma

izpelala. Kak? Vložila je iz prihranjenih peněz neko malenkost v kaso kak vloge pod naslovom „Naš Dom“. To vlogo je od leta do leta povekšavala i kda je že natelko zrasla, ka pomali lahko začne z zidavov, se je odločila za to. Tü nastane pitanje, kak je pa mogla posojilnica tak hitro teliko prišparati, ka je lahko začela z zidavov?!

S kakših peněz se je zidao „Naš Dom“?

To je veliko pitanje ali odgovor na nje je pa jako lehek. Predsednik posojilnice v vseh desetih letaj, kak jo vodi, niti krajcara pénez ne je vzeo za svoj trüd ne kak plačo i ne kak nagrado. Potem je tüdi svoje pomočnike tak odgajao, naj bodo z najmenšimi nagradami zadovoljni, ka hitrej pride narod do svoje hiše. Bogali so ga i na te način se je prišparalo do dvesto jezer dinarov.

Zahvalnost naroda.

Posojilnica bi mogla ešče dosta več prihraniti, če ne bi davala v dobre namene pomoči. Ali ona se je držala Kristušovoga načela: lübi bližnjega kak samoga sebe i zato je pomagala kak je mogla sirotam i vsem dobrim namenom. Razdelila je tem stojezero dinarov. Vsaki more priznati, ka pri ednoj novoj posojilnici viditi to darovitnost je ne mala reč, nego velika junaška lübezen. Vodstvo se je odpovedalo plače, naj to dobijo siromaki i dobri nameni. To je velika lübezen, to je nasledüvanje Kristušove čiste, žrtve pune lübezni, zato je pa rodila toliko blagoslova. Bog je blagoslovo posluvanje posojilnice, narod je dobo do nje popolno zavüpanje, svoj prišparan krajcar njoj je zročo tak, da ma posojilnica zdaj okoli pet milijonov vlog. Potem se njoj je kazao narod zahvalnoga pri zidavi: pomagao je z brezplačnimi foringami i brezplačnimi delavci. Tak se je omogočila zidava 28 metrov dugoga i 15 metrov širokoga poslopja na štok za šeststojezer dinarov. Hvala naj bo za vse dobromi Bogi, ka nas je čuvao, blagoslavlao i podpirao skoz vseh deset let, posebno pa ob časi zidanja i toga dovršitve. Tak je nastao Naš Dom, šteroga so prezvišeni gospod pomožni püšpek Dr. Tomažič Ivan 22. juna 1. 1930. slovesno blagoslovili.

Desetletno delo posojilnice v podrobnostih.

Zdaj pa glejmo desetletno delo hranilnice i posojilnice v podrobnosti, da

spoznamo, kak se je pripravljala pot do Našega Doma. Glejmo njene seje, njene vloge, njena posojila, ves njeni promet, glejmo njene stroške pri zidavi, njene dobrotnike, celo njeno življenje skoz vseh teh desetih let kak je teklo, i napravimo si sliko od toga življenja, sliko, štera naj najde v vsakom srci toplo mesto.

Seje.

Posojilnica je začela posluvati 4. maja 1920. leta. Načelstvo je melo to leto 20 sej.

Leta 1921. je melo načelstvo i nadzorstvo sküпно 40 sej, leta 1922. 26, leta 1923. 29, leta 1924. 26, leta 1925. 19, leta 1926. 32, leta 1927. 32, leta 1928. 42, leta 1929. 38, leta 1930. do 1. augusta je melo načelstvo 11 sej. Načelstvo i nadzorstvo 8 sej. Samo nadzorstvo pa 1 sejo. To je sküпно v leti 1930. 20 sej do 1. augusta.

V vseh letah od začetka posluvanja je bilo sküпно 324 sej i to do 1. aug. 1930.

Pregled kotrig, vlog i posojil.

Leto 1920. Sprejetih 407, odstopilo nikaj, na konci leta 407 kotrig. Vloge: prirastle 99.349 D. 22 p., vzdignjene 7.952 D. 25 p., na konci leta 91.396 D. 97 p. Posojila: izplačana 77.336 D. 69 p., vrnjena 203 D., na konci leta 77.133 D 69 p.

Leto 1921. Sprejetih 97, odstopilo nikaj, na konci leta 504 kotrig. Vloge: prirastle 250.753 D. 08 p., vzdignjene 107.919 D. 68 p., na konci leta 240.240 D. 23 p. Posojila: izplačana 486.650 D., vrnjena 73.130 D. 55 p., na konci leta 490.750 D. 12 par.

Leto 1922. Sprejetih 96, odstopilo nikaj, na konci leta 600 kotrig. Vloge: 360.464 D. 76 p., vzdignjene 176.821 D. 80 p., na konci leta 423.883 D. 19 p. Posojila: izplačana 308.900 D. vrnjena 187.842 D. 13 p., na konci leta 611.810 D. 99 p.

Leto 1923. Sprejetih 92, odstopilo 3, na konci leta 689 kotrig. Vloge: prirastle 427.842 D. 43 p., vzdignjene 210.353 D. 51 p., na konci leta 641.372 D. 11 p. Posojila: izplačana 281.250 D., vrnjena 141.596 D. 50 p., na konci leta 751.464 D. 49 p.

Leto 1924. Sprejetih 87, odstopilo 1, na konci leta 775 kotrig. Vloge: prirastle 662.356 D. 31 p., vzdignjene 439.670 D. 75 p., na konci leta 864.057 D. 67 p. Posojila: izplačana 304.336 D., vrnjena 144.234 D. 24 p., na konci leta 911.566 D. 25 p.

Leto 1925. Sprejetih 134, odstopilo 6, na konci leta 903 kotrig. Vloge: prirastle 493.291 D. 66 p., vzdignjene 239.145 D. 44 p., na konci leta 1,118.203 D. 89 p. Posojila: izplačana 376.700 D., vrnjena 153.077 D. 50 p., na konci leta 1,135.188 D. 75 p.

Leto 1926. Sprejetih 213, odstopilo 30, na konci leta 1086 kotrig. Vloge: prirastle 1,160.694 D. 79 p., vzdignjene 412.069 D. 47 p., na konci leta 1,986.463 D. 01 p. Posojila: izplačana 1,068.968 D. 75 p., vrnjena 404.564 D. 40 p., na konci leta 1,799.593 D. 10 p.

Leto 1927. Sprejetih 165, odstopilo 50, na konci leta 1198 kotrig. Vloge: prirastle 993.536 D. 33 p., vzdignjene 624.779 D. 41 p., na konci leta 2.355.219 D. 93 p. Posojila: izplačana 812.070 D., vrnjena 438.260 D. 60 p., na konci leta 2,173.402 D. 50 p.

Leto 1928. Sprejetih 180, odstopilo 7, na konci leta 1371 kotrig. Vloge: prirastle 1,823.878 D. 29 p., vzdignjene 1,095.547 D. 50 p., na konci leta 3,083.550 D. 72 p. Posojila: izplačana 941.708 D., vrnjena 695.068 D. 60 p., na konci leta 2,420.041 D. 90 p.

Leto 1929. Sprejetih 132, odstopilo 1, na konci leta 1502 kotrig. Vloge: prirastle 2,349.944 D. 82 p., vzdignjene 1,315.155 D. 93 p., na konci leta 4,118.339 D. 61 p. Posojila: izplačana 1,704.910 D., vrnjena 630.607 D. 50 p., na konci leta 3,494.344 D. 90 p.

Leto 1930. do 31. jula: Sprejetih 87, odstopilo 2, skupno 1587 kotrig. Vloge: prirastle 1,614.620 D. 35 p., vzdignjene 930.157 D. 62 p., stanje do 31. jula: 4.802.802 D. 24 p. Posojila: izplačana 915.210 D., vrnjena 366.143 D. 13 p., stanje do 31. jula: 4,893.261 D. 05 p.

Penezni promet.

Za leto 1920. Sprejemki 149.802 D. 92 p.; izdatki 145.368 D. 74 p.; skupno 295,171 D. 66 p.

Za leto 1921. Sprejemki 694.314 D. 16 p.; izdatki 693.925 D. 41 p.; skupno 1,388.239 D. 67 p.

Za leto 1922. Sprejemki 639.864 D. 86 p.; izdatki 628.128 D. 79 p.; skupno 1,267.993 D. 65 p.

Za leto 1923. Sprejemki 704.651 D. 60 p.; izdatki 685.024 D. 12 p.; skupno 1,389.675 D. 72 p.

Za leto 1924. Sprejemki 935.930 D. 84 p.; izdatki 911.711 D. 17 p.; skupno 1,847.642 D. 01 p.

Za leto 1925. Sprejemki 859.805 D. 77 p.; izdatki 789.138 D. 95 p.; skupno 1,648.944 D. 72 p.

Za leto 1926. Sprejemki 1,993.806 D. 35 p.; izdatki 1,963.658 D. 82 p.; skupno 3,957.465 D. 17 p.

Za leto 1927. Sprejemki 1,894.695 D. 83 p.; izdatki 1,815.489 D. 89 p.; skupno 3,710.185 D. 72 p.

Za leto 1928. Sprejemki 3,128.802 D. 52 p.; izdatki 3,127.385 D. 41 p.; skupno 6,256.187 D. 93 p.

Za leto 1929. Sprejemki 4,558.294 D. 65 p.; izdatki 4,479.820 D. 40 p.; skupno 9,038.115 D. 05 p.

Za leto 1930. do 31. julija. Sprejemki 3,022.673 D. 65 p.; izdatki 2,989.560 D. 24 p.; skupno 6,012,233 D. 89 p.

Celoküpní promet od 4. maja 1920. leto i do 31. julija 1930. leta znaša: sprejemki 18,582.643 D. 15 p.; izdatki 18,229.211 D. 87 p.; skupno 36.811.855 D. 02 p.

Podpora v dobre namene.

Hranilnica i posojilnica je v desetih letaj poklonila okroglo stojezer dinarov v dobre namene. Največ so dobile sirote. Poleg letnih darov za sirote je posojilnica darovala na Dom sv. Frančiška 35.000 Din; 10.000 kak dar, 25.000 pa kak fundacijo za naše slepe sirote. Poleg sirot so dobili podporo sledeči nameni: dober tisk v hasek sirot, dober tisk v hasek naših bratov na Vogrskom, Krekova plošča, Martinišče, visokošolci v Ljubljani, premovanje živine, ustanovitev Agrarne zadruge, slovenstvo Slovenske Krajine, brezalkoholni tečaj, cerkev v Črensovcih, farof v Črensovcih, gospodinjski tečaj, zadružni tečaj, gladujoči v Kančovcih, proslava 10 letnice osloboditve Slovenske Krajine, šolske sestre Žižki, pokopališče Črensovcí, Dom služkinj Ljubljana, Nerad Ivan, pogorelec, Črensovcí i siromaški dijaki. Tej nameni jasno pokažejo, da je posojilnica stala na višini svojega pozvanja i namena i je bila zaistino mati ne samo črensovske fare, nego cele Slovenske Krajine pa ešče prek mej je segala njena dobrotivna roka. Najvekšo dobroto je pa s tem napravila posojilnica celomi našemi kraji, ka je njemi dala zgled za ustanovitev novih posojilnic. Njeni zgled je vlekeo tak močno, ka dnes že 18 posojil-

nic dela v Slovenskoj Krajini med našim kmetiskim ljudstvom i njemu pomaga v teškem gospodarskem časi z vsestranskov pomočjov.

Brezplačne foringe pri zidanji „Našega Doma“.

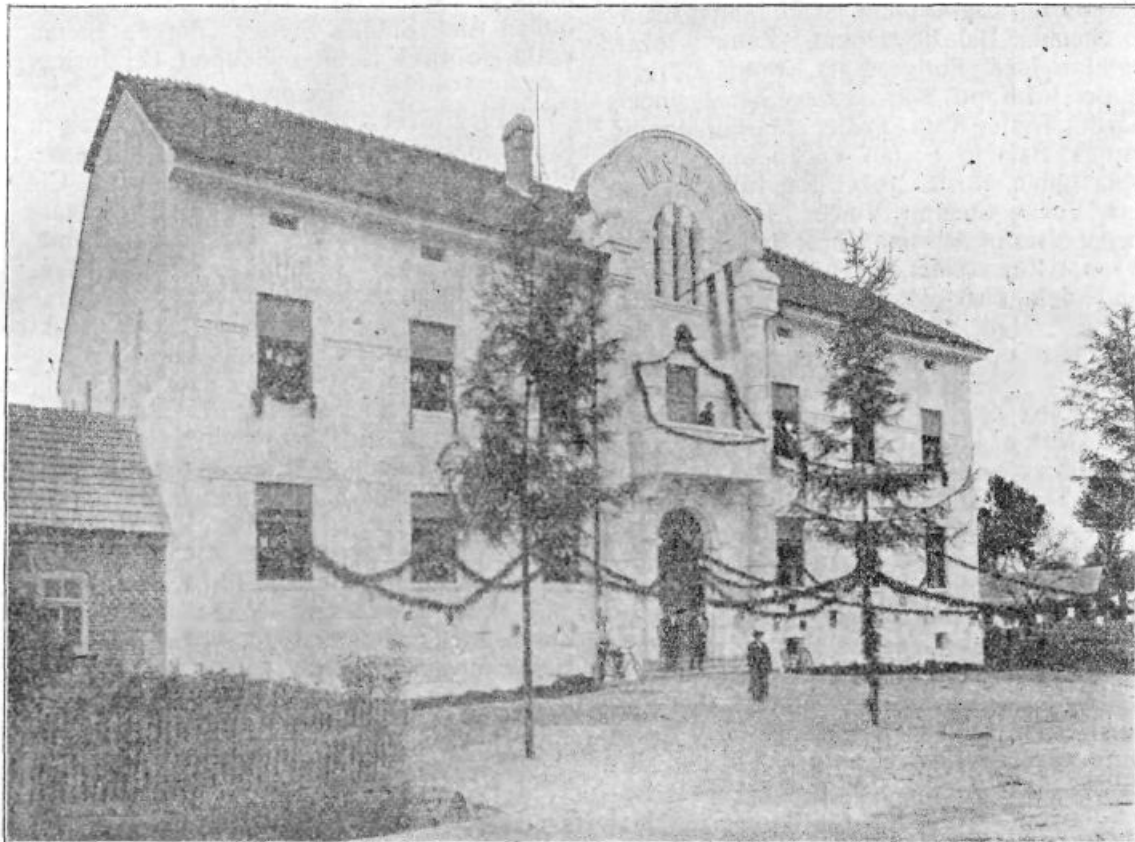
Dolnja Bistrica:

Maučec Ivan, Cigan Ivan vsaki po 3—3, Kolenko Janoš, Tivadar Martin, Kolenko Jožef, Lebar Martin vsaki po 2—2; Hebar Matjaš, Balažic Martin, Žabot Jožef,

mija, Kelenc Štefan, Kreslin Štefan, Kreslin Ana, Maučec Daniel, Kreslin Martin, Magdič Štefan, Godina Marko, Godina Matjaš, Kovač Štefan, Vučko Martin, Bedernjak Janoš, Grůškovnjak Ivan, Kovač Martin, Kelenc Jožef vsaki po 1—1 foringo. Skůpno 68 foring.

Srednja Bistrica:

Hren Ivan 9, Dunko Marko 4, Kohek Matjaš, Klajderman Štefan vsaki po 3—3, Tibaub Janoš, Sarjaš Jožef, Skledar Mihal, Bohnec Martin, Mesarič Martin, Vučko

Hranilnica i posojilnica v Črenšovcih: „Naš Dom“ pred blagoslovitvov.

Vučko Ana, Vinčec Štefan, Graj Kata, Gjōrek Martin, Kolarič Ivan, Kuster Roza, Balažic Štefan, Kolenko Marija, Lebar Andrej, Žižek Peter, Ritlop Štefan, Šernek Jožef, Godina Martin, Horvat Marija, Žabot Andrej, Ritlop Štefan, Koštric Jožef, Kreslin Ignac, Kovač Martin, Kelenc Janoš, Gjōrek Matjaš, Balažic Ivan, Šōmen Štefan, Maučec Ignac, Kreslin Jožef, Vučko Jožef, Balažic Treza, Vagner Treza, Vučko Ana, Kohek Ivan, Dunko Štefan, Vinčec Štefan, Tratnjek Marko, Kozlar Martin, Kelenc Mihal, Raduha Ivan, Horvat Eufa-

Martin, Lebar Jožef, Vučko Anton, Ifko Martin, Balažic Martin, Hren Marija, Kreslin Ivan, Gabor Mihal, Vučko Štefan vsaki po 2—2; Balažic Treza, Krapec Matjaš, Gjura Ivan, Ifko Ivan, Cigan Jožef ml., Horvat Ivan, Klajderman Štefan, Vučko Štefan, Rebrca Štefan, Sobočan Martin, Gjura Martin, Sobočan Fema, Mlinarič Ivan, Prša Ivan, Kustec Marko, Antolin Martin, Ūtroša Jožef, Kohek Kata, Klajderman Ignac, Lebar Verona, Vučko Jožef, Kolarič Ivan, Tratnjek Marko, Balažic Martin, Vučko Ivan, Sarjaš Ana, Bohnec Marija, Kus-

tec Kata, Gjura Ivan vsaki po 1—1 foringo. Sküпно 78.

Gornja Bistrica:

Jakšič Ivan 11, Krampač Štefan 6, Hozjan Martin, Kustec Jožef vsaki po 4—4, Vučko Jožef, Vučko Matjaš, Kolarič Ivan, Raj Štefan, Balažič Jožef, Jakšič Pavel vsaki po 3—3, Gerič Štefan, Horvat Štefan, Kreslin Franc, Smodiš Martin, Ūtroša Ivan, Gonza Ivan, Vučko Martin, Lebar Martin, Balažič Martin, Vučko Ivan, Čizmašija Ivan, Ritlop Jožef, Kūzma Ivan, Horvat S. Ignac, Vučko Ivan, Kelenc Janoš, Terninovec Treza, Žižek Martin, Ciglar Ivan, Jakšič Matjaš, Donko Štefan, Balažič Donat, Žabot Jožef, Domjan Jožef, Fotivec Kata, Krampač Treza, Ritlop Jožef po 2-2, Tkalec Štefan, Vučko Martin, Tkalec Kata, Tkalec Marija, Magdič Matjaš, Balažič Štefan, Vučko Štefan, Finfonja Ignac, Kustec Jožef, Raj Jožef, Kelenc Ana, Vučko Štefan, Vinčec Ivan, Vučko Pavel, Kreslin Martin, Kocet Janoš, Horvat Verona, Kustec Matjaž, Balažič Janoš, Ritlop Janoš, Vučko Kata, Kolenko Marija, Kelenc Štefan, Ščernjavič Jelena, Žmaj Andraš, Ifko Jožef, Čigan Jožef, Špiclin Matjaš, Vučko Jožef, Šernek Marija, Zakoč Štefan, Žalik Štefan, Jakšič Janoš, Bohnec Bara, Ritlop Jožef, Glavač Ivan, Donko Jožef, Gjōrek Štefan, Vučko Štefan, Šömen Jožef, Zavec Andraš, Ūtroša Štefan, Kustec Štefan, Graj Martin, Kreslin Martin, Zadravec Štefan, Doma Marija, Balažič Marija, Vučko Jožef, Gjura Martin, Škafar Jožef, Gerič Štefan, Žižek Jožef, Kustec Štefan, Franc Jožef, Škafar Ignac, Vučko Ivan, Vučko Andrej, Smej Jožef, Zakoč Martin, Balažič Ivan, Lovrenčec Ivan, Kustec Štefan, Balažič Mihal, Šernek Martin, Kocet Janoš, Gjōrek Ana, Vuk Jožef, Tkalec Marija, Bohnec Martin, Ritlop Jožef, Plej Bara, Ifko Štefan, Hozjan Martin, Vučko Martin, Vučko Ivan, Magdič Franc, Gerič Treza, Kustec Jožef, Sobočan Aga, Lebar Martin, Gjura Ivan vsaki po 1—1 foringo. Sküпно 179 foringo.

Trnje:

Horvat Jožef 11 foring, Horvat S. Martin 9 foring, Horvat S. Ignac, Zver Ana Sabolova vsaki po 5 foring, Kramar Verona, Horvat Marko, Bedernjak Ivan, Sarjaš Štefan vsaki po 3—3 foring, Hozjan Štefan 2 $\frac{1}{2}$ foringo, Kramar Ivan, Kozlar Matjaš, Kolarič Štefan, Hozjan Štefan, Hozjan Martin, Hozjan Kata, Petek Treza, Zadravec Štefan, Horvat Jožef, Copot Matjaš, Sobočan Janoš, Sobočan Kata, Hozjan Marko Horvat Štefan, Sobočan Jožef, Stanko Martin, Žoldoš Matjaš, Kolenko Ivan, Horvat

Jožef vsaki po 2—2 foringi, Horvat Jožef 1 $\frac{1}{2}$ foringe, Horvat Treza, Žalig Štefan, Ritlop Martin i Hozjan M., Sobočan Štefan, Kavaš Anton, Horvat Ivan, Horvat Jožef, Horvat Janoš, Sarjaš Ivan, Bohnec Jožef, Vuk Štefan, Sabotin Ivan, Farkaš Ivan, Sobočan Štefan, Balažič Franc, Dominko Verona, Kolenko Franc, Perša Andraš, Čurič Treza i Cvetko Ivan, Horvat S. Martin, Varašanec i Sarjaš Andraš, Denša Jožef, Nerad Jožef, Horvat Martin, Kramar Štefan, Pozdrec Štefan, Krampač Janoš, Dorenčec Štefan, Sobočan Martin, Kozlar Štefan, Copot Andrej, Bogdan Ivan, Peterec Matjaš, Sobočan Ana, Stanko Štefan, Gjōrkös Štefan vsaki po 1—1 foringo. Sküпно 121 foring.

Črensovci:

Plej Jožef 16 foring, Kolenko Ivan in Rous Matjaš po 13—13 foring, Kolenko Štefan 10 foring, Nerad Ivan 9 foring, Čigan Ivan, Zelko Marko, Kelenc Ivan, Šmodiš Štefan 7—7 foring, Čigan Fema, Čurič Ivan po 6—6 foring, Ritlop Štefan, Čurič Martin, Kolenko Matjaš, Škoberne Franc, Čigan Jožef, Horvat Matjaš vsaki po 5—5 foring. Žižek Matjaš, Ūtroša Mihal, Horvat Marija, Ūtrošova, Horvat Štefan, Žižek Marko, Žižek Štefan, Špiclin Martin, Tkalec Martin, Hozjan Jožef, Gabor Ivan Balaškov, Tompa Martin, Hozjan Martin, Žalig Treza, Horvat Štefan Lukačov, Zelko Ivan Sapekov po 4—4 foring. Ritlop Anton, Lebar Štefan, Horvat Štefan, Kovač Štefan, Kovač Matjaš, Gabor Martin, Karoli Antonija, Hanc Roza, Žižek Ana, Gabor Martin, Žunič Ivan, Odnik Ivan, Törnär Matjaš, Halas Martin, Kolenko Jožef, Halas Jožef, Ritlop Treza, Kolenko Martin, Salaji Kristina, Gabor Jožef, Žalig Matjaš, Vučko Ivan Kovačov, Jerebic Ivan, Horvat Ivan po 3—3 foringe. Ritus Peter, Škerget Martin, Golinar Lovrenc, Gabor Martin, Špolar Martin, Tompa Kata, Markoja Anton, Gabor Ivan, Bohnec Štefan, Ritlop Ivan, Špiclin Aga, Žalig Martin, Vapatič Karol, Farsang Štefan Hanc Martin, Hozjan Marko, Hozjan Martin Brgles, Ritlop Janoš, Tompa Ivan, Žalig Matjaš, Rajtar Jožef, Kozlar Martin, Zelko Štefan, Kustec Štefan, Salaj Štefan, Kustec Ignac, Lütär Mihal, Kozlar Mihal, Markoja Ana, Gjōrek Jožef, Lebar Štef, Kustec Štef., Mertük Jožef, Kelenc Štefan, Hajdinjak i Markoja Martin, Kramar Ivan, Bedernjak Martin, Gabor Ivan, Lutar Štefan šol. upr. Čačič Jožef župnik, Novak Ivan vsaki po 2—2 foringi. Salaj Martin, Horvat Martin i Ūtroša Mihal, Čigan Ivan in Ūtroša Mihal, Kustec Ivan, Hozjan Ivan, Markoja Marija, Kolar Ivan, Rous Matjaš kolar, Žižek Martin, Kustec Marija, Törnär Marko,

Kustec Štefan, Kozlar Ivan, Kolenko Mihal, Hozjan Kavašov, Markoja Ana, Markoja Ana, Hajdinjak Matjaš, Kocet Ivan, Lebar Štefan i Skledar Bara, Gerič Matjaš, Žižek Štefan, Plej Marija, Farkaš Treza, Peterec Jožef, Horvat Jožef, Kozlar Marko, Gabor Treza, Lütar Martin, Hozjan Matjaš, Gabor Jožef i Ūtroša Martin, Nerad Ivan, Gabor Štefan Kūzmov vsaki po 1—1 foringo. Skūpno 387 foring.

Žiški :

Haklin Martin 6 foring, Gruškovnjak Anton, Prša Ivan po 4—4 foring, Cigan Matjaš, Koštric Jožef, Žerdin Jožef, Žalig Ivan, Krao Martin po 3—3 foring, Čurič Matjaš, Virág Ivan, Récek Štefan, Krao Ana, Kolarič Martin, Žalig Jožef, Zelko Štefan po 2—2 foringi, Jerebic Franc, Ritlop Štefan, Sobočan Ivan, Tibaut Martin, Stanko Ivan, Fratar Štefan, Horvat Ivan, Vuk Matjaš, Horvat Anton, Cigan Jožef, Škafar Ivan, Horvat Matjaš, Žalig Jožef, Prša Štefan, Tibaut Martin, Horvat Treza, Prša Jožef, Tibaut Štefan, Žalig Jožef, Cuk Anton, Škergét Anton, Stanko Jožef, Kramar Ivan, Čurič Štefan, Zver Štefan, Ciglar Štefan, Prša Janoš, Vuk Ivan, Žerdin Martin, Horvat Ignac, Tibaut Ivan, Žižek Martin, Cigan Jožef Lončov vsaki po 1—1 foringo. Skūpno 76 foring.

Bednja :

Salajko Štefan, Šuster Jožef, Žalig Štefan, Krampač Matjaš, Hozjan Ana, Godina Treza, Hanc Marko, Glavač Ivan, Tonaj Jožef, Salajko Štefan, Gjura Ivan, Kustec Martin vsi po 1—1 Skūpno 12 foringo.

Odranci :

Markoja Štefan 2 foringi, Antolin Jožef 2 foringi, Kavaš Martin, Žakuč Gejta, Raduha Štefan, Raduha Jožef, Kavaš Imre, Balažic Mihal, Raduha Blaž, Zver Franc, Hozjan Ivan, Düh Štefan, Antolin Jožef, Vegič Peter, Raduha Mihal, Zadravec Ivan, Kociper Marija, Horvat Ignacij, Antolin Ivan, Žakuč Matjaš, Antolin Jūri, Matko Jožef, Smodiš Matjaš, Copot Marija, Zelko Štefan, Jerebic Ivan, Ferenčak Peter, Jerebic Ana, Kolenko Ivan, Antolin Andrej, Antolin Jožef, Kavaš Štefan, Zver Štefan, Mertük Štefan, Raduha Martin, Dominko Ivan, Vegič Franc, Matko Mihael, Smolko Jelena, Zver Franc, Zver Andrej, Kovačič Anton, Škafar Marija, Balažic Jūri, Hozjan Štefan, Ferenčak Marija, Vegič Marija, Dominko Mihal, Antolin Matjaš, Antolin Franc, Marič Jožef, Dominko Jožef, Koter Martin, Kavaš Matjaš, Virag Orša, Škafar

Martin, Antolin Mikloš, Kovačič Andrej, Zver Štefan, Antolin Mihal, Zver Franc, Zver Martin, Nedelko Jožef, Smej Mikloš, Gabor Blaž, Mujdrica Matjaš, Taljan Štefan Ferenčak Ivan, Škafar Franc, Žalig Mihal, Antolin Jožef, Raduha Jožef, Raduha Martin, Raduha Marija, Maučec Mihal, Kociper Martin, Gabor Marija, Smodiš Andrej, Kociper Matjaš, Zver Ana, Zadravec Jožef, Hozjan Marko, Gabor Andrej, Balažek Martin vsaki po 1—1 foringo. Skūpno 86 foring.

Beltinci :

Veleposestvo v Beltinci 12 foring, Smodiš Štefan 1 foringo. Skūpno 13 foring.

Ižakovci :

Fujs Jožef 1 foringo.

Vseh brezplačnih foring skūpno 1021.

Kda se za te foringe vsem iz globočine srca zahvalimo, damo obračun od zidave „Našega Doma“.

Koliko smo potrošili za zidavo „Našega Doma“?

Razne foringe 66 522 D. 65 p., cigeo 81 687 D. 40 p., težaki 9.191 D. 75 p., vapno 63.866 kg. = 22.434 D. 59 p., cement 62.500 kg. = 36.075 D. 12 p., črep i žlebnjaki 19.500 kom. = 12.746 D., železo i traverzi 64.661 D., razno 81.788 D. 30 p., zidarsko delo 105 000 D., tesarsko delo 55.000 D., stolarsko i ključavničarsko delo 76.000 D. Skūpno 611.106 D. 81 p. A ar smo vnogo vapna i cementa odstopili cerkvi, farofi, pokopališči i drugim, *nas košta cela hramba popolnoma dogotovljena 600.000 to je šeststo jezero dinarov.*

Peska smo potrošili 472 kubika, kižleka ali šodra pa 383 kubike. *Ves kižlek i pesek, dokeč ne sfalo, smo dobili brezplačno od veleposestva v Beltincih. Za dobroto se globoko zahvalijemo mil. grofici. Za ostali pesek smo plačūvali 1.50 po kubikmetri na kmetskom posestvi na D. Bistrici.*

Kakše prostore ma v sebi Naš Dom i v koj so namenjeni!?

Spodkar ma dvorano, v šteroj ma mesto do 800 lūdi. V toj se bodo držali občni zbori posojilnice i agrarne zadruge kak i drugi vekši sestanki. Drūštvo „Hiša molitve“ bo tūdi tū melo svoje občne zборе. Tū se bodo vršila za versko življenje i gospodarski povzdig našega lūdstva potrebna predavanja.

Zato se bodo vršili v dvorani gospodinjski, pletarski i druge tečaji. Tū naj se navčijo naše dekile dobro kūhati, šivati, pečti, gospodariti. Tū naj se začne gospo-

garska preporoditev našega ljudstva i se širi dale po celoj Slovenskoj Krajini pa ešče prek mej srebrne Müre. Tü naj se razvija katoličanska akcija med dijaštvom! Tü naj se izобрази naša mladina! Tü naj se oplemeniti vse!

Spodkar so šče štiri sobe i edna kühinja. Ti prostori bodo slüžili za stanüvanje uradništvi posojilnice i za brezalkoholno gostilno.

Na štoki velika soba je uradni prostor za posojilnico i zadrugo. Če ne bi mogle z časoma vküp delati zavolo veli-

holno gostilno ali gospodarstvo i gospodinjstvo kotrig. Kajti agrarna zadruga po svojih pravilaj lahko küpüje vse, ka njene kotrige v gospodarstvi ali gospodinjstvi potrebüjejo i tüdi lahko vse njihove pridelke odava.

Naš narod je siromašen, zato najvekšo dobroto njemi tisti včini, ki njemi pomaga za pošteno, čeprav skromno i prosto preživlanje. To pa šče ravno posojilnica z agrarnov zadrugov. Ma pa Naš Dom ešče eden cio: z nedužnim veseljom napuniti srce. Da kakšteč je močna šker, če se

Hranilnica i posojilnica v Črensovcih: Blagoslovitev „Našega Doma“.

kih poslov, se agr. zadruga preseli v malo dvorano ober velike dvorane, štera je namenjena za menše sestanke. Mala sobica poleg uradnih prostorov je namenjena za predsednika posojilnice i zadruge, ka se tü lahko vsaki ž njim pogovori, ki ma kaj takšega, ka ne more pred drügim naprej prinesiti.

Pod hrambov so velike kleti ali pivnice, vse scementirane, na hrambi pa krasen sühi pod tüdi popolnoma betoniran. Ti prostori so namenjeni za shrambo raznih reči, štere bodo potrebne za brezalko-

vsikdar nüca, se znüca. More meti tüdi mir, počinek. Ravnotak je potrebno, naj človek, ki se največ nüca, ma tüdi kakši počinek, kakši odmor, kakše veselje. Naš Dom njemi bo šo v toj potrebi na roko i njemi bo nüdio pošteno veselje po nedelaj i svetkaj, veselje, po šterom se ne pogübi njegova düša, nego oplemeniti i pripravü naprej, ka de ešče bole verna svojoj veri, telo se pa poživi i odpočine. Zato bodo lepe pesmi, poštene igre, predstave, šale: vse pošteno, nedužno, v Našem Domi, naj se spuni, ka pravi sv. Pismo: *Veselte se vsikdar v Bogi!*

Posvetitev Našega Doma.

Posojilnica je oprosila prezvišenoga g. knezoškofa, apoštolskoga administratora, naj posvetijo Naš Dom. Dragevole so sprejeli te trud na sebe i njej dali pismeni odgovor. A ar so sami ne mogli priti na fermo, so mesto njih blagoslovili novo poslopje prevz. g. Dr. Tomažič Ivan, pomožni püšpek. 21. junija popoldnevi ob pol petih so se pripelali z Beltinec v Črensovc. Črenšovcarje so jih slovesno sprejeli. Že pri Črnskom mosti jih je čakala gasilska godba. Največ ljudi se je pa zbralo pri lepo okinčanom Našem Domi, kde so prezvišeni postanoli. Tü jih je pozdravo narod. Njegove reči njim je tolmačila gdč. Luthar Elizabeta z sledečimi reči:

„Prezvišeni gospod višji pastir.

V Kristušovom imeni i z njegovov oblastjov prihajate k nam, da nam prinesete Njegovo moč i Njegov blagoslov. Oboje potrebujemo v denešnjih časih, gda se sovražstvo pekla bojuje z vsemi sredstvi, da porüši Kristušovo kraljestvo, posebno da ga porüši v nedužnom srci mladine.

Potrebujemo Njegove moči, zato prosimo na Naš Dom, na dom črensovske fare Vašega blagoslova, da postane po njem prebivališče, zavetje, obramba, tolažba telovnoga i duševnoga blaženstva, porok i pot k večnomi zveličanji, za nas vse v fari i našoj okolici, posebno pa za nas, ki nosimo ponosno te sladki naslov: mladina.

Naša posojilnica obhaja zdaj desetletnico svojega obstoja. V spomin toga veseloga dogodka je povila vence, od šterih eden kinča cerkev, drügi popravlja grob župnika dobrotnika, ustanovitelja farne cerkve, tretji deli podporo slepim sirotam itd., a med vsemi najlepše cvete spleten za mladino: stavba Našega Doma. Kak znak, ki bi mogeo davati smernice dühi, ki more vladati v Našem Domi, so ustanovitelje Našega Doma postavili na njega pročelje koš z včelami. Včele naj bi včile mladino, včele naj bi nasledüvala mladina; dela naj marljivo, živi naj skupno i spravlja naj sladke med srčnih vrlin v tom domi za sebe i za svoje. To je namen Našega Doma! Če pa šče doseči te namen, potrebuje božega blagoslova. Prezvišeni gospod višji pastir, Vi ste nam ga prinesli. Oh, kak želno smo Vas pričaküvali, da z Vami pride pod streho Našega Doma srčno zaželjeni blagoslov! Kristušov namestnik, apoštol njegove lübezni, bodite za ljubav, štero ste nam prinesli, z gorečov lübeznostjov toplo pozdravljeni. Živeli!“

Za pozdrav so se Prezvišeni genljivo zahvalili i med igranjom Žižkovske godbe v prošeciji naroda se odpelali proti cerkvi, kde jih je čakala šolska mladina. Te den večer je priredila farna moška mladina krasno bakljado Prezvišenomi na čast. Dom je bio rasvetlen z okoli 100 lampioni i do štiristo lampionov je nosila mladina. Tak je pozdravila v krasnoj poletnoj noči svojega višjega pastira v njihovom namestniki z veseljom, popevanjom i igranjom. Od farofa se vnožina podala k Domi, kde se je nadaljavalo veselje spevanja, igranja med püščanjom raket kesno v noč. Govor sta mela te večer na mladino Prezvišeni i pa g. Kolenc Franc, urednik Novin.

Drügi den po edenajstoj vüri se je pomikala več jezerna vnožina v prešeciji proti Domi, štero so vodili sam Prezvišeni z vu velkom broji zbranov dühovščinov. Med potjov so se popevale laurefanske litanije. Po končanih litanijaj so Prezvišeni razložili reči blagoslovnih molitev, hišo blagoslovili ozvünaj i oznotraj, pesmarski zbor g. Lütar Štefana je pa odpevao štiriglasno primerno pesem od novoga Doma. Po blagoslovitvi so stopili Prezvišeni na balkon Doma i tü govorili od pomena, od cila, šteri se more v njem dosegnoti. Z ednim so tüdi omenili trüdetistoga i se njemi nje zahvalili po koga zaslügi je prišo „Naš Dom“ pod streho. Bivši poslanec, zdajšnji nadrevizor Zadružne Zveze g. Pušenjak Vlado je zatem razložo 10 letno delo posojilnice. Obema govornikomoma se je zahvalo predsednik posojilnice.

Pogostitev naroda i gostov.

Posojilnica je v spomin toga veseloga dogodka položila fundacijo 25000 Din. za slepe sirote i dala popraviti grobe dühovnikov. A naj se celomi narodi pokaže zahvalna, je povabila vse svoje kotrige, vse ki so njej pomagali z brezplačnimi foringami i drügimi zaslugami pri zidavi, vse meštre i delavce i vse ki so bili pri posvetitvi navzoči na kupico vina i falaček krüha v Naš Dom. Naše vrle gospodinje, kak niže objavimo njihova imena, so gorspekle blüzi štiri metre lepe pšenične mele za vrtanke, štero je za fal ceno dalo Beltinsko veleposestvo i te boži dar razdelile naše vrle dekile med narod. Kúpila je posojilnica tüdi vino, slatino i malinovec pa je vsakomi nagodila z vrtanki i pilom, kak je šteo i potrebüvao. Dano je bilo z dobrim srcom i vzeto tüdi tak. Vsaka sirota, štera je prišla, je bila bogato obložena z dobrimi vrtankami. Da bodi našim dobrim gospo-

dinjam na čast povedano, so spekle jako dobre vrtanke. Kda se je narod nahrano, se je začela pogostitev povabljenih gostov. Poleg Prezvišenoga i g. Vlado Pušenjaka so bili povabljeni gg. srezki načelnik, Dr. Farčnik Anton, Dr. Fabiani, predsednik sodišča, Baša Ivan dekan z vsov duhovščinov, zastopnika posojilnice Dr. Janko Pikuš odvetnik i Dr. Makso Peterlin, kr. notar, ing. Mikuš nadupraviteo na veleposestvi v Beltincih, predsednik trgovskega gremija Čeh, meštri, ki so delali pri Domi, domača inteligenca, zastopniki posojilnic iz Slov. Krajine i Medjimurja, štere so mele z Črensovskov zvezo, kotrige načelstva i nadzorstva hranilnice i posojilnice pa agrarne zadruga. Pesmarski zbor društva „Hiša molitve“ pod vodstvom g. Luthar Števana i Žižkova godba sta kratkočasila z zaistino krasnimi pesmami i igranjem goste. Med obedom se je vršilo odlikovanje predsednika i podpredsednika posojilnice potom g. Dr. Farčnik Antona, srezkoga načelnika, ki je podelo kraljevsko odlikovanje sv. Save tretjega reda g. Klekl Jožefi vp. plebanoši predsedniki i zlato medajlo g. Kolenko Ivani podpredsedniki, župani v Črensovcih. Predsednik posojilnice se je zahvalo Njeg. Vel. Kralji za odlikovanje, Prezvišenomi, vsem gostom pa za vse trüde i iskazano lübezen! Po navadi Slovenske Krajine so v narodno nošo oblečene dekle prinesle Prezvišenomi narodno pecivo „vrtanek“ v znamenje, ka kak te vrtanek nema začetka i ne konca, tak naj bo med nami tüdi takša brezkončna lübezen. Med obedom se je povedalo od Prezvišenoga i drugih gospodov več lepih govorov, šteri se je v najlepšem razpoloženji dokončao okoli petih,

kda so se Prezvišeni odpelali z najlepšimi spomini v D. Lendavo.

Vrtanke so pekle brezplačno sledeče gospodinje:

Črensovcí:

Smodiš Treza, Cigan Fema, Tumpa Kata, Markoja Ana Rajovička, Škergit Lujza, Žalig Treza, Törnár Matjaša žena, Horvat Ivana žena Makotrova, Lutar Štefana mama, Golinar Verona, Cigan Marijanka, Bedernjak Ana, Škoberne Kata, Hajdinjak Geta, Kolenko Verona, Kovač Treza, Hanc Roza, Plej Verona, Cigan Treza.

Žižki: Lonec Kata, Krao Ana, Prša Marija, Cigan Matjaša mati.

Trnje: Kocet Kata Sabolova, Sobočan Marija, Hozjan Verona, Vinčec Kata.

Dol. Bistrica: Kolenko Marija, Smolkovič Marija, Žabot Ana.

Sr. Bistrica: Ivko Ana, Kohek Ana.

Pred blagoslovitvijov Doma so brezplačno delali:

Črensovcí.

Cigan Andraš, Tkalec Martin, Horvat Anton, Gjörek Štefan, Režonja Jožef Žižek Naci, Mertük Ivan, Lebar Štefan, Čurič Vinci, Škerget Lujza, Plej Kata, Plej Marija, Bedernjak Aga, Cigan Verona, Kovač Kristina, Skledar Verona, Žižek Marija, Čurič Verona.

Trnje: Horvat Treza.

Potem načelstvo i nadzorstvo posojilnice, ino vnogo sta nam brezplačno pomagale hiši Škoberne Franca gostilničara i Kocet Ivana trgovca v Črensovcih. Moška mladina z cele fare z lampioni, najbolje pa z Žižkov, Črenovec i z D. Bistrice je tüdi vnogo trüdov doprinesla brezplačno pri bakljadi.

ZAHVALA.

Kda se vsem z globočine srca zahvalimo za vsako najmenšo dobroto i za vsaki najmenši trüd, ka so nam v teh desetih letaj skazali i doprinesli, posebno pa v zadnjima dvema letoma pri zidavi „Našega Doma“, iz dna düše želemo i prosimo, naj dober Bog bo plačnik vsem! Našemi Domi pa naj da Vsegamočni svoj sveti blagoslov, ka Njemi na diko, düšam pa na zveličanje dosegne tisto, za koj je namenjen.

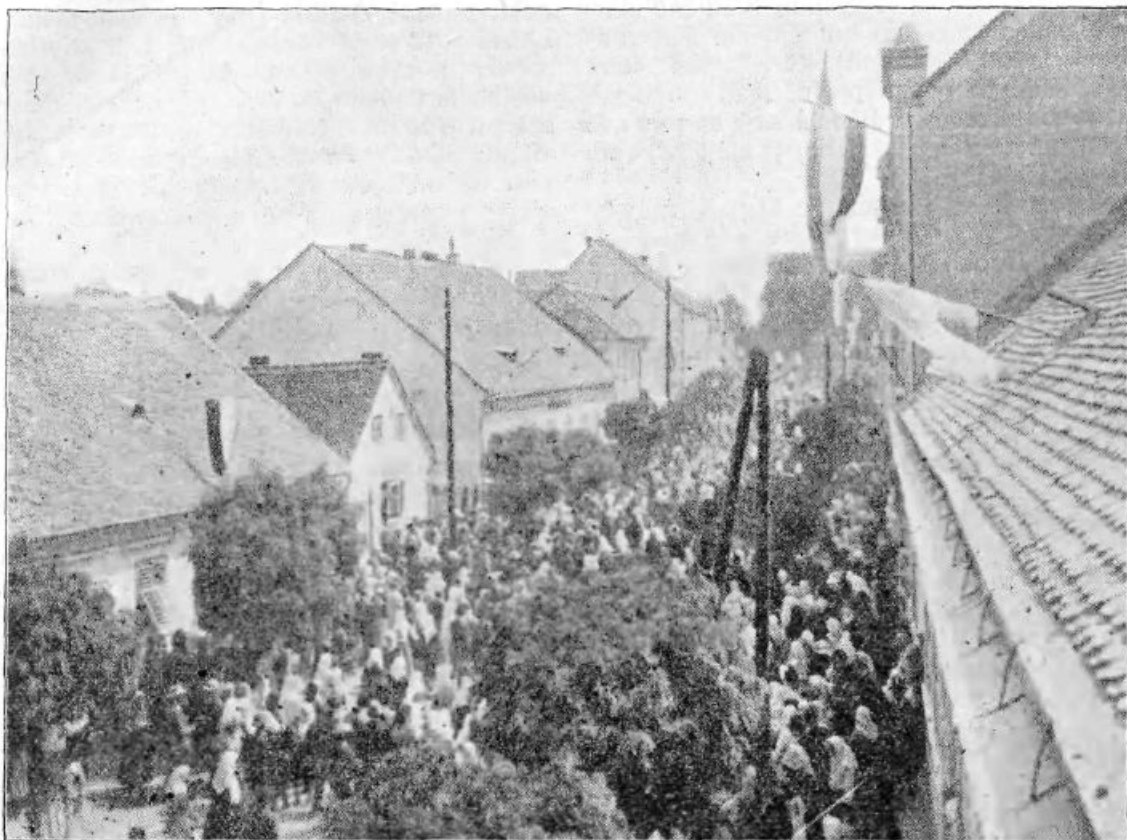
HRANILNICA i POSOJILNICA v ČRENISOVCIH.

Zanimiva prikazen je, gda se lüdje iz celoga sveta iz lastne vole od negda pohvalno izrazijo. Tak je pisao 8. aprila 1929. Josip Knežević iz Zdenca pri Bari: „... zednim Vam naznanim, da je Vaš dišeči Elsafluid jako pomagao: 1.) Miji Karapetriči za **trganje v glavi**, a poleg toga **pri očeh**, ar tisti skoro več ne vido. Vse bolečine glave so odišle, a pogled se mi je vrno, tak da ne občüti nikše bolečine več, postao je tak povedano zdrav človek, ki šče dnes hvali Vaše vrastvo. 2.) Istotak je Marko Pavoković meo bolečine v glavi. pa tüdi **trganje v nogaj**, ali s rabov Elsafluida njemi je vse odišlo. 3.) Julka Martinović, žena veleposesniškoga logara je tüdi porablala za **trganje po zobaj** isti Elsafluid, ali po tom njoj je vse odišlo, zobovje so njoj postali zdravi. 4.) Včasí mi je prišlo, da nesam meo **teka pri jestvini** i da sem meo **teškoče pri želodci**. Vzeg sem v vodi par kaplic i včasí mi je bilo bolje. Zato Vaš Elsafluid je bio prav za vse dober“. — Če tüdi naši čtevci ščejo meti hasek od Elsafluida, ga lahko po pošti dobijo od lekarnika EUGEN V. FELLER. Stubica Donja št. 823. (Savska banovina).

POZVAČINSTVO.*)

„Hvalen bojd Jezus Kristus, to je moj te prvi glas. Jeli so doma ete poštene hiže gospodar i gospodarica ali nej? Jes mislin da so doma, pr peči sedijo pa se tak nemilo držijo, kak jaz žalosten hodin. Je san vašega stanüvanja nej mogočo gori najti. Je san z velkov žalostjov iskao tan doli pri Radgonji i gori pri Kaniži pa ga skoro

ona ti pove. Šo sam po lepoj zelenoj trati do kolena po blati. Te pridem do loga, pa najdem tam ednoga velkoga orla, skoro mešega od paučeka. Njega san pitao za to divojko. On me pela po tom logi že 7 let. Komaj sva prišla knjoj vu ednoj lüknji sedečo i vügledečo. To ti je ona mlada devojka, po imeni Krstjanka, štera za vse

Proslava 10 letnice oslobodjenja Slovenske Krajine 1929. aug. 18. v M. Soboti :

Narod pri sv. meši. Od Turkove gostilne do cerkve vse nabito puno ; nabito puna cerkev, nabito puna vulica do konca bolnišnice, pa ešče dosta naroda okoli cerkve i na drugih krajaj v bližini cerkve. Bilo je naroda do 14.000.

ne bi mogočo najti. Šo san po ednom velkon doli pa san vido na adnom visikon brejgi edno mlado divojko, da je bila tak püklava, ka je po palici hodila. Njo san pitao, či bi mi ona znala povedati za vas. Etak mi je odgovorila : ka me to pitaš, idi tam prek Müre i Drave, tan najdeš vu adnom velkom logi mojo najmlajšo sesto

poti zna i taki san njo pitao, če bi mi ona znala povedati za njüvo pošteno držanje. Ona mi je hitro odgovorila, da že je ona tü hodila davno pred 92 letoma. Samo ti povedati nemrem, nego ti pokážen. Potom zdigne svojo desno nogo, pa mi pokaže. Tijen k van domo. Jeli san prav prišeo? V štrton koti je peč. Prav san prišeo, kak je pisano : ki išče, on najde, ki klonka, odpré se njemi. Tak i jes iskao san, najšeo san, klonkao san, odprlo se mi je. Mislin, da san ne zablodo. Ščen van ništerni par reči

*) Nehali smo celih spis „Pozvačinstva“ v v dolenskom narečji. — Gornje „Zvačinstvo“ pa pri drugoj priliki objavimo, kda je dobimo od ednoga dobrega „Zvača.“

povedati. Zakaj san jes prišeo njiž tak da-leč gori iskat, da potüjem že 7 let tak z delešnjega orsaga?! Zdaj pa zato van želejñ mēr krščánski i blagoslov boži etoj poštenoj hiži. Je san poslani k ván od . . . , šteriva se poleg božega ren-delüvanja na žitek svétoga hištva ščéta dolí zavézati ino svojega radüvanja te prvi dén, to je prišestno nedelo ščéta adno malo goščejnje držati, na štero vas dáta po meni zvati i od kolena vèkše, od poplata pa méše. Tak vás ščejo tam viditi vu svojoj hiži. Nad vsejmi svojimi brati ino sestrami, med kumi ino botrami ino fsov rod-binov ino sosidmi ščejo vas vküp zračunati na eden preveč máli obed ino večérjo, na eden máli faláček vina i na dve tri káplice krúha, z šterim je njé Gospodin Bog blagoslovo.

Zdaj se pa nemate z kem vüzgovárjati, nego si krédi držte trde mošnje, glasne guté, friške peté ino ostre nože. Árnám svéti Jánoš etak právi vu drügom táli: „Vu onom vremeni svádba je včinjena vu Káni Galileje. na štero je bio Jezuš pozváni z vučenikmi svojimi i s svojov drágov materjov. Gda bi pa vino zmenkalo, právila je mati Jezušova: sinek vina nemajo. Pravo je njoj Jezuš: ka je tebi i meni žena, ešče ne je prišla vüra moja. Právila je mati vučenikom njegovim, kaj koli bode vèlo vam, včinte. Bilo je pa tam položeni šest kameni veder poleg očiščávanja židovskoga, držéče sako dve eli tri merice. Pravo je Jezuš vučenikom svojim: napunte ta vedra z vodov do štrihoma i napunili so je. I pravo je njin: zámlite i neste staršini. Gda bi pa koštao staršina vodo na vino obrnjeno i ne je znao otket bi bilo, slugi so pa znali, ki so zajimali, zove staršina mladoženca i njemi etak právi: Saki človek oprvin dobro vino da na goščenje, gda se pa zapojijo teda to lagojejše. Ti si pa zadržao to dobro vino do etimao. Eto prvo čüdo je včino Jezuš vu Káni Galileje i pokazao je diko svojo i vervali so v njen vučenicje njegovi. Tak i mi dragi krščeniki vu Kristuší, túdi nás blagoslovi naš Gospon Jezuš Kristuš. Záto se nikaj ne bojte. Meli mo vsega zadosta. Mámo zgrableno edno senico, štero devét báb že tri dni skübéjo i ž njénin pérjon okoli našega držánja nasiplemo tak, ka či što spádne, naj na méko spádne. Nadale kúpili smo adnoga biká še pred 24 leti pa na adnom rženom betvi prvézanoga smo krmili. Toga smo bujli, samo oči so mele trij cente. Ménšim falatom pa nanč nega računa.

Nadale kúpili smo ednoga brava kak ti mravlá. Toga smo dolí strelili. Prek po Radmožánskon poli smo ga pelali. Brazda se ešče izda zna. Gori smo ga spravili. Sala je telko meo, da smo ne znali kama ž njin. Pridoča adna deklina v fürtoj je pobrala i na hižo odnesla ino tan vu edno lešnjekovo lüpanjo shranila. Pridoča adna mala mravla pa je vse pojela. Slanino smo pa obesili za sleme za adno močno vajat, od voža močnejšo od motvoza slabejšo. Ona se ne mogla obdržati, dolí je spadnola, prosnice podrla i na adnoj pavočini obisnila, ta jo je komaj obdržála. Ali ka so vredne takše deklina, ka pri trámi pavočino nastávljejo, kak je ona na velki hasek pri hiži bila. Nadale či bi nam meso sfalilo, poslali smo adno cigansko nágo dete na sühi prot ribe lovit. Te vlovlene v nádra meče, štere pa mimo vujdejo, so srečne.

Ešče nadale poslali smo vü na pole tri jágre zverino strelat. Te prvi je slepi, te drügi je plantav, te tretji pa nikaj ne vidi. Te slepi de strelao, te plantav de lovio, šteri pa nikaj ne vidi, te de pa noso. Záto se nikaj ne bojte. Meli mo vsega zadosta. Rába je pogorela i kola za koli pečene ribe pelajo. Ar po petkaj ino sobotaj bomo si hrano preminjavali. Ešče nadale či bi nam strošek sfalüvao, vü smo poslali 12 jagrov na lejpo Jugoslovensko pole zverino strejlat. Zvedili smo, da dobro strelajo. Strelili so lisico, ona je spadnola na zavca, závec na srno, srna na jelena, jelen na vuka, vuk na brava, bráv na bika, bik na kravo, krava na kozo, kaza na ovco, ovca pa v skledo. Zdaj se pa nikaj ne bojte! Melimo vsega zadosta, vsake fele jestvine, slačic na slačice. Vina mo pa meli zadosta, či nam ne sfali. Kúpili smo dva polovnjaka od Čerensoskoga Bedrnjaka, V ton prvon nan fali celi motični štüto, a v drügon pa do njega nemremo. Eli záto se nikaj ne bojte, ka bi što bio lačen eli žeden. Záto se naj nišče ne boji, meli mo vsega zadosta i zadovolé, či komi kaj ne sfali. Záto nikaj nezamerte mi, či nade po voli vsakomi. Prosim zlaménje od vértá vertinje i vse držine i se mi vsi pozvani v knigo podpišete!

Nabrao: FELBAR MARTIN
z Renkovec.

VJENCESLAV NOVAK:

V sirmaškoj hiši.

Božič je — vihér je. Razpenjeno valovje šumi i se peni i kuče ob raztrgani breg morski i se špila z barkov kak veselí oroslan z izmučenim psičkom. Vihér šumi po golom kamenji i zdigavle osoleno morsko vodo kak prah, a milijoni kaplic se razsipavlejo kak drago kamenje nad morskim valovjom. Znova se je pokazala tam za ostrimi morskimi pečinami barka, štero nosi besno morje kak orehovo lupino. Čudne igre, moj Bog! Ta mala barka skače, drči, se zvrtil, nagne se, se poglobi i premine, a pa se prikaže znova kak lehka igračka na vrhi i se zarine s klünom v globoko morje. Tam iz morske dolinice zavlele novi val vihéra, trn se zasüče, kamenje zrúši, morje razburka, čarna senca zleti prek valovja pa se zdigne kak beli dim visiko do oblakov, barka se zgübi, se znova prikaže i se bori, obrnjena proti bregi, z vsov močjov z besnov silov valov.

— Drži!

— Drži!

— V imeni božem!

Uprejo se znova.

— Veselo, bratje!

— Veselo-o-o! — pravijo eden drugomu. Vihér se špila z vlasmi, kuče v oči, kuče v prsa — Zimski vihér!

— Koražno! Mola, püsti mačka!

— Mola-a! — Z grmenjom zgine lanc v morje, dečak pa skoči na razdreti breg i vleče barko v pristanišče, kakših je mati natura — hvala božoj previdnosti — dobro zozidala po horvatskom Primorji. — Barka se stavila na razburkanom morji, kak da bi si štela od trüda odpočinoti.

Poskakali smo na breg — na püsto, golo obalo. Niti človeka niti kuče niti ptice niti vuka — niti sence življenja nega nindri; kamenje pa püščoba pa znova kamenje, a za njimi püščava.

— Kam se obrnémo?

— Tam za bregom je hiša, pol vüre hoda prle kak prehodimo prvo goro.

Šli smo.

Od morja pa vse dale isti pogled, isto tlo; kamen pri kamni. Nikakšega drugoga kepa. Tü zloženo i znamenano blede — sivo kaménje, tam püsta, gola tla, tam dale se je kralevsko zdigavala pečina i znova dale — a dale pa?

— Kamen! Sivi, püsti, mrtev kamen!

Naednok pa — skoro ne bi vervao očem: na sredi kamenja obzidani plot, a

za zidom so se zdigavale fige i breskvi, niže pri zemli pa so se sükale rozge, kak vdomačene kače.

V zavetji smo sirmaškoga hrama — v hiši Antona Mršiča. Idemo notri: štirje mornarje i peti jaz.

Na nizkom ognjišči se je davio v dini ogenj. Čarno je, tmično i sajasto vse v toj kućici; sajasta je tüdi sobica, v šteroj je bila ilovnata peč. Na zidi visi platnena, stara i nejasna slika Bogarodice, za kepom je pa vidna zateknjena oljkova vekica; pod kepom visi porcelanasti križec, na njem pa Zveličiteo brez edne roké. V hiši je šče sto, za njim pa klop i dva stolca pa velka stara škrinja. Skoz nad okno, obdano s papirom je prišlo malo svetlosti; mračno je i tesno v tom stani.

— Dober dén, lüdjé boži! Je što v hiši? — pravi mornar.

— Što si boži? — se čüo iz tmičnoga kota hripavi, trüden glas staroga človeka.

Mornar ide tá. Megnjeno gleda v tmičnost, te pa glasno pozdravi:

— Hvalen bodi Jezuš i Marija, dedek!

— Naveke, moj sin! — odgovori dedek s svojega ležišča šče bole zamuknjeno.

Bilo je to staro, postarano telo, brada je bila neredno obrasla z belov bradov, lice žuto i tüdi roke, oči spadnjene globoko, telo brez moči — živi mrtvec.

— Što si? . . . Vidi se mi, ka vas je šče več . . . Ne vidim, se je tožo stavec.

— Jes sam, dedek Anton: Ivan-Ivan Barilovič, sin pokojnoga Jandra! Poznate me?

— Poznam, Jandrin, smiluj se ga Bog! . . . Oči mi ne slüžijo, moj sin! . . .

— Kak ste se postarali, dedek? Kda sem bio predlanskim tü, ste se držali šče ajdi.

Hvala Bogi! . . . Že celo leto sem tak: niti zgenoti se nemrem. Pa . . . Leta so, sin, ali kak sem se prehlado, od tistoga časa je samo joj pa joj! Slabo je, moj sin; prosim Boga, da se smilüje, ar so mi pleča živa rana, nemrem nikaj niti z nogami niti z rokami . . . Kak ste pa vi tam . . .

Vihér, burja, dedek! Prišeo sem i boža milost naj je s teov. — Jez bom šo kühat obed, dedek, ti pa samo leži! Ne zdigavli se preveč, ar je z nami tüdi gospod načelnik.

Približam se starci, da bi ga šče kaj opitao, ali stavec je ne mogeo več gućati; mogoće od slabosti, mogoće od bolečin,

a mogoče i zato, ar se sirmaški bole bojijo od gospode, nego od njij kaj pričaküjejo.

— Što je šče v hiši, dedek? — pitam starca.

— Babica, gospod!

— Samo vidva dva?

— M — m! — potrdi dedek vsikdar bole stiskajoč oči.

Si že dugo betežen?

— Odgovora je ne bilo. Opazüvao sem ga šče edno megnjeno. Posteo njegova je bila slaba: pod starim nikšim prtom je bilo nekolko slame, pod glavov turba

začüdila, a nato naednok pozdravila: Hvalen bodi Jezuš i Marija!

— Na veke, babica Klara! Kde si bila? — zapita mornar.

— Tü za hišov. Šla sem, da bi nalovila kaplenco vode; meni je stüdenec pre-daleč.

Hitro se je skühalo meso, a dober kühar Mikloš je vzeo ribo j jo začno peči, ribo, štero so bujli pred vihérom — Bog njim odpüsti — z dinamitom.

Nato sta šla dva, da bi poiskala „dračevca“; tak naimre zovejo podgorsko vino.

Proslava 10 letnice oslobodjenja Slovenske Krajine 1929. aug. 18. Črensovci:
narod se zbira za sprejem kraljevskoga zastopnika.

sená, a v stari, stkani prt je bio stavec ogrnjeni kak malo dete. Po prti je ležala njegova redka, razmršena bela brada, iz štere se je vidlo žuto starčevo lice. Stavec je ležao mirno i samo včasi je med hripavim dihanjom zamuklo zaječao. Odišeo sem v kühnjo naskori pa pride notri stara žena i prinese v razbitom vrči vodo. To staro süho telo, zamotano v prhke sirmaške cote, je burja oslabila i so se njoj oči, spadnjene globo notri, skuzile. Kda je prišla notri, je zaglednola nas štiri, se je

Po obedi nam pove staricá, da stavec spi i sede k nam, da bi poslüšala guč mornarov.

Mornarje so pripovedavali od morja, rib, vina i trgovine, od plače i od zemlarine, starica pa se je tožila v svojoj žalosti.

— Ej, če bi mi sin živo, me ne bi takša nevola trla; kakši dober človek je bio i kakše dobro srce je meo! — je zdihavala stara žena.

— Ka ti je sin mro? — jo spitam.

— Potopo se! Bio je visiki kak Mikloš — naj njemi bo na zdravje, — močen i

vseširog je prišeo k bregi. Lüdje ali lažem?

— Dober je bio i pošten! — potrdijo mornarje.

— Pripovedavli, kde je premino!

— Bio je mornar . . . Stopo je gori na staro ladjo i jaz sem jih vse žalostna gledala, kda so pili iz školjkinih posod . . . Srce je čutilo pogibeo, šla sem domo, skuze so mi prišle same od sebé v oči . . . Komaj je sunce dosegnolo čarno piknjo na morji, so se začnoli zdigavati oblaki od vseh krajov: oblačno je bilo nébo i nevarno, kak šče nikdar prle. Treskalo je zdaj tū zdaj tam, tam nindri daleč je grmelo, kak da bi se trosilo nébo, visoko v zraki je pa šūmeo vihér, da je dūšo lovio strah . . . Križala sem oblake, levala blagosloveno olje v ogenj, molila i jokala — a vūni je če duže hūjše bilo . . . Kde je zdaj moj sin? Edino dete, gospod, vse vūpanje, vsa radost t veselje starima sirotama. Ali znajte, lüdje, ka je srcé, tvoja lastivna krv, dete poprijeto pod tvojim lastivnim srcem, dete, štero je dojilo tvoja prsa, kda je bilo lačno, kda je bilo v nevoli! Kde je moje dete? — sem spitavala vsakšega i letela od kuče do kuče, kak da bi zgūbila pamet . . . Gledam proti morji — pekeo, oslobodi nas Gospodne! Zabliska se i tam daleč zaglednem morsko pečino; v dūši mi je postalo ležej. Pomirila sem se; da so za tistov velkov morskov pečinov i so tam gvūšno vrgli mačka v morje, ve pa so lüdje ne deca! . . . Povrnem se domo, sedem poleg mojga staroga i tiho molim k svetomi Mikloši (bodi nam na pomoč!) Te pa naednok nikaj počí na ognjišči, kak najmočnejša pūkša . . . Srce mi henjalo kučti, skočim pa gledam: vse na svojem mestí, vse pri miri, samo vūni šūmi vihér,

se levle dež i grom za gromom vdarja z nébe . . . Povrnem se v hišo, na stoli pa zaglednem kupico razbito na sto falatov . . . Jój meni! — zakričim i se zgrabim za glavo: Sin se je vtopo!

Zajtra sem šla v váraš puna brig i puna vūpanja . . .

Vesnoli! . . . Zgrabo jih je vihér na sredi morja, bojúvali so se z njim, ali ka šče gnjilo drevo na morji v takšoj noči.

Dva sta se z božov čūdov rešila, a od štirih pa nikdar več glasa . . . Pripovedavala sta oniva dva, da sta ga gledala, kda se je zabliskalo, kak se je bojúvao z morskimi valovi, i čūla sta ga, kak je zvao na pomoč.

Odkod naj bi prišla pomoč! . . . Vtopo se je . . .

Starica henja i si začne brisati stare, izjokane oči. Vsem nam je bilo tesno i milo pri srci. Mikloš se zbere vkūp prvo, natoči kupico vina i jo ponūdi staroj ženi: — Pij, babica Klara! Mrtvim se smilūj Bog, žednim pa naj bo na zdravje!

Starica srkne. — Vidiš, ostala sem sama, gola sirota brez pomoči, brez smilenja! Vsakši ma koga, da njemi pomore, meni pa je dao Bog toga siromaka, šteri leži na posteli, da ga gledam, kak od dneva do dneva čaka na smrt. Naj se zgodi boža vola! Ali nikomi naj ne da Bog niti pol rane, kak jo jez nosim v svojem srci.

Dugo smo se šče pogučavali, pred mrakom je pa vihér pohenjavao i mi smo se poslovili od stare sirmaške žene.

Šče dugo potom sem srečao babico Klaro v váraši, kde je prosila milodare. Pomislo sem te, moj Bog, kak malo lūdi je vidlo rano na srci onemogle nevolne sirote?

(Po hrvaščini prevedo Franjo Horvat.)

Vūra za celo življenje je prava „IKO“ ali „OMIKO“ vūra iz znamenite švicarske fabrike vūr od že prek 33 let svetovno znane solid strokovne vūrarske tvrdke H. SUTTNER — Vūre, zlate i srebrne, se kúpūjejo pri Suttneri zaistino dobro i falo, ar se že za 44 Din. more dobiti prava švicarsk^a Anker-Remontoir vūra, ali pa že za 98 Din. vūra na roko. — Tvrdka pošle svojo veliko novo ilustrirano hišno knjigo tūdi našim števcem brezplačno, če jo zaprosijo od firme H. SUTTNER v Ljubljani št. 895

Julij Kontler :

Pisani kamenčki.

I.

Znanec me je pitao na Prihovi, če je istina, ka so naše kokoši v Prekmurji nevalane.

Sedeli smo pred šolov na vozkoj klopi i prebirali ka kaj pišejo novine.

— Istina, JUGOSLOVAN piše, ka so prekmurske kūre za nikoj. . . .

— Pa da si moremo kak najprle spraviti štajersko fajto . . .

— Potem ste pa že prečteli ka je v listi.

— Ne. Na pamet znam. Če so naše kūre za nikoj, potem resan ne moremo drūgo kak včasí, ne vūtro, — dnes kúpiti samo štajerske kokoši. Bog moj, kaj bi pa začnoli gospodje s „plemenskimi belicami“ če je ne bi kúpili mi, Prekmurci? . . .

Znanec me je začudeno pogledao, mislo je, ka slabo šalo vganjam. Pa sva se razmila včasi, kda sem pokazao na moje, iz Slov. Krajine prinešene küre, i proso gospoda naj mi pokaže med njimi *najslabšo*.

Dvanajst jaric je brskalo okoli nas. (Najbrž ne razmijo po knjižnoj slovenščini, ar četüdi so čüle, kakšo sodbo prosim od gospoda znanca, so dale opravljale svoje delo, ni edna se je ne postavila tak, ka bi več kazala.)

Gospod je pokazao na edno küro:

— Strokovnjak sem ne, ali tak se mi vidi, ka je tista žuta pri stubaj najmenje vredna.

Kazao je na *štajersko kokoš*, na plemensko kokoš, štero mi je kakti znamenje posebne naklonjenosti spravo eden strokovnjak za kürjerejo.

— Zdaj pa pokažite *ešče edno malo-vredno*, sem proso znanca.

— Tam pod žlebom se vteguje.

Pokazao mi je na *drügo žuto kokoš*, štera je bila malo svetlejšega perja, kak prva, ali tüdi prave štajerske fajte.

Žena se je smejala.

— Obe nikaj vredni küri sta — štajerske fajte!

Gospod, navdüşen Štajarec, je postao rdeči kak rak.

Brez skrbi, gospod, sem jih tolažo, kaj takšega kak vam, se je drüгим tüdi zgodilo. Med mojimi kürami najdete različne pasme: štajerske küre, orpingtone, čarne taljanske i ničajvredne — degenerirane, domače. Dvakrat ste pogrešili . . . pa probajmo srečo tretjič . . . *Pokažite nam po vašem mišljenji najlepšo küro.*

To vam je bilo napeto pričaküvanje! Rad bi povedao našoj „nevalanoj“ domačoj küri, ka jarica, zdaj se pa li postavi, reši nam prekmursko poštenje, ar pred nepristranskim sodnikom stojiš. Ali . . . ka ščemo, küra je küra, ka se briga ona za prekmursko poštenje i za nepristranskoga sodnika. Rep je obrnola proti nam i ar je zagledala kobilico pri ploti, je vtegnola šinjek i kak blisk se vrgla za njov.

— No gospod, težka je odločitev, smo dražili znanca.

Naš dober znanec pa pokaže proti mojoj bežečoj küri i odložno pove:

→ *Tista pisana, štera kobilice lovi je najlepša!*

Najlepša je bila *nevalana prekmurska kokoš*.

II.

Od nevalane küre mi pride na pamet edna drüga sodba, štero tüdi dostakrat čüjemo. Tak se glasi ka prej — naše domače narečje toti . . . ma nekaj lepih izrazov, ali v splošnom pa je küp slovenskih, vogrskih i nemških popačenk. To sodbo sem že telkokrat čüo, ka jo znam na pamet i če jo što začne, več ne čakam ka bi jo končao, povem jo dale sam.

. . . Pred kratkim se je zgodilo, ka nas je obiskao eden mladi gospod, šteri že dve leti lüka na naša prekmurska okna, pa — naj mi ne zameri (i ne toži!) tak se mi vidi, ka itak ne ve kak lepi mir i kak velka lübezen se skriva za temi malimi okni.

Pitao me je, če sem itak tak navdüşen za našo prekmurščino.

— Kak mati lübi svojo dete, ravno tak lübig jaz naše zaničavano prekmursko narečje. To je moja večno mlada lübezen, ar té jezik z menov živi i raste. Ednako stariva sva oba i ednako stariva ostaneva.

Čüjte, mi je prekino navdüşenje mili gost, priznam, da ma prekmurščina nekaj lepih izrazov . . . *

Zdaj pa jaz vüjdem gospodi v reč:

— Za Boga miloga, ne pravite dale. Na pamet znam do konca, telkokrat sem čüo to sodbo od naše domače govoricice. Lehko mi pa napravite veliko dobroto, *povejte mi bar edno takšo domačo reč, štera se vam po istini dopadne.*

Po kratkom razmišlanji mi je gospod odgovoro:

— Zmočaj je lepa slovenska reč. Nekaj takšega imenuje, ka se dobi z močenjem. Zmočaj . . . krasno se glasi . . .!

— Kaj pa to, tüdi pristno slovansko poznate? „Štepih“.

Gospod me pogledne:

— Za norca bi me meli?

— Ne, istino gučim. *Štepih* je pristna domača reč iz takšega slovenskoga kraja, gde drügo kak slovensko šolo i cerkev ne vido narod.

— *To je prekmurska popačenka!*

Mi, domači smo se smejali, po prekmurskoj šegi smo kazali vse zobe, i skuze so nam silite od velikoga veselja v oči.

Gospod se je čemerio; mi domači pa či dale se bole smejali, telko časa, pokeč je ne potrkao moj srednji deček na dveri i povedao, ka me nekša „ženka“ čaka.

— Pa naj pride notri tista ženka.

Prišla je. Lepa, ravna mladenka, puna mladosti; takša je bila kak ti naši krasni prihovski jaliči.

— Pri „štepihu“ sem čakala, pa me je vaš *peba* poklicao v sobo, je začnola ženska.

— Seveda, po pošto ste prišli.

— Ne, prosim, *tavžend kronic* bi rada dala na pošto.

— Tavžend kronic? Nemre biti to...

— Žiher, tavžend kronic!

Gospod, sodnik popačene prekmurske govornice je iz sosedne fare doma i je začno pozvedavati!

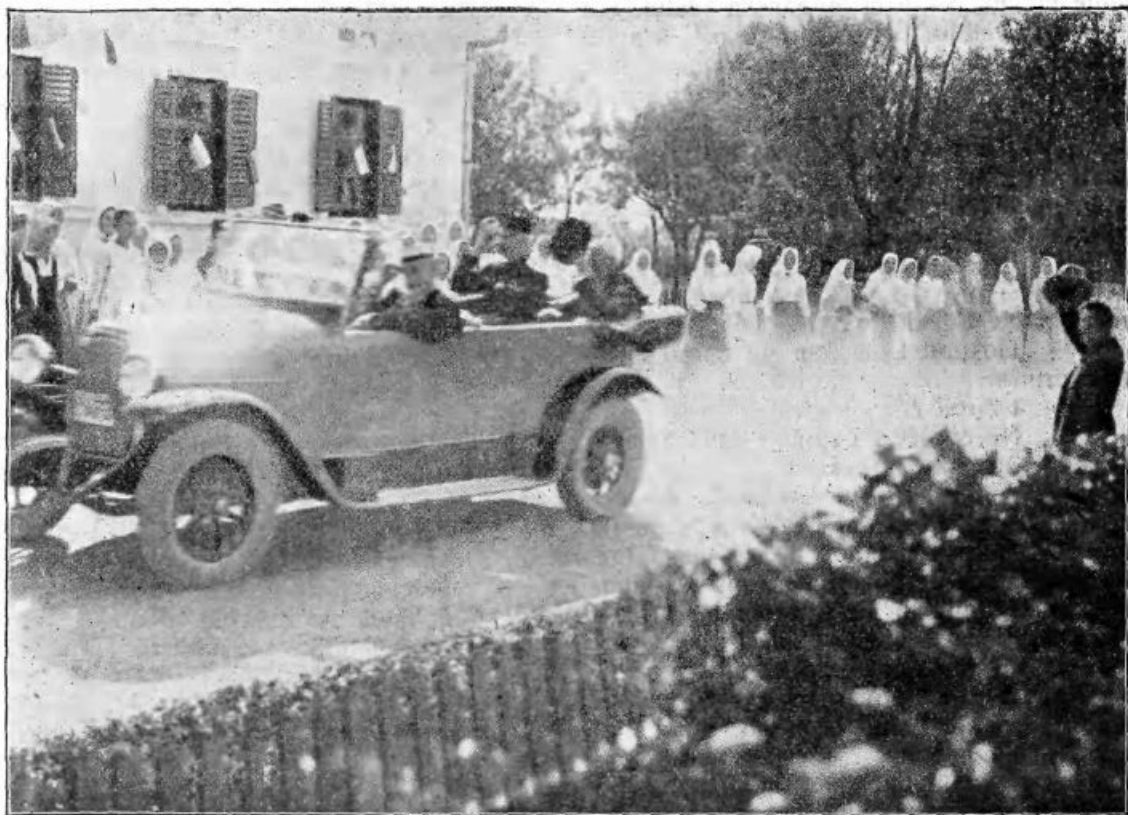
— Kaj je to „štepih“?

si spravi vekšo, bolšo sekiro . . . Rad bi povedao gospodi: „*Prihovsko narečje toti ma nekaj lepih izrazov . . .*“ Pa začnola sva novi razgovor . . . *Več ne od popačene prekmurščine.* Ne jaz, moj gost je vujšeo na novo polje!

III.

Na Prihovi mamo lepi velki cintor za celo faro.

Ne pravim, dalo bi se tu i tam kaj inači vrediti na njem, pa če je cerkvena

Proslava 10 letnice oslobodjenja Slovenske Krajine 1929. aug. 18. v Črensovcih: Prihod kraljevskoga zastopnika polkovnika R. Radoviča v Črensovcе.

— *Vodnjak*, gospod.

— Kaj pa to — „*tavžend*?“

— Tisoč.

— Vi pravite „*res*“, jaz pa žiher . . .

Čakao sem, ka mi pove moj gospodek.

— „*Kmet je neumen*“, so drapnoli z njega čemeri. Vidite, ka zna *pravilen izraz*, pa itak svojo *staro popačenko rivle naprej*...

— Neumen je!

Ne bi vūpao trditi. Vsaki človek bi prvič rad povedao svoje tak, ka bi ga razmili. Preprostomi človeki je jezik šker, zato ga ma pri roki. Če zraste, je močnejši,

oblast zadovolna, zakaj bi bio potem nezadovolen jaz?

Cintor je v *sosječini šole*; tam tudi v *deževnom vremeni* se lejko ognemo naše žilave ilovice, zato sem se navado na pot po cintori gor i dol.

Bili so časi, da sem med *sprehajanjem* rože gledao, drugič imena na *nagrobni*h kamnaja, tretjič pa *okrogle oblake*, šteri se ravno prek našega *cintora* vlečejo mimo *Boča* proti *Mūri*, domo . . .

No, i kda sem zvedo, ka so doma nekaki — (Jutro trdi, da Madjari. Vr.) z rdečov farbov preštrijali neki neslovenski napis na židovskom cintori v D. Lendavi*), sem se hitro napoto palik na pokopališče, hodo od groba do groba i . . . prosim, naj mi ne zamerijo, najšeo sem grobe z ne slovenskimi napisi.

Sredi čisto slovenske fare, tam gde srce bije zelene Štajerske ne slovenske, nemške napise . . . !

Včasi se zgodi, ka brez posebnoga vzroka tak čuti človek, ka bi najbolje bilo komi vgriznoti v šinjek, ali v roko . . . Tem bole močna pa je ta poganska želja, če nas kaj svadijo. I te ravno so me svadili. Eden falaček mojega srca je privezan tudi na cintor v Slov. Krajini, kde naši dragi počivajo. Čeravno židovski cintor, naj ma mir! Sem mislo i stopo k našemi glažojnari, šteri so ravno razbite šipe krpali na šoli, pa tudik mladomi slikari, šteri so šolske table pripravljali za novo šolsko leto.

— Prosim, gospoda, pridita z menov, sem njima pravo i vso čast obema, brez reči sta me bogala.

— Gospod Leskovar, pa čarno farbo tudi prinese.

— I čopič?

— Ne čopič, s čopičom bi žmetno končali: štrijalko prinesite . . .

Pa smo šli. Proti — cintori. Za menov je korakao gospod Leskovar s punim loncom, kak kmična noč tak čarne farbe. Za gospodom Leskovarom so pa s trūdnimi koraki stopicali naš glažojnar, 81 let stara dobičina, gospod Rankl.

Prišli smo do vrat pokopališča.

Mladi g. Leskovar me gleda, pa je bole tihe narave, zato ne pravi nikaj. Samo z očmi me pita.

Stari Rankl bači parkrat postojijo, za nji so prehitri koraki naj mladih. Nikaj ne pravijo stavec, ali njuv obraz je tudi edno samo pitanje.

— Gospodje, sem začno pri prvom nagrobnom kamni z nemškim napisom, do zdaj ste delali šoli, zdaj pa napravimo nekaj — narodi. Slovenci smo vsi trije, znam, zato nam ne bo žao za mali trūd s šterim

opravimo naše nacionalno delo. Gospod Leskovar, namočite štrijalko v farbo, pa li po tom križi!

Trdo i odločno sem gučao.

— Gospod, zakaj bi pa poštrihao te kamen?

— Pa ne vidite, nesrečen človek, laži Slovenec, ka je na tom kamni?

— Za preštrihat nikaj ne vidim . . .

— Kaj pa nemški napis, hej? Kakši Slovenec ste vi, ka niti toga ne opazite? Slovenski krüh vam je dober, ali bledite se blati slovensko poštenje to ne opazite? Vam je slovenski ponos najbrž — biks?!

Zavrelo je v mladom človeki i vido sem, ka dale pa resan ne smem napinjati strüne, ar na konci mene namaže. Bole po prijateljsko sem nadaljavao:

— Glejte gospodje, v Lendavi na židovskom cintori so nekaki („Jutro“ pravi, da Madjari iz Madjarske) po noči preštrijali eden neslovenski napis. Lendava je na pol vogrška, no i če tam nesmejo biti neslovenski napisi na pokopališči, ešče menje smemo dopustiti, ka bi tu, v čisto slovenskoj fari, zapostavljali našo materinščino. Le primite štrijalko, pa li po njem . . . !

— „Gospod“, telko sem ešče Slovenec, ka kaj takšega ne napravim.“

Tak mi je povedao mladi malar, se zna, ne kulturen človek, kajti delavec . . . mazač . . . odkec bi vseo on kulturo? Nema on mature . . .

Osemdeseteden let stari Rankl bači so pa pokleknoh na gomilo i molili.

Pod tistov gomilov so počivali vse ljubezni vredna njihova slovenska mati.

IV.

Če smo že pri nacionalizmi, pa povem edno drugo pripovest, iz štere se lahko kaj navčite dragi mi rojaki, trdi madjaroni.

Dva tedna pred Vidovim je bilo. Komaj mesec dni sem probao kakši žmaj ma krüh eti na naših bregaj, malo koga sem poznao i kak slepec sem stopicao, ne ka bi pogrešo proti kakšoj pametnoj i lüdem dragoj prihovskoj navadi. V šoli pravim deci, ka za 14 dni je Vidovo i se moremo pripravljati.

Debelo so me gledali.

— Ja. Pri šolarskoj sv. meši bi lahko popevali i potom meli v šoli proslavo.

— Gospod, na Vidovo je pri nas „hin“ šolsko leto, so se oglašali dečki od vseh strani.

— Ka pa proslava?

Po prihovskoj navadi so zamleli z rokami:

*) Edno noč meseca jula so neznanu ljudje z rdečov farbov poštrijali neslovenske napise na trgovinskih tabljaj i ednoga na židovskom cintori. Bio je tudi madjarski napis preštrihani, ali poprek so bili samo neslovenski. Z toga so nekaki sumili na jugoslovanske narodnjake, da so oni to včinoli. Drugi so trdili, kak je „Jutro“ objavilo, da so Madjari z Madjarske to napravili. Tretji so pa potvarjali malare. — Mi ne sodimo nikoga, ali štokolikoli je bio, je grdi človek i grdo delo je napravo. Vr.

— *Kaj takšega mi ne poznamo.*

Stopim k gospodični i jo pitam, če deca istino gučijo.

— V Prekmurji smo meli vsako leto proslavo. Govore, deklamacije, kakše pri-zorčke. Okrasili smo šolo, pozvali roditele . . . Vidovo je v Prekmurji osvetek, šteri se na zvünaj tüdi obhaja.

— *Mi smo notrašnje svetili*, je odgo-vorila mlada gospodična.

Ne verjem, ka bi me namenoma ža-lila, ali bio sem zadet naravnost v srce.

— Zaistino, gospod katehet, sem pitao našega gospoda kaplana, ka ne poznate vidovdanske proslave ?

— Glejte . . . tak je, je začno pri-povedavati gospod katehet, koncom junija ma narod največ dela. Seno spravljajo . . okapajo ; naš vbogi kmet ne ve gde njemi je glava . . . Zavolo proslave pol dneva zgübi . . . Težko bi prišli.

— *Naši madjaroni so prišli*, pa majo,

verte mi gospod, polja i travnike !

— Pa probajte, če si neščete prišpa-rati razočaranje . . .

Pekla me je kak žareči ogenj opazka, ka so na Prihovi notrašnje svetili.

— Ti Miha, sem pitao v šoli najpa-metnejšega dečka, znaš ti zakaj mamo praznik na Vidovo ?

— E . . . : sevajda. *Takrat so bili Srbi silno tepeni.*

. . . Skleno sem, naj bo kaj bo, pa napravimo proslavo po prekmursko: sedemsto kosmatih medvedov : na zvünaj ! Dva tedna smo se pripravljali. Roditelje, naši „neumni“ kmetje so nam poslali telko rož, ka bi zadosta bilo za edno novo mešo. Šola je bila puna naroda i vido sem, ka si naši „neumni kmetje“, stari očaki, z od *dela trüdnimi rokami brišejo skuze.

Samo gospod, šteromi je poverjeno, naj nadzorüje madjarona na Prihovi, ne bilo na proslavo.

Tovaj pred sodnikom.

Sodnik: Vi ste dozdaj ne bili kašti-gani, — pa vas je ne sram zdaj na stare dni krasti !

Tovaj: Ja znajo gospod sodnik, jaz sem tüdi prle krao, samo ka so me ne mogli zgrabiti.

Oča, ki je meo goste.

Jožek, ka sem ti že ne pravo, da mo-reš paziti na kupico gospoda notariuša i jo natočiti, gda je prazna !

Sin: Ah, dragi oča, to natakanje vam nikaj ne hasni, ar je kupica naednok pa prazna.

Fran Mažuranić :

Gospod vučiteo.

Bile so počitnice po prvoy lüdskej šoli. Kak se ne bi z veseljom spominjao tistoga vremena ? Cele dneve smo se igrali na bregi pa na morji.

Ednok se nas je deset naganjalo po šolskom dvorišči.

Lehko si misliš našo larmo, če po-vem, da smo se igrali „Indijance“.

Znali smo, da naš gospod vučiteo prebivle tü, ali što bi pa mislo pri igri na to — pa so šče počitnice !

Ravno je s strašnim kričanjem edna četa divjakov vdarila na drügo . . . Lepo.

Vidi se mi, ka je naš gospod vučiteo bio drügoga mišljenja od nas, ar se je v

tom hipi, kda je nastalo to kričanje, po-kazao na dveraj — s šibov v roki.

„Vučiteo ! Vučiteo !“ zakričijo prestrašeni divjaki — pa v bojk. Je sem ne bežao. Vučiteo je begunce naganjao do dvér na dvori. Na srečo je ne zgrabo niti ed-noga.

Kda je šo nazaj, opazi mené i se mi približüje s šibov. — Stojim. — Zaprva je šo hitro, te pa vsikdar pomenje, ščista do mené, te se je pa naglo obrno i odišeo v hišo.

Stari, dober moj vučiteo ! Zaistino, jeli, ne bi šparao šibe, če bi me zgrabo na begi ?

(Iz hrvaščine prestavo Franjo Horvat.)

Probajte svojo sposobnost za muziko, trbe samo dobre vole ali na vsakši način dobro glaz-bilo. Nišče se ne rodio kak talent, vse terja volo i vajo. Če teda še neste muzik, te Vam eden inštru-ment miloga glasa iz svetovno poznane tvornice glasbil MEINEL & HEROLD v Klingentali (Nemška) stalno stvorí volo za igranje i bodete naskori meli vnogo veselja ne samo sami, nego bodete postali posebno rad viden gost tüdi v družbi. — Zaprošite pred vsem novi velki cenik glasbil od tvrdke MEINEL & HEROLD, prodajna podružnica v Maribori št. 217/a, dobite ga ščista brezplačno. Muziki s celoga sveta se posebno radi obračajo na to firmo, ki vsakše glasbilo pošle 8 dni na proba i ono, ka se komi ne vidi, zamenja z drüjim.

VGANKE

Na cevi lonček naklačen z zeljom se
ves pun isker kadi z veseljom. Pípa.

V ognji sedim, z glave cedim kaple
grizeče, rade gorèče. Zganični kotel.

Duga na drog, živa brez rok, idem
brez nog, v grme vu log, v lüknje pod
dlog. Kača.

Če na drevi sedem srak sedi, ino lo-
vec tri strli, vgoni kelko očje jih tam sedi?
Niedna, ove vse odletijo.

Če več odvzemeš vekše je, če več pri-
deneš menše je, nazadnje pa to vse miné,
povej mi friško ka to jé?

Skopana i zavozena jama.

Proslava 10 letnice oslobodjenja Slovenske Krajine 1929. aug. 18. v D. Lendavi:

Klekl Jožef, predsednik glavnoga odbora govori v nogim jezeram s hótela „Krona“. Poleg njih na bal-
koni se vidijo sledeči gospodje: kral. zastopnik polkovnik R. Radovič, vseučeliški profesor, Dr. M.
Slavič, oba oblastna predsednika Dr. Natlačen M., i Dr. Leskovar J., pa Herman F. kaplan.

V slami se motam, v blati se kotam
v zemli oram, jesti se dam. Svinja.

Zakrpana baba se v péči smodim,
zgrbačena žaba iz péči bežim, razrezana
kratko okrogla ležim, omazana sladko po
guti letim. Gibanca.

Jaz sem navzoči hitro minoči, ino
bodoči večno tekoči. Čas.

Jaz man dugi nogi dve, puni réber
sta obe, zmes pa okna so odprta, kakti
gobec rasprestrta. Lestvica.

Odzvüna sem igleni, odznotra pa me-
seni, tüdi vmes čonteni, što sem po
imeni? Jez.

Vgoni, ka je to za grad, ki je mali,
kak hobad, on ma oken više sto, štere vse
zaprte so. Napršnjek.

Povej mi kak se reč zové, ki bela je,
kak sera glava, nato zeléna, kakti trava,
te pa kak meso krvava, se zrela izbéra i
odava, za prvo sadno jestvino gizardava. Jagoda.

V kamenoj rüdi sem sedelo, prišlo sem na svetlo, sivo, belo, vse sem se v ognji zažarjavelo, pa sem itak ne zgorelo, liki farbo, kak sam smelo, sem obdržalo sivo, belo, v vodi postanem jako vrelo i te kak sneg vse delam belo.

V kleti v koti tiho spim, z gobcom lačna se režim, či podgane ne dobim, te tudi miši jas lovim, vgoni, kak se jas velim?

Ka je v življenji kosmato samo odzvuha, po smrti pa kosmato tudi odznotra.

Črna jas po dnévi živém, v noči se pa ožarjavim, ino kak ftica letim, nikaj vam pa ne posmodim, nigdar tudi nezgorem, pa brez ognja vsa gorim.

Narodim se, kak mačka, ino jem, kak mačka, tudi tak mrčim, kak mačka, ravno tak živém, kak mačka, tudi zginem, kak mačka, povej mi, što sam, či ne mačja.

Ka pa rado po glavi ide, či ravno na šestih nogaj stoji?

Ka je vsešerom prvo?

Ka je brez začétká i konca, pa li ne večno?

Što se je narodo in očéš ne vmro?

Gde se odavla voda ravno tak draž, kak vino?

Štera kvočka sedi na žaréh belicaj?

Nikak je šest lüdi v ednom žrevli najmanjš, kak je to mogočo?

Što ma vsešerom svoj dom?

Gda mam vodo, te pijem vino, gda pa nemam vodé, te pijém vodo?

Ka je na eden vlas takše kak mi, pa podoba v gšedali?

Če pét rib zgrábiš, ino ti eden dinar obečam za edno, kelko penez si od mačja nar?

Što pride na veter deš, ali sneglo?

Či veter piše, kakši deš te ide?

Gda pride na veter deš, či sneglo?

Kakš oš glav ma lisica?

Ka ide čarno gor, belo dol?

Gda mladoženec i sneha k zdavanji ideta, ka te vsaki na pravoj roki ma?

Štera riba je najménša?

Gda seja moder kmet repo?

Ka je najbójšega v krúhu ne požé?

Kakše stvari živív v vodi?

Gde po sveti so najvišiši gori?

Gda zavca boljod zobov?

Gde rasté seno ino ctava?

Zakaj pomeni to nesrečo, či zavac pred nami pot preskočimo za pecenko?

Ka napravi vsakoga človeka casari vednakoga?

Što pride k obedu, od obeda pa ide lačen?

Kelko metrov slame ide v štiri Nika, vse se more nakladati?

Gda začnejo mladi psi onte jesti?

Šteroga bogastva nam ne kradnejo tavaje, nego smrt?

Gda dobijo delavci pogod?

Jeli je dobro, č ma vino v kleti?

Što orjé brez plüga ino konjov?

Šteri moži i žena sta grdiva, i cili v vavirg na oavlg?

Gda se dokokča vse?

Šteri? oponar ne je iz zemlje napravlen.

S kem jeji ljudje brezi žlic ino vilic?

Ka postane iz vodé belo kak sneg?

Kakš oš glav ma lisica?

Lisčjo.

Hajdina pri mlini.
i jvanji
Pét pristov.
Štera ma rep nabliže pri glavi.
Nigdar, liki repno seme.
To ka krúha ne požé.
Mokre.
Gde so najvišiši gori?
Gde so najvišiši doji.
Gda ga pes vje.
Nindri, vsešerom trava?
Zato ka ga ne dobimo za pecenko.
Smrt.
Skieda.
Gda začnejo mladi psi onte jesti?
Znanosti.
Gda so pečene.
Ne, nego v lagval je more meti.
Krt.
Klepotec.
Čuk ino sova.
Macel.
Na zadnje.
Adam, on je iz zemlje napravlen.
Z zobmi.
Pene.
Lisčjo.

Jas sem mrzla kak léd, rastém duga
na lakét, ino zeléna jako žgém, vgoni kak
se jas zovém? Kopriva.

Kakši je to konjiček, ménši kak praš-
čiček, nogé ma kak psiček, vüha kak osli-
ček, psov se siromaček, tak boji, kak
fčiček. Zavec.

Kak se pravi posüšena trava z ednov
rečjov? Seno.

Šteri vozačje glédajo na cesti skoz
okna? Štunc v jarmi.

Ka sam jas za črv, kí prerovan vsako
brv, či si s pilom gobec skrešem i v člo-
večoj roki pléšem. Sveder.

Či na poti jazbec leži, ino ga jager
k smrti strli, gde te jazbec leži? Izkoži! Λ

V koti stojim, v sebi gorim, kak se
velim? Čed.

Prvo leto v jajci spim, drügo leto črv
živém, trétje leto ftič letim, péti tjedem se
zgübim. Rošč.

Nabrao: IVAN STANKO v Žižkih.

Mrzle noge so začetek vsakšega prehlada. Zato se more vporablati za obüteo, štera je izpostav-
lena vekšemi štrapaci, posebno pri mokro-mrzlom vremeni, **Schmoll-ovo Gumitran-**
mast za leder. Samo Schmollova mast za leder napravi obüteo nepremočljivo, drüge vrste masti za
leder so napravlene iz sirovin, štere obütelam prle škodijo, kak hasnijo. **Schmoll-ova Gumitran-**
mast za leder je preizkušena že 50 let i jo izdeluje ista tvrdka, ki izdeluje svetovnoznano terpen-
tinovo kremo za obüteo Schmollpasto. Ne dajte si vsiliti drüгих znakm!

SMEŠNICE.

Nekši človek je prišeo v varaš, da
bi si krščak küpo. Dugo je zbirao v trgo-
vini dokeč si nazadnje ne ednoga zbrao i
pitao, ka košta.

Trgovec njemi je pravo, ka košta
100 Din.

Mož: Hm, hm, ne predrago. Ali gde
so lüknje na krščaki?

Trgovec: Takše, skoz štere bi tisti
somar vüha vün porino, ki bi za té krš-
čak 100 Din. dao.

**

Sodnik: Prle, kak Vas püstim na pri-
sego, vas pitam, če ste že gda prisejali?

Svedok: Sem, dvakrat. — Prvikrat,
gda sem ženi pred oltarom prisegno vek-
večno zvestobo, a drügoč sem prisegno,
da se več nikdar ne bom ženo.

**

Na ednom bali je plesao mladi gos-
pod z gospodičnov. Gda njemi je že jako
vroče bilo, je pravo svojoj plesici: „To je
že neznosna vročina, jaz vam švicam kak
eden konj. Jeli vam ne tak, draga frajlica?
— O, neje, je pravila — jaz spadam k ed-
nomi drügomi spoli.“

**

Mladoženec je pravo svojoj zaročni-
ci: Düša moja, zakaj jočeš? Ti je mogo-
če žao, da si meni roko dala? — Ne, je
odgovorila, jaz jočem od veselja, ar mi je
moja mama večkrat pravila: Dekla, ti si tak
bedasta, ti niti osla ne dobiš za moža —
a zdaj sem ga denok dobila.

Mož: Prosim ponizno gospoda sod-
nika, jaz bi se rad ločo od svoje žene.

Sodnik: Pa zakaj?

Mož: Zato, ar mi žena preveč pije
žganico i je tak vsikdar pijana.

Sodnik: Hm! Pa ti njo tožiš, ki si
sam vsakši den pijan?

Mož: Ravno zato, — ar eden more
biti pri hiši trezen.

**

Tovariš (stíha na vüho): Ti nesre-
čen človek, kak si mogoce za ženo vzeti
takšo, ki neve pisati, niti čteti pa tak sta-
ro, grdo i ščrbasto?

Mož: Lehko na glas gučiš, je tüdi glüha.

**

Mož (po sprevodi svoje žene ide k
plebanoši): Prosim ponizno gospoda ple-
banoša, jeli bi me šteli taki zütra zapisati,
da sem se zaročo z dovicov Magdov?

Plebanoš: Ali človek — tak naglo,
pa smo komaj zakopali vašo ženo.

Mož: Ravno zato, gospod plebanoš,
ar če sem se zdaj k miri privado, bi se sled-
kar tem žmetnej prevčio k novomi kreganji.

**

Küharica: „Jaz več ne morem to da-
le trpeti milostiva gospa. Kočiš me je že
teliko šinfao, da sem prisiljena oditi od
te hiše.

Gospa: Pa s čim te je pa zbantüvao?

Küharica: Oh, pravo mi je, da sem
šče hüša, kak so oni, gospa.

Cigana so obsodili na smrt, ali dovolili so njemi, da si sam zbere smrt, kakšno šče. „E, da je tak“, je pravo cigan veselo, „te mi pustite, da od starosti vmerjem.“ — Sodniki so se tomi nasmejali i ga pustili.

* *

Žena: Jeli se me spomniš gda v molitvi?

Mož: Draga moja, pri Očanaši se te vsikdar spomnim pri rečaj: „nego odslobodi nas hūdoga.“

Šolski nadzornik: Keliko mišjih repov bi trbelo, da se mesec zveže z zemlov?

Dijak: Samo eden rep, ali te bi mogeo zadosta dugi biti.“

* *

Gospod: Ti cigan, če se mi lepo zlažeš, ti dam liter žganice.

Cigan: Ali dragi gospod, malo prle so mi pa pravili, ka mi dajo dva litra žganice.

Gospod: To je laž.

Cigan: Pa mi naj dajo eden liter, da sem se tak lepo zlagao.

V narodnoj obleki Dolnje Slovenske Krajine pozdravijo deklice prevzv. g. pom. pušpeka Dr. Ivana Tomažiča pri blagoslovitvi Našega Doma v Črensovcih. Te so od leve na desno: Luthar Margareta dij., Kocet Albina, Čurič Rozalija, Luthar Elizabeta dij. i Špičak Cecilija.

Vožar je proso od apotekara gift, da bi podgane zagiftao. Apotekar se je bojal, da se ne bi vožar sam zagiftao, njemi je naznano, da on nema toga gifta.

Za kratek čas je trbelo apotekari vože, da bi si obeso svoje nove kotle, ki si jih je naročo. Poslao je po vože k vožari. — No vožar njemi je sporočo, da njemi takših vajati ne more dati, ar se boji, da bi se apotekar obeso.

Profesor: No, Muki! povej mi, ka trbe včiniti, če ščemo v nebesa priti?

Dijak: vmreti.

* *

Doktor pravi betežniki:

— Ja, prijateo, v pravoj nogi mate protin, a to je od starosti.

— Hm! — odgovori betežnik — zakaj potem nemam tūdi v levoj nogi protina, ki je ravno telko stara.

Laž komunistov.

Naša deca so po celom sveti raztepena. Če jih pa rodna zemlja ne more hraniti, morajo po sveti iti za krühom. To je nikaj ne hüdogo. Hüdo je to, da pridejo med slabe tovariše, ki njim „novi navuk“ glasiyo. I či so ne dobro oboroženi, svojo vero zgübijyo.

Orožje moramo dati svojim otrokom na pot, orožje, štero de njihovo vero branilo.

Kapital. Ka je to? To je stroj, to je šker, to je penez. Či što ma peneze, pravijo, da je kapitalist. Či što ma mašine, fabriko, pravijo, da je kapitalist. Če si je kakšo nevolno sekiro napravo iz kamna ali nožič iz kosti, pravi kapitalist je bio. To je njegovo bilo, njegova last. Daj dvema defetoma vsakomi drüge farbe papir, kak de vsaki pravo, to je moje. Ne moreš bole uspešno defeti prepovedati, da edno ali drügo naj ne prima, kak pa či njemi praviš, da je to tvoje. Meo sam štiri goske na dvori, prineso sam vlat kukorce, i sem pred nje lüčo, edna je za svoje vzela, ona je jela, drüge so pa gledale i jele, ka je na stran spadnolo.

Kapitalist v prvom redi sebe gleda, svoj hasek išče. To se pravi, da dela na svoj hasek. Či več dela i či bole špara, več de meo. Sebičnost, hasek ga tira, da si kak največ spravi. Dostakrat ešče zdravje, žitek položi za dobiček.

Zdaj pa pride socialist, komunist i pravi: Nikaj je ne vaše, vse je naše. Vse mo si delili. Fabrika je ne fabrikantova, nego last delavcov. Njive, gušče ne do več mele meje, nede več kmetov i kučarov, zemlja de vseh nas. I ka pridelamo, de tüdi vseh nas. Ne ednoga ali drügoga, nego vseh, mi ne delamo za sebe, nego za vse.

To so lepe reči, mladoga, neizküşenoga človeka omamijo. Zaistino misli, da je mogoče na sveti nazaj postaviti paradičom.

Ki je dosta sküso na sveti, včasi v pamet vzeme, da je te „novi navuk“ največša laž. Jestejo na sveti lüdje takšega mišljenja, da bodo delali — za sebe, za drüge pa ne, najbolje pa ne za manjake. I s tem je novi navuk zakopani.

Lepe reči gučati je najležej, nego delati, — te henjajo lepe reči. Za časa komunizma na Madjarskom leta 1919. sta prišla dva komunisti v Velike Dolence, po božoj službi pred cerkvov pod gostanjovjom sta „predgala“. Po predgi sta šla v gostilno na obed. Takšim gostom se mora dati posebna soba. Alkoholna prepoved je

bila. Skoz gostilniških sob so njima ne mogli vina prinesti, z dvorišča na okno so njima vino dali. Za njeva so ne valali zakoni i odredbe. Njeva sta samo svojo ugodnost gledala: vi li trpte, delajte, midva pa va pila. Najhüšiva kapitalista sta postanola teva dva delavca.

Kmet či oblast dobi nad drüгим kmetom, jaj njemi. Delavec či oblast dobi, je hüši, bole krvoločen, kak pa največši tiran, samo — gospodar na sveti.

Komunisti so v Rusiji vero, dühovnike preganjali. Rimski papa so zdignoli svoj glas proti preganjanji. Nato so ruske novine začnole pisati, da je papa prijatelj gospode, prijatelj kapitala i sovražnik delavcov.

Proti tem napadom je nastopo list „Osservatore Romano“, papove novine.

Priznajmo odkrito. Vnogi, štiri so se imenüvali i se šče imenüjejo Kristušovi vüčeniki, so ga prevečkrat odali. Ali zaistino, vsi zaistino se trüdjyo, da bi uveljavili na sveti pravičnost i smilenje, kak Bog šče. *Laž je molitev, če ne njeni sad lübezen do bližnjega.* Ar oboje je samo edna zapoved, pravi Krstuš. I prorok Izaija pravi: Tisti post vgaja Bogi, štiri krivičnih okovov (lancov) rešüje, vezi jarma trga, vrača zatiranim sloboščino i vničüje vsako robstvo.

Da krivične verige je potrebno razvezati, ne pa praviti, da ne mogoče, da so osojene. Ne sme nam biti preveč, da siromakom predgamo potrpljenje i njim skazüjemo dela lübezni. Ne je zadosta almoštvo, moramo delati, da se položaj siromaka poboljša. Prvle kak gučimo od lübezni, moramo uveljaviti pravico.

Če pod lübeznostjov razmimo, tak piše Poitier, tisto lübezen, štira lübi Boga nad vse i svojega bližnjega, kak samoga sebe, potom je ta lübezen izpolnitev zakona, lübezen, štira nas sili, da spunimo vse zapovedi. *Ta lübezen bo dala bližnjemi najprvle to, ka je njemi düžna*, i potom bo pišla z darami. I z Lacordairom pravim: Začetek lübezni je pravičnost.

Delavec, ki dela, ma pravico do plače, ma pravico do zdravja, do življenja, sunca i človečega veselja. I če tüdi dobimo pravično plačo, čeprav bi postao s pomočjov svoje stanovske organizacije (drüštvo) sloboden sodelavec delodajalca, — vklüb vsem tem, zavolo manjosti, bolezn i drügh nesreč ešče bode ostalo dosti prilik za dela krščanske lübezni. Lübe-

zen bo prišla ob svojem časi i blagoslavljali jo bodo. Ali — na mesto pravičnosti je ne smemo stavljati.

Delavec, ki dela, ma pravico i dužnost, da se preživlja s svojim delom i ne sme biti odvisen od almoštva, miloščine. Odklanjati mora vsako kodivanje.

Grozovito je gučati: „Blaženi so žalostni“, če človeki dobro ide i je srečen. Takši se norca dela s Kristušovih reči. Dobro so reči, toda zgled (pelda) mora iti pred njimi.

Bližnjemi, ki se joče i trpi, moramo zaistino povedati, da je v Bogi edina sreča. To ne zadosta. Na vsakši način moremo podpirati pravične zahteve, vlevati veselje do življenja vsem bratom, ne pa jih oropati zemelskih dobrin v imeni nebeskoga veselja.

Če v siromaštvu püstimo siromake, ki gledajo v nas Jezušove vučenike i vučitelja presoajo po delih njegovih vučenikov, se bodo obrnoli s sovraštvom od nas.

Potom pa, ali nas ne bo kak bič bilo v obraz Kristušovo prokletstvo: Jaj vam, pismoznanci i farizeji, skažljivci: ar požirate hiše vdovicam, med tem tak skažljivo opravlate duge molitve (Mt. 23, 14.)“ Tak razlaga krščanski navuk Osservatore Romano. Zavrne laž komunistov, da bi Cerkev branila delodajalce, bogace.

Edno je istina, da Cerkev ne vči revolucije, svoje vernike ne vči, da bi s silov vkraj jemali drügo premoženje, nego tem bole veže svoje vernike vu duši, naj poštujejo delavce, pravičen najem njim davajo i siromašnim z almoštvom na pomoč skočijo.

V. D. — K.

Nazaj k starim navadam!

Stara babica je šla na Benedikovo v cerkev. Šla je mimo živoga plata — seča, pasika — zaglednola gobo na bezovci. Vtrgnola je doli, štero je dobro za vrastvo, je djala. Jas sam se pa smejao ž nje. Goba na Benedikovo, to je šatringa. Stari sam gratao, nekdi sam čteo, da je bezovo drevo vrastvo, ešče goba, štera na njem raste. Stara babica so mrli, meni je pa žao, da sam jih moto vu njihovej veri. Šatringe so dostakrat smešne reči, ne verjem. Nego či lüpanje odlüplem, dragoceno zrno najdem.

Stari kmečki pregovori so dostakrat smešni. Šteri vučeni mladenec se ne smeye, da čüje kmeta: Mlad je, vremen se spremeni. Jeli mesec ma vpliv na vremen, ne moremo trditi, da pa ka vse ma vpliv na vremen, tüdi ne vemo. Edno kmet več zna: on ma jezeroletne sküšnje.

Lepe navade ma narod pri gostüvanji, pri küpčiji, pri zabavi, na velike svetke, na kres, na düšni den i. t. d. Tü se meša krščanska misel s starodavnim poganstvom. Kda je slovenski rod poganstvo zapüsto i se je včio krščanski navuk, gotovo, da so katoličanski dühovniki preganjali poganstvo i vse njegove spomenke. Kaj bi mi dali, če bi kaj več znali od poganstva naših slovincov. Zdaj pač lüpati moramo stare šege i navade, ešče šatringe, tam se skriva poganstvo. Vüha, oči moramo odprete meti, kda med narodom hodimo. Tam v Vel. Dolencih sam čüo: Perun je vdaro v hišo,

strela je vdarila. Perun je bio bog poganških Slovincov. Na večer vseh svecov na stol denejo vodo i pogače za verne düše, kaj mislite, so to ne ostanki staroga poganstva?

Tam so vište naše stare noše. Pred sto leti si je kmet svojo obleko doma napravo. Vse je lenovo bilo, tak moško, kak žensko. To je zdravo bilo. Zdaj se pa kmet vu voske ceugnate hlače potegne, vročino trpi. Ne je čisti. Kda što ceugnate hlače pere? Malo kde vidiš, da bi što platene hlače noso. Inda sveta si je kmet vzeo groš, zavio ga je v zavitje hlač, niti žepa ne meo.

Pa je kvar, da so staro nošo tak zavrgli. Tak zavrgli, da že niti spomenka nemamo. Drügi narodi pri slovesnih prilikaj se oblečejo v stare noše, pri nas je pa naše lüdi sram. Kaj je sram? Da so Slovinci? Kaj je sram? To da so v toj noši hodili njihovi očevje i matere.

Pisec teh vrst vas lepo prosi, ne zavrzte stare obleke, čuvajte je, kak spomin starih časov, spomin na vaše stariše.

Čuvajte i drüge stare stvari. Stare lade. Mati so jo dobili, kda so se ženili. To je lepa lada bila tistoga časa, kak i vu njihovem srci je bilo veselje i lübezen. Ta lübezen vas je rodila. Ne razbijajte tak hitro stare lade. Na steni so visile stare slike, kepi, na glaš namalani sveci. Stari kolovratí, vujala, knige, tanjeri i sklece.

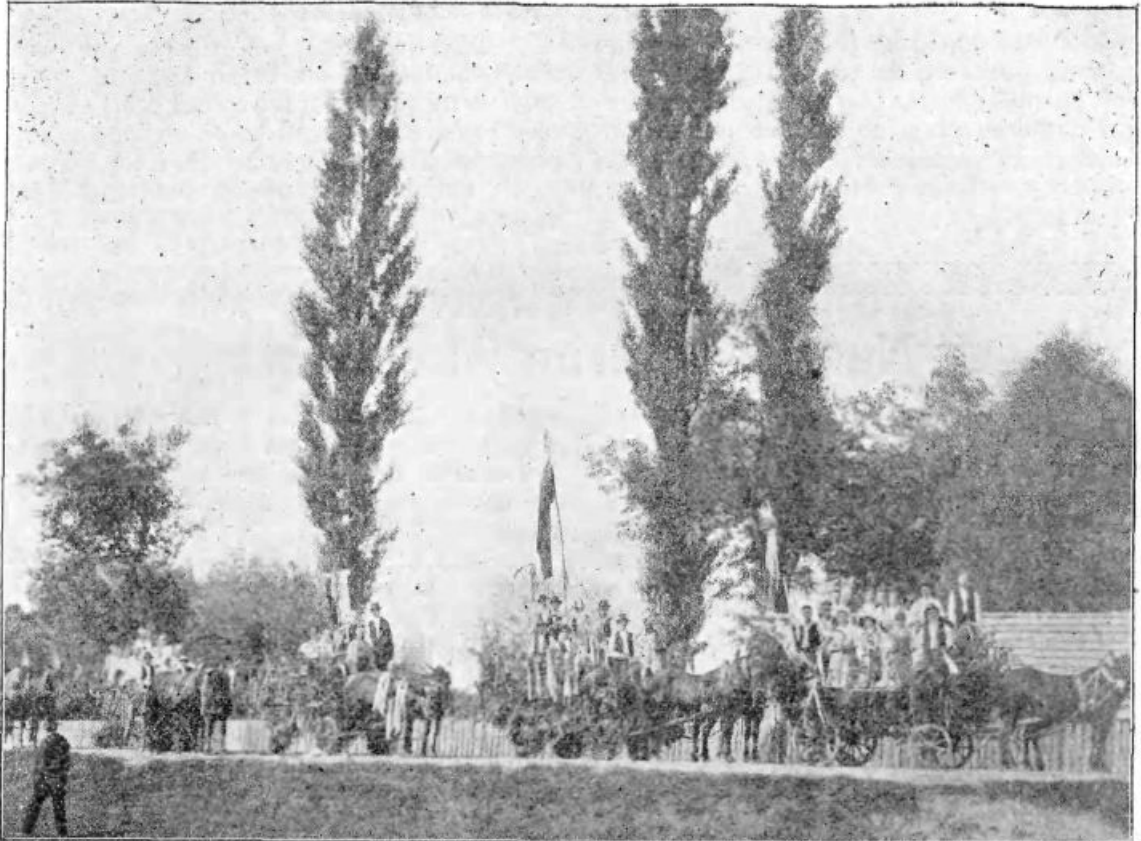
Drügi kraji majo svoje muzeje, kde majo shranjene stare reči. Tam vidiš stare peneze, staro posodo, šker. Bi mi v Soboti tüdi lahko vküp spravili naše stare reči. Ka si mislite, bi ne bilo to interesantno? Zato pa li čuvajte stare reči, lahko ešče v naš muzej pridejo.

Dober kmet ešče pri starom krühi mlati novi pov. Slab kmet je, ki mora ništerne križe zmlatiti, da ma krüh. *Mi stare*

reči čuvamo, da mi tüdi ostanemo staroga mišljenja i düha.

Vse povseđ vidimo, da narodje nazaj segajo vu preminolost. To pa zato, ar so preveč naprej bežali, vezalje vere, zakonov razvezali, preveč je velika sloboščina bila. Previdli so, da smo ešče ne zreli na veliko sloboščino, — zato pa nazaj! Naj nas veže stara vera, naj nas vežejo stare šege i navade.

V. D. — K.

Proslava 10 letnice osvobojenja Slovenske Krajine 1929. avgusta 18.

Narodni vozovi Črensovske fare. Prvi: žnjeci z D. Bistrice, drügi: mlatici z Črensovec itd. Vesnice zavedne fare so dale narodne voze, ništerna celo več.

SAMO ISTINA iz vüst sküšenih lüdi dokazüje več, kak vsaki hvalospjev. V ednom pismi od 8. novembra piše Svetislav Gojko v Vel. Bečkereki sledeče: „Spoznao sem, da so Vaše Elsa lilijine žajfe bogše od berlinskih proizvodov i od ostalih, štere sem prle vporablao. Vaše Elsa žajfe izvrstno delüjejo na kožo . . .“ Nadale čtemo v ednom pismi g. Milovanovića v Bobovišti I. p. Aleksinec: „ . . . posebno dobro mi je koristila Važa Elsa pomada za lice, ar odstranjüje vse sunčne pege i piščajce i napravi kožo fino i nežno . . .“ Pa v drügom pismi od 10. jan. 1920. M. Kardelis v Kisači: „ . . . za vse dobro, ka ste mi napravili s svojov Elsa pomadov za porast vlas, od štere so mi vlasovje postanoli močni i lepi, se Vam srčno zahvalüjem i vsakšemi priporáčam te Vaše ostale Elsa proizvode . . .“ Pravi Elsa proizvodi, štere teliko čüjemo hvalliti, se naročajo pri EUGEN V. FELLER, Stubica Donja št. 823. (Savska banovina).

Pojavi v Konnersreuthi.

To ime pozna na Nemškem vsaki človek. Pa tudi v Franciji, Italiji, pa celotni Evropi i v Ameriki govorijo i pišejo od Konnersreutha. Ne bo zato odveč, če tudi naš kalendar kaj pove. Pisali pa bomo, kak so novine „Slovenec“ pisale 23. XII. 1928.

Konnersreuth je ves na Bavarskom, čisto na češkoj meji, tam žive i biva mladenka Terezija Neumann, ki ma na sebi stigmata petero ran, kak je meo na svojem teli naš Zveličar. Vsaki četrtek ponoči i v petkih do edne vüre popoldne močno krvavi i dosta trpi. Trpljenje poneha ob ednoj vüri 55 minut popoldne, ka je po palestinskem časi ravno ob treh popoldne. Pa še druge posebnosti se godijo ž njov. Že dve leti od Božiča 1926. ne vživala zvün svete hoštije niti drobtine jestvine, niti kaplje kakše pijače. A tudi par let prvle ne vživala drugoga, kak malo vode. Zvün toga ma posebna razodetja, gleda prizore iz Jezušovoga življenja i govori Aramejske reči. Šest i pol let je bila pribita na posteljo, tak da se brez pomoči skoro ne mogla genoti. Štiri leta je bila popolnoma slepa i tudi močno glüpa. Od vsega toga je ozdravela naednok. — Krvaveti je začela sredi posta 1926. V trpljenji je podobna mrtveci. V soboto pa po mali dobi nazaj svojo normalno težo. Le kakši vesel tjedon, na priliko vüzemski i tjedon po Velikoj Meši ne trpi i ne krvavi. Ovak se pa ponavlja trpljenje i krvavenje do dnes, to je že tri leta.

Lüdje so vreli od vseh strani gledat to izredno prikazen. Prišli so verni i neverni, katoličani kak i drugoverci. Bilo je po en den okoli male Neumannove hišice zbranih po dva do tri jezero lüdih. Naval je bio teliki, da je policija mogla red delati. Vse nemške novine, ešče židovske so od nje pisale. Da so tudi zdravniki meli ž njov posla, se razume.

Bavarski püšpecje so najprvle ne pripočali hoditi v Konnersreuth. Kardinal Faulhaber je meo na novo leto v Müncheni predgo. Naj se v Konnersreuthi godijo čüde ali ne, je pravo, naša vera ne odvisna od toga. Utemeljena, posvedočena je naša vera v drugom mesti, pa ne v Konnersreuthi. Nazadnje je pravo: Ne hodite v Konnersreuth, pojte raj k sv. meši. Tüdi vnogi dühovniki so ljudem tak pripočali.

Na konci je regenburški püšpek letanje v Konnersreuth prepovedo. Za preprosto deklo je bila velika moka se izpostavljati

teliko radovednežim. Pa či bi vsi prišli iz dobroga namena. Zdaj se more priti v Konnersreuth samo s pismenim dovoljenjem püšpeka. Pri tom je še itak vsaki petek tam kakših 20—30 oseb.

Püšpecje so se dugo ogibali Konnersreutha. Domači škof pl. Henle je nikdar ne bio tam. Mro je že. A pojavi so prevabljivi i njihov nadnaravni značaj je postajao vsikdar bolje verjeten, — püšpecje so se tudi več ne mogli ustavljati sküšnjavi. Bio je v Konnersreuthi zdajšnji domači škof dr. Mihael Buchberger i drugi. Sam kardinal Faulhaber si je premislo i je šo v Konnersreuth pogledat. Iz Amerike je prišo clevelandski škof, dr. Schrembs, z rodom Bavarec. Kda je bio z drugimi vred v Terezinoj sobici, je Terezija velela drugim vün iti, samo škof s svojim spremljevaocom je ostal pri njej. Ino začela njemi je pripovedavati takše reči iz njegove püšpekije, da so ga oblejale skuze in je ves genjeni spadno na kolena.

Ne zadosta, da pojave poznamo. Misleči človek pita po končnom vzroki teh pojavov: kak je to i odked?

Da se je s takšimi izrednimi delami že dosta sleparilo, da histerične ženske znajo ljudi nevsmiljeno za nos voditi, to je gotovo. Cerkev je proti takšim pojavom jako pazljiva, svojega mišljenja je ešče ne povedala. Pa ga znamkar ne bode povedala. Če ma Bog pri takših rečeh kakše namene, jih bo že dosejno; Bog ne potrebuje nikšega štempeljna.

Kak vidimo, Cerkev muči od teh dogodkov. Ne smo dužni vervati, da bi to čüda bila.

Kaj pa pravi zdrava pamet?

Na Nemškem so verni lüdje prepričani, da to ne more biti čisto naravno, naturalno. Ni eden kat. pisec ne imenuje ta dela za čüdo, vsi prepüščajo sodbu cerkvi, a iz vsega pripovedavanja se vidi, da so prepričani, da tü vmes mora biti božja roka. — Osvedočena od poštenja Terezije je vsa domača ves i cela širna okolica. Skoro tri leta se godijo te izrednosti, tak rekoč pred njihovimi očmi, družino i deklo poznajo do dna, če bi bila kakša sleparija, bi masko že davno z lica vtrgnoli. Lüdje si štejejo v veliko čast i milost, da je Bog njihov kraj na te način obiskao.

Zdrava pamet preprostim ljudem pravi, da to ne more biti naravno. Ka ne

razmi modrost modrih, čuti čustvo priprostoga človeka. Pa povejte vi, ki verjete samo, ka z rokami zgrabite: kak je to mogoče, da Terezija že pet let nikaj ne je i ne pije, pa vendar živi i ne vzeme doli. Doli vzeme i merje kak mrtvec vsaki petek, a v soboto je vsikdar znova zdrava i črstva i ma vsikdar isto težo?

Neštérni pravijo, da so ti dogodki sleparija. Odgovorim, da je splošna sodba vseh poštenih ljudi, vernih i nevernih, protestantov, kak katoličanov, da je sleparija tū izključena. To je ne švindlarija. Družina je do dna poštena, splošno spoštūvana. Erez dvojbe bi lahko pri tom navali radovednežov hasek iskali, a poprek se zatrjuje, da ne so šteli vzeti, či tūdi siromaki so, od nikoga ni ednoga pfeninga. Tak je tūdi dekla preprosta, poštena, ponizna, mirna, bogovdana. Ne samo dūhovniki tak pišejo. Tak piše zdravnik Wolfgang v. Weixel, po rodi židov, on imenūje dogodke v Konnersreuthi enkrat za vganko, enkrat za misterij, za skrivnost.

Po odredbi regensburškoga pūšpeka so jo štiri redovnice (nūne) pod nadzorstvom dr. Seidla štirinajset dni neprenehoma opazūvale. Sestre so bile najprve zaprisežene, nato jih je imenovani zdravnik dva dni včio, kak majo ravnati. Dve sestri nesta ni edno minuto vudne i v noči od Terezije oči obrnile: redno so jo tehtale, vagale. Vodo, s šterov si je vūsta prala, pred i po uporabi merila; njeno krv iz ran so poslale na laboratorije. Zdravnik je med tem prišo nenapovedan devetkrat nadzorūvat, gledat, dvakrat sredi noči. Nato so nūne ešče ednok prisegle i predložile svoje dnevne zapiske. Iz sestavljenoga poročila se vidi, da je Terezija ves te čas ne vživala niti najmenše hrane ali tekočine, a njena teža je bila vzmerom enaka.

Drugi pravijo, da je histerija. Goriimenūvani dr. v. Weixel piše: Pri ni ednoj histeričnoj ne sam vido takših oči, Terezija

nema nikaj spodobnoga z zmešanov fantazijov kakše betežnice. Če kakša histerična ženska lahko živi več let brez vsake jestvine, potom bi mi prosili zdravnike, naj vam vendar povejo, kak bi mogli postati histerični.

Drugi pravijo, da je to autosugestija, s svojim mišljenjom si sama napravla te stan. Dr. v. Weixel piše: Dokazano je, da hipnoza lahko napravi na koži mejere, nego nikdar ne krvavečih ran ino krvavih skuz. Dr. Surlbed, Francoz piše: Jeli je mogoče s domišlavanjom napraviti rane i krvavenje? Prav gotovo ne! Dr. Reisman piše: Čudovito je, da se rane ne gnojijo, niti se ne celijo i z nikšim sredstvom zaceliti se ne dajo, pa so nūcali najbolša mazila. Dr. v. Weixel pravi med drugim še enkrat: Pogled na Terezijo, kda trpi, je pretresliv, grozen. Navzoči si komaj vūpajo sopsti. Ženske jočejo, moški vsi prevzeti gledajo. Moderni, neverni ljudje, izšolani so odhajali bleđi i trepetajoč.

Lehko pa vtegne pri tom deli sam vrag vmes prste meti? Sojo, ki na to mislijo. Da pa bi vrag te lagoje kšefte delao. Zato, ka se v Konnersreuthi ljudje pobogšajo, preobrnejo. Samo dva slučaja popišem. Več mesecov je bilo viditi v Konnersreuthi mladoga človeka, s imenom Rothschild. To je bio eden izmed znane milijonarske družine Rothschildov. Študirao je par let medicino, postao je apotekar. Kak židov je prišao v Konnersreuth, dao se je okrstiti, 3. okt. 1928. pa je stopo v semenišče v Eishstätt, dūhovnik šče biti. — Bio je v Konnersreuthi glavni urednik velikoga lista, dr. Gerlid, rodom protestant. Terezija je v nekšoj eksaziji pravila, da je katoličanskoj cerkvi blūzi. Pravo je pa, da je prišeo v Konnersreuth dognati pravico i se je prepričao, da se tū godijo reči, štere majo na sebi znamenja. da prihajajo od Boga.

Najfalejša trgovina z mešanim blagom i velika zaloga košar i stolcov je pri **PREIS ADOLFI** v M. SOBOTI v. M. SOBOTI Dobi se vsefele manufakturno blago: fini češki štofi za ženske i moške obleke, čajgi, za srakice platno, blazine, parcheti, žuto platno, pravo farbarsko platno za gvant i šūrce, gūnje, poplanje, prtzi za sto i na poste, vsefele štrikani gvant i robci, štrikani kaputi za ženske, moške i za deco, vsefele štrumfe itd. pa tūdi tisti, šteri idejo v Ameriko pletene košare (kufre) vse po najfalejšoj ceni. Cerkvena ul.

Zanemarjeni prehlad ma dostakrat najslabše posledice. Kak staro-preizkušeno sredstvo proti kašli, prehladi dihalnih organov, hripavosti i zasluzenji so znane skoro po vsem sveti **Kaiser-ove prsne karamele** i se dobilo zdaj v originalnoj kakovosti v lekarnaj, drogerijaj i kde so vidni plakati. V lastnom interesi konzumentov je, da izrecno zahtevajo originalno kakovost (cena 5 Din. za vrećico ali 12 Din. za pleh. škatlo), ar se nahajajo v promet i ničeva ponarejanja, štera zdravji prle škodijo kak koristijo.

hripavosti, katari

pomagajo gvišno

Kaiser - **ove** **prsne**
karamele

*v 35 letih milijonkrat prezküšene,
delüjejo hitro pri vseh prehladih.*

Zavoj Din 5'—

Doza Din 12'—

*Dobijo se v vseh lekarnah i drogerijah
i gde so vidni plakati.*

Že 50 let

uporablja na jezere lüdi v mesti i
na deželi kremo za čevlje „Schmoll
Pasta“, štera vsebüje pravi terpen-
tin i je dvakrat tak izdatna kak
fal vodene kreme.

Pri mokrohladnom vremeni vzemite **Šmolovo**
gumitrán-mast za leder, štera mehča leder
i ga dela nepremočljivoga.

GOSPODARSTVO.

Krmljenje svinj. Krmljenje starih svinj je zapravljanje. Svinja nam plača eden liter mleka le po 50—75 par. Natančni znanstveni i praktični poizkusi so dokazali, da je za zvišanje 1 kg žive teže potrebno pokrmiti: 4—5 kg ječmena ali kukorice 18 20 kg krumpiša. Na podlagi tržnih cen naj kmet sam preračuna za štero krmljenje se odloči. Dobro je svinje večkrat vagati. Či ne priraste na živoy teži najmenje pol kg na den, nadalnje krmljenje ne več dobičkanosno. Zapravlja se krma, či redimo debele živali.

Hajdina je hitro rasteča rastlina, hitro kali, hitro zori. Potrebüje dobro pripravleno zemlo. Za hitro rast rabi lehkoro raztopno hrano: fosfatöva i kalijova gnojila. To njoj da superfosfat i kalijova sol. Ta gnojila so tüdi dobra rastlinam, štere sejamo med hajdino, posebno rdečoy detelci.

Jesensko gnojenje z vapnom. Naša zemla potrebüje vapno. Vapno je dobro za raho zemlo, pa za težko, vlažno zemlo. Do veljave pride, kak redilna snov, či že ne povnoži rodovitnosti zemle, s tem, da zemlo razkišüje (ka nede kisila trava rasla) i jo rahlja. To dela posebno v težkoy zemli. Ništérni kmet se hvali, da ma dobro sladko seno, to njemi pa na pamet ne pride, da je nikaj ne vredno. Je ga živina, je, samo da se njoj nikaj ne pozna. Našim travnikom menjka vapno. Vapno pripelamo na njivo pred zimov, raztrosimo ga. Tak i na travnikaj. Nücajmo ga 8—16 metercentov na plüg. Navadno jemlemo v prah gašeno vapno.

Dobro semen. Slabo semen ne rodi na še tak obdelanoy i pognojenoj njivi. Nespametno je zdrobleno semen sejati. Semen se mora čistiti. Ešče več. Semen more biti zdravo. Zato je pa — kak naši kmetje pravijo — moremo vračiti. Vrstvo je mokro ali süho. Pšenica se potopi ali se pa zmeša z vrstvom. Či v slabom vremeni ne moremo sejati, se mokra pšenica vužge ino zgübi kalivost. Süho vrstvo se vporabla, kak fini prašek. Pšenica se s praškom dobro zmeša. Mešanje lehkoro opravimo v gostom žakli. Pri mešanji je dobro zavarüvati öči, nos i vüsta. Mokra sredstva so: Germisan, Uspulun, Uspulun-Universal, Tillantin, Kalimat, Formalin, plavi galic. Galic dostokrat zmenšüje kalivost. Süha sredstva: Abavit B., Tillantin R., Porzol. Kak se morajo nücati ta sredstva, na-

vodila na paketi vam povejo. Galica nücaj 2%. Na 10 litrov vode 15—20 dek.

Jesensko gnojenje travnikov. Najvažnejši del krme nam dajo travniki. Gnojiti je moramo menjajoč ednok s štalnim gnojom, drügoč pa z umetnim gnojili. Najboljše se je obnesla Tomasova žlindra s kalijovov soljov. Tomasova žlindra vsebüje dve važnivi snovi: fosforovo kislino ino vapno, neobhodno potrebnavi detelčnim rastlinam.

Repi vala kalijova sol. Zelje potrebüje vnogo kalija ino nekoliko superfosfata. Tüdi gnojšnica je dobra.

Ništérni kmet si misli, da z močnim gnojenjem dosegne bogati pridelek. Poletni meseci so za gnojenje nevarni. Ar ob nastopi süše ne slüžijo, kak hranilo temveč kak g ft, štéri mlade rastline osmodi. požge. Zato ob süši ne trositi lehkoro topnih umetnih gnojil (čilski soliter, kalijeva sol, superfosfat) i ne polevati rastlin z gnojšnicov. Samo pred ali po dežji.

Naši lüdje malo vrst umetnih gnojil poznajo. Tomašovo žlindro radi gosipavajo. Leta 1930. je rana süša bila, strmeno: žito, pšenica je na tahših njivaj hitro zorela, — zgorela. Dobra je Tomažova žlindra, nego ne sama, mešati jo moramo z drügimi gnojili, kakti z vapnom, s kalijovov soljov.

Zakaj okapamo? Zato da se zdrobi skorja, štéra se vsikdar napravla na površini. Po vsakšem vekšem deži se napravi skorja, štéra zabranjüje pristop zraka do korenin. Korenine pa ravno tak potrebüjejo zrak, kak deli rastline nad zemlov, zato pa more biti njihovo delo ob pomenkanji zraka slabo. Nadale v zemli živijo različne vrste bakteriji, štéri delajo pline. Neštérni plini nabrani v večjih količinaj so koreninam gift. Ti plini (gazi) tem ležej odhajajo iz zemle, kem večkrat se zemla okopa. Drügi bakteriji pa nücajjo zrak, te tüdi samo po okopavanji prihajajo k njim. Te bakterji zemlo popravljajo. Okapamo ob drügim, da se zmenša nepotrebno izhlapevanje. Znano je, da vlaga iz trde zemle vnogo hitrej izhlapi, kak pa iz raje. To se nači pravi, da okopana zemla bole vlago drži. Proti süši zemlo moramo okapati. Okapamo ob tretjim, da zapravimo plevel, travo. Nemeč pravi: Vničavli travo, dokeč je ne vidiš. Trava potroši dosta hrane i poceca dosta vode iz

zemle. Proti suši je najbolša pomoč travo poskubsti.

Široke ali voske postati?

Po nešternih krajih — posebno na goričkom — se ljudje krčevito držijo staroga načina oranja, na vozke postati, tak zvane sloge. (Inači pravijo: ogon). Pa je ne dobro. Znana stvar je, da vlaga izhlapeva iz zemle, to se pravi: da zemla se suši. Kem vekša je površina, tem prve se zemla izsuši. Površina je najmenša, či je ravna. To pa tak dobimo, če njivo na široke postati zorjemo. Z ednov rečjov vozke postati, slogi povekšavajo površino, povekšavajo pa tudi nevarnost suše. Slogi bole čitijo sušo. Jestejo šče drugi razlogi, zakaj je oranje na sloge ne dobro. Dosta je brazd, razgonj. Tü rastline ne rastejo, nemajo hrane. Pa či što sloge ma, to se teliko

pravi, da njemi njiva na petom-šestom deli ne rodi. Pa što ma telko zemle, da si lehso privošči te luksus, da njemi zemla ne bo rodila? Nadale na širokih postataj se silje lahko kosi, delo ide hitrej od rok. Jestejo pa posebni slučaji, kde je oranje na sloge opravičljivo. Vsi ti posebni slučaji se dajo razvrstiti v dve skupini. V prvaj je vzrok zemla, v drugoj posebne lastnosti rastlin, štere namenimo saditi ali sejati. Zemla opravičujeje oranje na sloge, če je preveč mokra i se vlaga nemre hitro odcediti. Rastline, štere majo globoke korenine, nūcajo močnejšo plast plodne zemle. Tak na priliko burgunda lūbi slogo, tam ma debelejšo plast zemle na raspolago. Naši kmetje pravijo, da sloge ležej okapajo, ne trbe po slogaj hoditi. Prav je; da pa či je zemla mehka, je bolše doma ležati.

Brezplačne dragocene dare

je vpelala svetovna razpošiljalna tvrdka vür H. SUTTNER za svoje küpce. Več od toga pove nova velka ilustrirana hišna kniga, štero ščista brezplačno dobijo tudi naši števcí, če jo samo prosijo z navadnov dopisnicov od strokovne vürarske firme H. SUTTNER v Ljubljani št. 895. — Poleg toga ta hišna kniga vsebuje nebroj zanimivih slik ženskih i moških vür, lancov, prstanov, krasnih predmetov i darov vseh vrst.

Ka se je zgodilo?

September 1929. — September 1930.

September: Süša.

Oktober: Süho vremea. Lepa seja-tev. Dosta hajdine. — 3. oktobra izdan zakon: Naša kraljevina se imenuje „Kraljevina Jugoslavija.“ Razdeljena je na 9 banovin: 1. Dravska banovina s sedežom v Ljubljani, 2. Savska banovina s sedežom v Zagrebi, 3. Vrbaška banovina s sedežom v Banjaluki, 4. Primorska banovina s sedežom v Spliti, 5. Drinska banovina s sedežom v Sarajevi, 6. Zetska banovina s sedežom v Cetinji, 7. Dunavska banovina s sedežom v Novom Sadi, 8. Moravska banovina s sedežom v Niši, 9. Vardarska banovina s sedežom v Skoplji. Na čeli vsake banovine je ban. — Število prebivalcov v posameznih banovinah: Savska 2,320.000, Donavska 2,120.000, Vardarska 1,405.000, Drinska 1,400.000, Moravska 1,200.000, Dravska 1,040.000, Vrbaska 850.000, Primorska 860.000, Zetska 740.000. Po površini je največša Vardarska, najmenša Dravska. — Ban Dravske banovine je Ser-nec Dušan, pomočnik i podban Dr. Otmar Pirkmayer. — Deset let smo se med se-bom korili i štrajkali, ka smo. Kravlev-ska reč nam je povedala, da smo vsi Ju-goslovani. Vsi smo Jugoslovani brezi to-

ga, da bi stem prenehali biti Slovenci, Hr-vati i Srbi. To je, bratje smo vsi Slovenci, Hrvati i Srbi, vsi smo pa Jugoslovani.

November. Po novom zakoni od banovin 11. nov. so prenehale poslūvati županijske i samoupravne oblasti. Samo zgodovina bo nas včila, da je v Maribori bio veliki župan. — Dosta deža, komaj smo repo pobrali. Vse blatna je bila. — Že dugo let se ne pripetila v Sloveniji tak velka železniška nesreča, kak novembra na postaji Rajhenberg. Postaja je mala, važna je pa zato, ar je izogibališče vlakov na progi Zidani most—Zagreb. Tü morejo vlaki pogosto čakati na nasprotno vlake. Če pa je proga prosta, brzovlaki vozijo skoz postaje, ne da bi se vstavili. Usodno noč je od Zagreba vozo Orient-ekspres. Z nasprotno strani je pa vozo tovorni vlak. Prometni uradnik je računao, da bo to-vorni vlak prle zavozo na izogibalni tir, kak zavozí Orient-ekspres iz drugoga izogibalnoga tira na glavni tir. Zgodilo se je pa: tovorni vlak se je dve sekundi pre-kesno ogno ekspresi, v tom hipi pa je že v njega butnola težka, velka lokomotiva ekspresa. Učinek je bio strašen. Lokomoti-va i službeni vagon ekspresa sta se od-

trgnola, sünola štiri tovarne vagone prek mosta, vse vküp je spadnolo v potok, šest metrov ploboko pod mostom. Življenje so zgubili trije železničarje. — Mro je Clemenceau, vu svetovnoj bojni rešiteo Francije. Leta 1917. se je francuška-angleška ofenziva ponesrečila. Te je zgedalo, da je Francija zgublena. Tistikrat v največšoj stiski je Clemenceau prevzeo Francijo i jo je rešo. On je pravo: Biti se, biti se i zmagati. Po bojni je on diktirao mirovne pogodbe. Velko starost je zadobo, mro je kak pogan. Državni pokop je prepovedao, na ogradi njegovoga posestva na deželi so ga pokopali po njegovoj želi. K grobi je samo rodbino i ništerne prijatele püsto. Pokopani je bio brez civilnih i cerkvenih obredov. — Če je brez vse vere vmro, ka njemi hasni velka slava?

December. Hrvatski emigranti — begunci — v Italiji, v Beči rovarijo proti Jugoslaviji. Hrvati v Zagrebi so sklenoli, da do šli v deputaciji v Belgrad k krali i pokažejo svojo vernost. Pokažejo, da oni nemajo stikov z onimi Hrvati, ki so nezadovolni i so pobegnoli.

Januar 1930. Mila zima. — V Haagi so vküp prišle države, da likvidirajo bojno, to je: že ostanke. Madjari so zahtevali od Romunije, Češkoslovaške i Jugoslavije za grofosko zemlo odškodnino. Te tri države, takzvané Mala antanta so pravile, da plačajo, da pa ne v gotovini, nego naj se vračuna v tisto, ka oni majo dobiti od Madjarske. Če bi mi mogli plačati v gotovini, bi na slednje mi bili dužniki Madjarskoj. Dugo je trpelo pogajanje. Naslednje so se zgihali. Vsi so kričali, da ne popüstijo, pa so mogli popüstiti. Madjari i Austrija so nazaj dobili svojo finančno slobošćino. Lehko vzemejo na posodo peneze, ka je dozdej ne mogoče bilo. Vsi so zadovolni, z veseljom so je doma v Beči i v Budapešti sprejeli. No, ednok edna pogodba, s šterov so vsi zadovolni. Zadovolni? To je samo politika. Kak voditelje pravijo, tak drugi kričijo. — Bukno je španski diktator Primo de Rivera. Če ne bi dao ostavke, bi bila revolucija. Novo vlado je sestavo general Berenguer.

Februar. Mila zima. Na svečnico dež. — Austrijski kancelar dr. Schober je v Rimi pogodbo skleno. Austrijsko-taljanška pogodba. Ka ma vsebine, što bi znao? — V Rusiji začnejo kmetom vkraj jemati zemlo. Nede več privatne lasti, vse de državno. Kršćenike preganjajo, cerkve rüšijo,

zvone vküp zlevajo, pope, püšpeke zapirajo. V Europi so kršćeniki protestirali.

Marc. Bolgarija i Jugoslavija sta se nekaj malo pomirile na granici. To je ne bilo po voli makedonstvujoćim. Bombe so vrgli na več mestaj Jugoslavije. Mirne meščane so spoklali. Bolgarska vlada je slaba proti njim, ali je pa nešće zatreti. Pa znamkar to drugo je istina. — Cela kršćanska Europa i Amerika je na svojih shodaj protestirala proti bolševikom. Rimski papa je molitveno križarsko vojno napovedo proti njim.

April. Maj. Angleška Indija samostojna šće biti. Gandi, voditeo Indov je samostojnost šteo dosegnoti s civilnov neposlüšnostjov, ka ne bi bogali oblasti, dače ne bi plačüvali i angleškoga blaga ne kúpili. Revolucije, sile se bojijo, brez prelevanja krvi šćejo samostojnost zadobiti. Gandija so naslednje angleške oblasti internirale. — Austrijski kancler dr. Schober prepotüje celo Europo. Bio je v Rimi, v Parizi, v Berlini, v Londoni. V Berlini je pravo, da so Nemci en narod v dvema državama. — Italija se li oborožava, prijateljstvo s Madžarami na tesnejše veže, francosko jugoslovansko prijateljstvo po vsjoj sili šće razbiti. Euharistićni kongres v Kartagini. 20.000 romarov je bilo iz celoga sveta. Tuniski bej je bio častni predsednik. — V Indiji se parije obraćajo na Europo. V Indiji so najmre lüdje ne ednakopravni. Jestejo gospoda i sojo parije, štere so brez pravic. V kakšem položaji so parije, popiše njihova spomenica. „Najprve moremo zahvaliti Stvarniki, da je napoto v Indijo narod, šteroga kultura se naslanja na načelo božega oćinstva i bratstva vseh lüdi. Indija je vidila najrazličnejše vladavine, ali do prihoda Angležov parije neso mele zmožnosti, da bi javno izražale svoje že. Pred prihodom Angležov so nižje kaste jeteroletja živele vnogo slabše od živine. „Nedotaklivi“ neso smeli i tüdi še dnes ne smejo meti grüde zemle, odavali so je kak mrtvo blago, posestnik je smeo nücati njihove žene i tüdi z njihovov decov je smeo razpolagati kak s psi iz svoje psarne. Bilo je prepovedano prostomi narodi se vćiti pisati i ćteti. Pa še več. Braminci so si izmislili bogokletni navuk, da je Bog sam, če ga kakši „nedotaklivi“ pogledne i k molitvi stegava k njemi roke, onečašćen, i šće dnes smo vidili, kak so svećeniki, kda so se „nedotaklivi“ podali v cerkve, da molijo Boga, božanske kepe „očistili“ s kravjimi odpadki, zmešanimi s kravjov scalinov . . . Vsaki den vi-

dimu, da kda ide parija po cesti, ga nieden član višje kaste ne pogledne i da se celo izogne sencu, štero meče njegovo telo, a stanüvati morejo parije zvün mesta, da ga ne „oküžijo“. „Jaz“ — piše Ramhandra Nekaljay — „sem po nazorih najvozkejših pristašov mahatme Gandija najmenje deset-jezerokrat nečasčen, ar sem predsednik njihove organizacije i se družim z njimi“ itd. Siromaški poganski narod, šteromi fali Kristušova lübezen do bližnjega.

Junij. Romunija ma novoga krala. Narodna sküpščina je 8. junija razvelavila državni akt od 4. jan. 1926., s šterim se je princ Karol odpovepao pravici prestolonasledstva. Potom je sküpščina novoga prestolonaslednika Karola taki proglasila za krala Romunije. Karol je na letali prišo iz Francuškoga.

Julij. Rana žetev. Včasi po Petrovom smo začnoli žeti žito, pšenico. Do 10. je bilo skončano vse. Velika süša. Kukorca se je sükala, krumpiše vüngoreli. 11. je prišo blagodejni dež. — Napetost med Francijov i Italijov prenehala. Ne bodo tečas gradili nove ladje, dokeč do trpela pogajanja, štera ido v prvoy vrsti za nekše meje v Afriki. Taljani so najmre ploden narod, zemla je njim doma mala, ščejo se preseljavati v Afriko. — Madjari ščejo krala meti, Otona Habšburžana ščejo izvoliti. Ministerski predsednik Bethlem taj, da pa nekaj more biti v teh glasaj. Pšenice cena je spadnola. Na Madjarskom i v Austriji je država na pomoč skočila kmetom. Na Madjarskom je obečano na 1 metercent izvožene pšenice 3 pengöjov, štere kmet dobi. Te izdatke država pokriva s carinov na čaj, kavo itd. Austrija tüdi poviša ceno cukra ino s toga bo delila podporo kmetom. — 23. julija v noči ob 1.08 velki potres v Italiji, v Neapoli i okolici. Jestejo vesnice, štere so vse porüšene. Dosta lüdi so hiše pod sebe zakopale. Začetka so mislili, da kakših 100 lüdi je mrtvih, sledi je njihovo število narastlo na tri jezero.

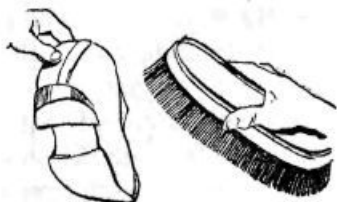
August. Jugoslovanski i romunski delegatje — odposlanci — so v Sinaji carinsko unijo sklenoli. Agrarna kriza, to je da živina, pšenica itd. nema cene, sili poledelske države, da pogodbe med sebov sklenejo za ednaki nastop proti drugim državam. — 8. aug. smo dobili obilno deža. Že kesno prišeo; hajdini, repi, pašnikom bo zato pomagao. — Ne samo pri nas bila süša, v Ameriki tüdi že štiri tedne so ne meli deža. Sam predsednik Hoover je

stopo na čelo akcije, da se poledelcom pomore, šteri so zavolo süše trpeli škodo. — Na Veliko Mešo je bio euharistični kongres v Zagrebi. Bio je eden večer ognjemet na igrišči Concordija. Mimo vodi na deset metrov visikom nasipi železnica. Cesta je spelana pod nasipom, na prelazi je mali mostiček. Na te mostiček i na proggo se je spravilo dosta lüdi, da bi gledali krasne rakete. Večina je mislila, da je železniški promet stavleni. Bilo je dvajsti minut prek devete vüre. Oči vseh, ki so stali na proggi, so bile vprete v krasne ognjemet. Na ednok je bilo čüti ropotanje vlaka. Na to so prvi, ki so stali bole redko, začali skakati i kričati. Kričanje teh lüdi pa sredi pokanja raket skoro ne bilo čüti. Tak se je zgodilo, da je vlak zavožo nararnost v sredo vnožine. Potači lokomotive so začnoli voziti prek po človečih telaj, jih trgati i drobiti. Pod potači so se zvijali lüdjje, kak črvovje. Mašin je napravo strašno krvavo nesrečo. Pet lüdi je mrtvih, dosta pa ranjenih. — V politiko držav mi ne vidimo. Ne vidimo, ka nam kühajo. Naš sosed Taljan se je na sprotoletje duge mesece korio s Francozami. Na čelo je stopo državam, štere so bojno zgübile i so nezadovolne. Ž njimi vred kriči, da se mirovne pogodbe znovič pregledajo i spremenijo. Ednok drži z Nemci, drugoč pa njihove sovražnike Polake obišče. Za najveške narodnjake se držijo, krščanstvo pozdigüjejo, naednok pa z Ruskimi komunisti prijatelsko pogodbo sklenejo. Naše roke, stero njoj ponüja Jugoslavija, pa nešče sprejeti. — Madjari pa tak skoz od svoje žalosti gučijo, vsakomi tüjinci se tožijo. Augusta so meli jubilejno leto sv. Emerika, 900 letnica njegove smrti so obhajali. Pri toj priliki so papovoga odposlanca slovesno sprejeli. V Velikoj Kaniži se je vespremski püšpek zahvalo odposlanci, da s škarlatnov farbov svoje obleke v njihovo žalost veselje prinaša. Na shodi v Estergomi ob navzočnosti ministrov so govorili, da Madžrska leži, krvavi vu svojih ranaj. Roke, noge so njoj prej odsekane. — Milijarde pa potrošijo na nepotrebne zabave i agitacije.

Dokeč tak zgledajo, so lepi.

Sijaj sam ne zadosta.

Venkrajiva peta!
To je začetek konca.

Hajdimo dekle k čevljari!

Zdaj znam, ka mojoj obüteli fali!

Včasi sem gotov!

Na najbolšo obüteo

trbe tüdi bole paziti, da dolgo trpi i da dugo ostane tüdi lepa.

S samim sirmaškim pucanjem to šče ne dosegnjeno. Tüdi najlepše spu-cana obüteo je več ne lepa, če so pete venkrajive i forma obüteli po-kvarjena.

Ali to ne kvari samo lepote, nego je tüdi trajnost obüteli s tem jako skrajšana.

S hojov po golih petah se trga koža i robovje se raztegnejo bole kak bi trbelo. —

A zakaj?

Samo zato, ar so pete venkrajive.

Stalno gotovo je, ka ne moremo obü-teli taki odnesti k čevljari, ar obpr-vim: bi to več koštalo, i ob drüгим: bi bila več na popravki kak na nogah.

No, ka bi profi tomi napravili?

To je ščista ednostavno! Dajte, da Vam vaš čevljar pritrđi **PALMA-kaučuk pete**. Te so ob prvim vnogo trajnejše, ob drüгим so falejše kak pete s podplata, pa tüdi če se po nikeliko mesecaj znücajo, se lahko za nikeliko minut zmenijo. Poleg toga hodite na **PALMA-kaučuk** petah tak mehko, tak vugodno, kak na podi.

Če teda želete, da svojo lepo obüteo čuvate, da vugodnejše hodite i da šparate, te mate samo edno za včiniti: nosite

PALMA
kaučuk pete

Če je nekaj zaistino dobro,

se čuje hvaliti na vseh koncih. Tak je pisao Jandre Muža iz G. Selkovca obč. Stankovac pri Glini dne 4. febr. 1929.: „Odkar jemlem Vaše odlične Elsa-pilule, nemam več ne glavobola, Vaše pilule izvrstno čistijo želodec i čreva. — Zahvaljujem se Vam i na ostalih za ostale Elsa preparate . . .“ Naši čtevci se v ostalom morejo sami osvedočiti, če naročijo 1 omot (6 škatel) Elsa-pilule za 24 Din. že s pakivanjom i poštninov pri lekarniki EUGEN V. FELLER, Stubica Donja št. 823. (Savska banovina).

Šmarnica.

Pravijo, da iz šmarnice ne povre navaden alkohol, nego lesni alkohol (methyl-alkohol), šteri je prej strupen, je čemer. Znamo, da je mošt sladek, to je od cukra, sladkora. Te sladkor se pri vrenji obrne na alkohol. Kem slajši je mošt, tem več alkohola ma vino. Vino iz šmarnice, izabele i t. d. vsebuje lesni alkohol, dokeč drugä vina majo takzvani aethylalkohol.

Kaj je lesni alkohol? Dobijo ga pri destilaciji lesa.

Kaj pravi znanost od lesnoga alkohola? Lesni alkohol učinkuje tak, kak drugi alkohol, a je med vsemi alkoholi najmenje upijanljiv, a najbolje giftičen strupen. Nastopijo težka žalodčna in črevesna motenja, velika trüdava, slabost, v vnovih primerih stalno oslepljenje. Kak navadni alkohol, tak lesni alkohol je tem bolje strupen, čim bolje je zgoščeni. Ista mera špirta, štera je razredčena z vnovgo vode, še ne nevarna zdravji i življenji, je pa nerazredčena — sama čista — lahko smrtnonosna.

Pa ti praviš, da ti šmarnica ne škodi. Verjem. Nego poslušaj! Z lesnim alkoholom zastrupljena stvar kaže ešče tretji, celo peti den čemer v krvi. To je, čemer ostane v teli. I če ga vsaki den piješ, se ti ga dosta vküp nabere v teli. Ednok pa samo v papet vzemeš, da ti je srce slabo ali v ledevjah je ne vse dobro ali da ti slabo grata. I ti vse prügö že kriviš, samo na vino ne misliš.

Zdaj že razmiš, zakaj oblasti zabranjüjejo saditi šmarnico i nas silijo, da šmarnico precepimo. Boji se oblast za naše zdravje.

Samo da je to ne edini vzrok, zakaj zabranjüjejo šmarnico. Lastniki pravoga trsta dosta dela i stroškov majo, štere lastniki šmarnice ne poznajo. Šmarnica rano zori, grozdje ma sladko, bolje rodi. Z ednov rečjov šmarnica konkurencö — škodo — dela pravomi vini. I to je nevolä. Pravoga vina ne morejo odati po tistoj cenji, kak bi šteli. To je. Tü je pa šmarnica nedužna. Te pa kmet, delavec ne sme fal vina piti? Te pa šmarnica mora vesnoti, zginoti, da lastniki drugih goric na svoji račun pridejo? Ali što je na pomoč skočo kmetom, kda so v leti 1930. belice mogli odavati po poldinari? Kriza je vsepovsedji. Vinska kriza, pšenična kriza, pa što zna, kakša kriza.

Nikak de mi pravo, da zagovarjam šmarnico. Ne zagovarjam je. Ne zagovarjam nikšega vina. Abstinenčnoga stališča se zavzemem. Nego či delavec spije edno kupico, ne vidim v tom nikaj hüdogä ali nezdravoga. Idi na polje tak meseca julija, kda žito ženjajo pa delaj na vročem sunci celi den, vse de s tebe teklo, vsaka nit de ti mokra. Če boš na veke vodo pio, si žalodec pokvariš. Abstinenc ne pije vina niti v žetvi, nego drugomi vošči edno kupico. Kmet vu košnji, žetvi i pri drugom deli iznoji alkohol.

Ne zagovarjam šmarnice. Samo to ešče ščem praviti. Eden gospod je meo navado, da je pri vsakoj priliki vdaro po šmarnici i jo šinfo. Če so kde pijani ljudje bili ali so se kde zbili: njegova reč je bila: Že pa ta šmarnica. Zgodilo se je pa,

da se je naš gospodek tudi navlekeo malo alkohola. Pa je jako hūdi bio v pijanosti. Na drugi den sam ž njim vkūp prišeo, pa sem ga pitao; Pa ste vi tudi šmarnico pili?

Ne zagovarjam šmarnice, ne zagovarjam nikšega vina. Ne zagovarjam, da bi se šmarnica na veliko povala i odavala i tak bi konkurencu delala dobromi vini. Vsako odajo šmarnice bi naj oblast prepo vedala. Nego či sirmak kmet tam na Goričkom si v kakšo grabo ali log, ka je ne za drugo, posadi ništerno šmarnico, zakaj bi njemi braniii. Druga vrsta bi ne zrasla, mrzla alpska klima je. Da pa či on tudi šče nekaj pripovati, kakšo kisilino, da pri njoj opravi košnjo, žetvo, mlatitev i — koline!

Sam prve pisao od nikšega abstinenta. Ka pa je to? Čūli ste že dostakrat od protialkoholnih društēv šterih kotrigese zavežejo, da ne bodo vživali alkohola, da bodo abstinenti, da se bodo zdržavali žganice, vina. To je jako čedna reč za tiste, ki se ne

morejo odvaditi od nerednoga vživanja alkohola. Za te je najbolše vrastvo: nikaj ne piti. Kak edno kupico spije, bi celi liter požro. Za takše je najbolše nikaj ne.

Ka je pa najbolše? Ne biti kotriga, ne se zavezati, *pa li ne piti alkohola*. Če najmre tak pride, spije ga, bole povedano, košta ga edno kupico. Te je tudi abstinent. Glavno je, da zmerno pije piti.

Ešče nekaj! Grozdje šmarnice je sladko, obeste ga gori i posūšte. Njeni mošt je sladek i dobroga žmaja. Čudno je to, ka je divje, je vse bole sladko i močno. Loške jaboka dajo najbolši jesi, mošt i močno žganico. Mošt od cepljenih grūšk je nikaj ne vreden, se skvari, tropine je ne vredno žgati, nego loške grūške dajo dober mošt i dobro žganico. Tak je s šmarnicov. Njeno meso bi bilo dobro za lekvar i njeni mošt dober za sok (saft). Probajte. Kūhajte ga i ga malo pocukrajte. Inda sveta je bio svet močnikov i župe, — zdaj je svet čajov. Naj bo. Naber i lipovo, bezovcovo cvetje, pij ga s šmarničnim saftom. K.

Kūpij premišleno, da kūpiš fal i denok dobro! Najbolše je, gda se pri hiši lepo udobno sedi pred velkov ilustranov knjigov svetovne razpošiljalne hiše Suttner i premišleno zbira vse, ka trbe. — Tu je na jezero predmetov za vse potrebščine, šteri se morejo naročiti brez vsakšega reskeranja, ar ka ne odgovarja, to se zameni ali se nazaj dajo penezi. — I naši čtevci dobijo to praktično hišno knjigo ščista brezplačno, če jo zaprosijo od svetovno razpošiljalne hiše H. SUTTNER v Ljubljani št. 895.

TAMBURICE

najbolše, vseh vrst kak srem-skoga i Farkašovoga sistema, priporoča stara i znana zdelava tamburic

**I. VARDIAN, SISAK
(Savska banovina) št. 4.**

Cenik tamburic i ostale škeri na zahtevo vsakšemi k šenki pošlem.

Oglašūvanje v kalendaraj

prek jemle z najugodnejšimi pogoji stari specijalni strokovni

BLOCNEROV ZAVOD za OGLAŠŪVANJE
(v koncepl Interreklam d. d.)
ZAGREB

Marovska 28. Telefon 21 — 65.

Poštni predal 1 — 78.

Predlogi i ceniki brezplačno!

Kak postanem dober muzikant ?

BREZPLAČEN POUK ZA VSAKŠEGA.

Vnogi majo želo igrati eden inštrument, a odpovejo se onomi lepomi plemenitomi vživanji edino zato, ar se jim pravilno postopanje z glasbilom vidi pretežko. A itak ma skoro vsakši sposobnost, da igra na vsakšem zaželjenom glasbili celo z lehkotov, če je ednok zadeo pravo pot, a primitivni muziki morejo postanonoti največši umetniki če so ednok spoznali vse one lastnosti, štere trbe poznati, če šče mo da iz glasbila izmamimo glase, ki razveseljavajo vüho i srce.

Tüdi samo deca morejo na ednom glasbili naravnost genlivo lepo igrati, če znajo, kak trbe z njim postopati. Dober zdravnik more temelito poznati človeči organizem, ravnotak temelito moramo poznati glasbilo, če želimo dobro igrati. — Zagvišno bo vnoge naše ljubitele muzike veselilo, da se jim zdaj nüdi dobra prilika brezplačno dobiti poučno knjigico št. 217. „Kak postanem dober muzik“, če to knjigico z ednostavnov dopisnicov zaprosimo od svetovno poznane klingentalske tvornice glasbil MEINEL & HEROLD, prodajalna podružnica Maribor št. 217. Ta praktična knjigica vči z rečmi i slikami na najednostavnejši način, kak moremo na ednom glasbili dobro i lepo igrati, pa čeravno šče nikdar nesmo meli glasbila v roki.

Eden prijateo muzike.

SUKIČ JÜRI klobüčar
v MURSKOJ SOBOTI.

Dobijo se vsefele krščaki prosti i fini moderni modeli z Beča i Graca. Tüdi za fal peneze se propravijo iz staroga v novo. Velika zaloga sandalov, papučov, kap (hobe) itd. v vsakovrstnoj veličini.

TOČNA PODVORBA! NISKE CENE!

Najfalejša i najsolidnejša
AUTOTAKSA
je v MURSKOJ SOBOTI pri
SUKIČ JÜRJI

Vozi vsakši čas i v vsakšo smer.

Molitvene knjige

v našem prekmurkom jeziki izdavlem i odavlem po jako nizkoj ceni. Sprejemem pa tüdi vsevrste knjige v popravek.

ZVER IVAN

knigovezarski majster i trgovec s papirom ino šolskimi potrebščinami
v MURSKOJ SOBOTI

Lendavska cesta (poleg židovske cerkve.)

ZDRAV OSTATI — BETEGOV SE OGNOTI!

Najprle kihneš nekolikokrat, zatem malo kašljaš i potom tak znaš, da si prehlajen, ne moreš pa znati, kak dugo bo to prehlajenje trpelo i kak se bo razvilo. Prehlajenje lahko — če maš srečo — za nikelko dnevov odide, ali so slučajji, da lahko prehlajenje ma teške posledice.

Zato se čuvaj prehlajenja!

Če si pozebo, si hripav, maš hladne noge, trpiš na glavoboli, migreni, mantrajo te reumatične bolečine, če so ti oslabili živci i mišice, si duševno i telovno zmatrani, če slabo spiš, te zob boli, maš trganje v čeljustih, bolečine v lici i celom teli, če si preveč občutljiv na hladen zrak i se inači pokažejo pri tebi znaki slabosti i nedovolno pretakanje krvi, te je to dokaz, da

si v zdravih dnevaj nikaj ne včino, da se ogneš hüdoga. Včini ono isto ka so naši pradedi od vsikdar z ednako dobrim uspehom skušali. Küpi v lekarni ali v drugoj trgovini Fellerov pravi dišeči „Elsafluid“, ribaj z njim betežna mesta, vzemi nikelko kaplic „Elsafluida“ na cukri, v mleki, čaji ali kavi i taki se boš počüto friško-

ga, okrepcanoga, mišice i živce ti bo ojačao, pretakanje krvi bo ugodno probüdjeno zavolo masaž z „Elsafluidom“ i s tem se boš občüvao bolečine. Rablen znotraj i odzväna, čüva te Fellerov pravi „Elsafluid“ od prehlajenja i küge, je desinfekcijsko sredstvo i vrastvo za roke, zobe, västa, dihala, zavolo toga dober tüdi proti in-

fluenci. Pomešani z vodov se nüca za grgranje, čistí rečke, odstranjüje na te način vzroke kašla i muklenosti, a nücani kak oblog na boleče kotrige te pomirjava. To 34 letno hišno sredstvo pomaga človeki proti betegom na poti, na morji i proti drugim betegom. Dobi se v apotekaj i drugih trgovinaj v posküsnih glažekaj po 6 D. dvojnatih glažkaj po 9 Din. ali špecijalnih glažkaj po 26

Din. S poštov pride falejše, če se kaj več naroči naednok, ar eden paket z 9 posküsnimi ali 6 dvojnatnimi ali 2 špecijalnima glažkoma košta samo 62 Din. dva takšiva paketa samo 102 Din., 6 taših paketov samo 250 Din (mesto 6 krat 62 Din.)

Naročbe naj se adresirajo jasno na lekarnika

EUGEN V. FELLER STUBICA DONJA
št. 823. Hrvatska.

SENJE (SEJMI),

Slov. Krajina.

Gde je (x) djani, nega živinskoga senja, nego samo drobno. — Županstva prosimo, naj nam javijo vsako senjsko spremembo, da jo popravimo. To je na hasek ljudstvi i občini.

Beltinci. (živ. i kram.) 20. jan., 24. na prestopno leto pa 25. febr., 25. apr., 27. jun., 15. jul., 5. novembra.

Bogojina. (živ. i kram.) 15. febr., 20. marca, 19. maja, 20. julija, 4. septembra, 16. novembra.

Cankova. (živ. i kram.) Pond. po cvetnoj nedeli, pond. po nedeli sv. Trojstva, 24. sept., 11. nov.

Črensovci. (živ. i kram.) (x 14. marca), ponedelek po 3. maju, ponedelek po 14. septembru, 20. okt.

Dobrovnik. (samo živ.) 6. aprila, (živ. i kram.) ponedelek po Telovom, 25. julija, 2. oktobra.

Dolnja Lendava. (konjsko, živ. i kram.) 25. jan., 17. febr., 27. marca, 17. apr., 16. jun., 28. jul., 28. avg., 28. sept., 28. okt., 18. dec., pa vsaki tork svinjsko senje. Če pride na tork veliko senje, potem se vrši svinjsko na drugi den.

Dokležovje. (konjsko, živ. i drobno) 18. junija i 21. augusta.

Dolenci. (x) Telovo, 6. decembra.

Grad (Gor. Lendava). 28. marca, 21. junija, 16. augusta, 29. septembra, 30. novembra.

Hodoš. (kram.) 10. marca, 5. julija, 19. avg., 5. oktobra.

Križevci. (živ. i kram.) 16. apr., 4. junija, 27. okt. pa vsako prvo soboto v meseci svinjsko senje. Če spadne na to soboto svetek, je svinjsko senje prvejšo soboto.

Kuzma. (x) na Križni četrtek.

Krog. (x) 4. maja.

Martjanci. (živ. i kram.) 6. maj, 6. avg., 23. okt.

Murska Sobota. (konjsko, živ. i kram.) Pond. pred fašenskov nedelov, drugi ponedelek pred Vüzmom, štirti ponedelek po Vüzmi, 24. junija, 24. augusta, 15. oktobra, 6. decembra.

Petrovci. (x) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. septembra, 28. oktobra.

Pužovci. (x) 13. julija.

Püconci. (živ. i kram.) 28. maja, 10. julija, 10. septembra, 10. novembra.

Prosenjakovci. (živ. i kram.) 15. marca, 16. junija, 2. septembra, 28. novembra.

Rakičan. (živinsko) 26. marca, v tork pred Risali, 2. julija, 16. augusta, 8. oktobra.

Selo (x) prvo nedelo po Srpnj Mariji i Miklošovom.

Sv. Bedenek. (x) pred pepelnicov, po postnih kvatraj, po cvetnoj nedeli, po jesenskih kvatraj i pred Božičom vsikdar v ponedelek,

Sv. Jelena (x) 18. augusta.

Sv. Jürj. (x) 24. aprila.

Sv. Sebeštjan. (x) 20. januar, 2. nedela po vüzmi, 15. junija, 21. decembra.

Tišina. (živ. i kram.) 10. aprila, 7. septembra.

Turnišče. (živ. i kram.) v četrtek pred cvetnov nedelov, drugi ponedelek po Vüzmi, četrtek pred Risali, 12. junija, četrtek pred Velkov mešov, drugi den po Maloj meši, 4. oktobra i vsaki četrtek svinjsko senje. Če spadne veliko senje na četrtek, potom se vrši svinjsko senje den sledi.

Pri srezih i krajih, štiri majo znamenje zvezde *, je opomniti to: Če spadne senje na nedelo ali svetek, se vrši sledeći delaven den. Dnevi vu oklepajih ( ) pomenijo senje samo za blago.

Mesto i srez Celje*.

Celje. Vsako sredo i soboto svinjsko senje.

Letno senje: 21. okt., 30. nov.

Dobrna. Pond. po svečnici, kvat. četrtek v septembru, 6. dec.

Dramlje. 2. aprila, 22. oktobra.

Frankolovo. 17. marca, 24. septembra.

Sv. Jurij ob Južni žel. 2. jan., 10. febr., 12. marca, 23. apr., 4. maja, ponedelek po letnih i jesenskih kvatraj, 22. jun., 12. avg., 28. okt., 19. nov., 10. dec.

Sv. Lovrenc pri Prožini. Pond. po aug. nedeli, soboto po brezm. spoč. Dev. Mar.

Nova cerkev. Pond. po sv. Treh kralaj, četrtek po Vüzmi, pond. po Telovom, 6. novembra.

Petrovče. 17. jan., 4. marc., 2. jul., 14. sept.

Svetina. Pond. po Mar. Snežnoj, 25. maja.

Sv. Ožbolt. 21. marca.

Teharje. 21. jan., 22. febr., den po Cepl.

Mariji, 26. jul., 12. okt., 19. dec.

Vel. Pirešica. 21. marca.

Vojnik. Pond. pred Svečnicov, pond. po belo nedeli, 16. maja, 4. jul., 7. sept., 18. oktobra.

Žalec. 14. febr., 13. jun., 25. jul., 29. avg., 4. okt., 13. dec.

Zibika. 20. marca, pond. po aug. nedeli.

Vransko. 3. marca, drugi sredo po Vüzmi, 29. sept., 15. nov.

Braslovče. Pond. pred sv. Matjašom, cvetni petek, pond. pred sv. Martinom.

Sv. Jurij pred Taborom. 29. januara, 10. marca, 7. septembra, 21. novembra.

Sv. Pavel pri Preboldu. Živinsko senje: 3. aprila, 6. septembra, 4. novembra.

Srez Ljutomer.

Ljutomer. Živinsko senje: 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. avg., 12. nov.; kramarsko i živinsko senje: 11. febr. 11. marc., 13. maja; (tudi konjsko), 16. sept., 17. dec.; samo konjsko i živinsko senje: 14. oktobra.

Cven. 7. septembra.

Gor. Radgona. 3. febr., 25. maja, 10. avg., 15. nov.

Sv. Križ. Pond. po tihoj nedeli, 3. maja, 26. jul., 6. nov.

Mala Nedelja. Četrtek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. okt.
Veržej. 6. maja, 29. septembra, 30. nov.
Sv. Jurij ob Ščavnici. 3. febr. 25. apr., 30. nov.

Mesto i srez Maribor levi dravski breg.*

Maribor. Vsaki 2. ino 4. tork v meseci senje za živino; če je tork svetek, se vrši živinsko senje den prvle. Vsaki petek svinjsko senje; če je petek svetek, se vrši svinjsko senje den prle. Vsako sredo ino soboto tržni den.

Srez Maribor desni dravski breg.

Fram. 21. julija, 21. septembra.
Poljane. Pond. po kvat. nedeli v postii, pond. po cvetnoj nedeli, pond. 13. maja, soboto 22. jun., 10. jul., 29. aug., 12. okt., 15. nov.

Slovenska Bistrica. 24. febr., veliki petek,

Mesto i srez Ptuj.*

Ptuj. Živinsko senje: za konje i rogato živino vsaki prvi i tretji tork v meseci, za druge vsako sredo; tržni den je vsaki petek; letno kramarsko senje se vrši: 23. apr., 5. aug., 25. nov.

Sv. Andraž v Slov. gor. 13. jun., 30. nov.

Ptujska gora. 18. marca, veliki tork, soboto pred križ. nedelov ali pa soboto po Vüzmi, 2. jul., 14. aug.

Sv. Lovrenc na Dr. polji. 12. marca, 27. jun., 10. aug., 29. sept.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Sredo pred vnebohodom, 31. jul., soboto pred rožnovenskov nedelov.

Sv. Duh. 24. aug., 13. dec.

Negova. 8. sept.

Sv. Peter. 17. jan., (29. jun.), 30. jun., 21. sept.

Sv. Lenart v Slov. goricah. 20. jan., pond. po beloij nedeli, 19. maja, 24. junija, 2. augusta, 4. oktobra, 6. novembra.

Marija Snežna na Velki. (20. maj.), 6. aug.

Sv. Trojica v Slov. goricah. 10. marca, po Svetom Trojstvi, 28. aug., pond. po tretjoj kvaternoij nedeli.

4. maja, 4. jun., 25. jul., 24. aug., 14. sept., 28. okt., 21. nov.

Spodnja Polskava. 2. febr., 10. marca, 30. jun., pond. po 3. aug., 9. sept.

Studenice pri Poljčanah. 25. jan., štrti pond. po Vüzmi, 13. dec.

Sv. Bolfenk. 30. jun., 2. sept.

Sv. Vrban. 25. maja, 25. julija.

Breg pri Ptuj. Drugi pond. v maji, 6. jun., drugi pond. v juliji, 26. aug., drugi pond. v septembri.

Ormož. Cvetni petek, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo (11. nov.), vsaki prvi pond. v mesecih jan., febr., marc., maj, jun., jul., sept., okt., dec., če spadne na ednoga teh pondelkov svetek, se vrši senje na drugi ponedek. Svinjsko senje vsaki tork v tedni.

Sv. Tomaž. 21. jun., 29. aug., 28. okt., 3. decembra.

Srez Slovenjgradec.*

Slovenjgradec. Živinsko i kramarsko senje: 25. jan., 12. maja, 10. aug., 19. nov.

Samo živinsko senje: Vsako drugo soboto v postii, vsaki pond. v sept. i okt.

Št. Ilj pod Turjakom. 20. apr., 2. julija, soboto pred aug. nedelov.

Sv. Lenart pri Št. Ilji pod Turjakom. Fašenski pond., 1. junija, 13. oktobra.

Št. Ilj pri Velenji. Pond. po tih. nedeli, 4. aug. 1. sept.

Št. Janž pri Dravogradi. 15. apr., 13. jun., pond. po Im. Marije.

Šoštanj. Četrtek pred fanjščekom, vüzemski tork, 22. jun., 12. jul., 22. sept., pond. pred sv. Katarinov.

Velenje. Četrtek po prepelnici, 1. maj, pond. pred Risali, 18. julija, 24. aug., 24. oktobra.

Medjimurje.

Čakovec. Cvetni pond., 29. jun., 3. aug., 25. nov.

Draškovec. Sreda po Jürjovom, 7. i 16. aug., 11. nov.

Kotoriba. 9. marca, 27. junija, 30. sept., 30. novembra.

Nedeljišče. 15. jun., pond. po aug. nedeli.

Prelog. Risalski tork, pond. po Jakobovom.

Razkriž. 19. maja, 24. jun., 10. aug., sredo po beloij nedeli.

Mursko Središče. 1. maja, 20. aug., 26. okt.

Štrigova. 19. marca, 22. jul., 30. sept., 4. decembra.

Sv. Helena pri Čakovci. 18. aug., 22. sept.

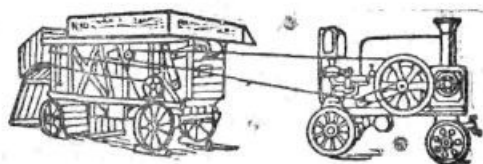
Sv. Rok pri Čakovci. Na Rokovo i Mihalovo.

Stalna tabla časa, kda nam živina skoti.

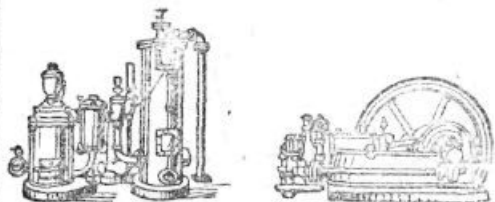
Plodjenja začetek	Plodjenja dokončetek			Plodjenja začetek	Plodjenja dokončetek			Plodjenja začetek	Plodjenja dokončetek		
	Konji	Krave	Svinje		Konji	Krave	Svinje		Konji	Krave	Svinje
1 Jan. 5 9 13 17 21 25 29	2 Dec. 6 10 14 18 22 26 30	8 Okt. 12 16 20 24 28	23 April. 27 1 Maj. 5 9 13 17	5 Maj. 9 13 17 21 25 29	5 April. 9 13 17 21 25 29	9 Febr. 13 17 21 25 1 Marc. 5 9	25 Aug. 29 2 Sept. 6 10 14 18 22 26 30	7 Sept. 10 18 12 26 28 30	7 Aug. 11 15 19 23 27 31	13 Jun. 17 21 25 29 3 Jul. 7 11 15 19 23 27 31	27 Dec. 31 4 Jan. 8 12 16 20 24 28
2 Febr. 6 10 14 18 22 26	2 Jan. 6 11 15 19 23 27 31	12 17 21 25 28	2 Jun. 6 10 14 18 22 26 30	2 Jun. 6 10 14 18 22 26 30	2 Maj. 6 11 15 19 22 27 31	13 17 21 25 29 2 April. 6 10 14 18 22 26 30	4 Okt. 8 12 14 20 24 28	4 Okt. 8 12 14 20 24 28	4 Sept. 8 12 16 20 24 28	11 15 19 23 27 31	1 Febr. 5 9 13 17 21 25
2 Marc. 6 10 14 18 22 26 30	4 Febr. 8 12 16 20 24 28	3 Dec. 7 11 15 18 23 27 31	4 Juli 8 12 16 20 24 28	4 Jul. 8 12 16 20 24 28	4 Jun. 8 12 16 20 24 28	10 14 18 21 26 30 4 Maj. 8 12 16 20 24 28	1 Nov. 5 9 13 17 21 25 29	1 Nov. 5 9 13 17 21 25 29	1 Nov. 5 9 13 17 21 25 29	8 12 16 20 24 28	1 Marc. 5 9 13 17 21 25
3 April 7 11 15 19 23 27	4 Marc. 8 12 16 20 24 28	4 Jan. 8 12 16 20 24 28	1 Aug. 5 9 13 17 21 25 29	1 Aug. 5 9 13 17 21 25 29	2 Jul. 6 10 14 18 22 26 30	4 Maj. 8 12 16 20 24 29 3 Dec. 7 11 15 19 23 27 31	3 Dec. 7 11 15 19 23 27 31	3 Dec. 7 11 15 19 23 27 31	3 Dec. 7 11 15 19 23 27 31	5 9 13 17 21 25 29	2 April. 6 10 14 18 22
1 Maj. 5	1 April. 5	1 Febr. 5	2 Sept. 21	2 Sept. 21	3 Aug. 9	1 Jun. 15 19 23	3 Dec. 7 11 15 19 23 27 31	3 Dec. 7 11 15 19 23 27 31	3 Okt. 7	3 Okt. 7	18 22

Najfaleše popravlanje

parno mlatilnih strojov (Dampf-Drešmašinov), vsakovrstnih polskih i gospodarskih mašinov, tudi motorov, biciklinov. Se priporočam z poštovanjem:

LUDVIK ŽALIK

strojni ključavničar

v **MURSKOJ SOBOTI**, Zvezna ulica
(prek od občinske hiše.)

**Prva prekmurska domača
slačičarna**

SIDONIJA NOVAK v Murškoj Soboti

Aleksandrova cesta. — V lastnoj hiši,
(gde je Borza Dela).

Ma vsigdar friška i fina peciva kakti: čajno i drobno pecivo, v letnom časi vsaki den sladoled i ledeno kavo; nadale likōri, rum na veliko i malo se dobi. Tak tudi za veselice i za gostüvanje se dobijo vsefelé torte z najlepšimi okrāsi i nadpisi.

Božična i vüzemska darila v najvejšoj i najlepšoj izbiri se dobijo po najfalejšoj ceni.

SOLIDNA PODVORBA!

ČISTO i DOBRO DELO!

JAKO NIZKE CENE!

Najvekši stavbeni (zidarski) podjetnik je

MESZARICS STEFAN

v **MURSKOJ SOBOTI**.

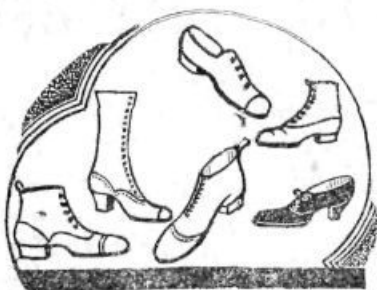
Dela: vsakovrstna zidarska dela v najlepšoj izdelavi po najfalejšoj ceni.

V zalogi ma: vapno, najbolši Trbovelski cement i deske vsake velikosti.

Dobro i solidno delo! Cene nisike!

Dobro se počutite,

če nosite zdrave „IKO“ punčole, ki vam
čuvajo noge pred vsakšim vremenom.
Z zakonom zaščitena marka „Iko“ je
znak dobre kvalitete, ar se „Iko“ pun-
čoli priležejo nogi, kak da bi bile po

meri napravlene. — Pa tudi cene so zaistino nizke Tak na pr.
koštajo :

Št. 6031 **Moški punčoli** iz čarnoga boksa, za žnjorati, ele-
gantna z rokov napravlena dobra vrsta samo Din . . . . . **155.**

Št. 6032 **Moški punčoli „IKO“** iz
čarnoga boksa za vpletati, elegantno roč-
no delo, močno šivani, poplati z močne
kern-kože, s podstavov iz inleta, trpežna
kakovost v velikosti od št. 39—46 samo
Din . . . **198.**

Št. 6033 tiste iz žute kože Din 212.—

Kem prle kupite

punčole,

odevalo,

spodnjo obleko,

praktične predmete

vseh vrst, zaprosite velki bogato ilustrirani cenik od tvrdke

F. NOVAK, odpremna hiša,
LJUBLJANA št. 895.

Cenik dobite brezplačno i prosto od poštnine. Zajamčeno solidna i
najfalejša podvorba.

Kakše glasbilo, takša muzika.

Koliko je istine v tom, se opazi, gda se posluša edno glasbilo iz svetovno poznane tvornice glasbil Meinel & Herold. Kakovost teh glasbil se hvali od več kak 20000 prikanj.

Pri nas kúpjete

naravnost iz fabrike

v Klingentali (Nemčija) odnosno iz mariborske prodajne podružnice

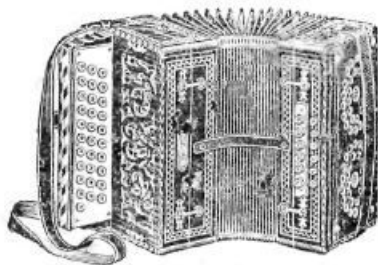
vnogo falejše

iz sledečih razlogov:

1. nega ne carinskih, ne inozemskih stroškov;
2. nega čakanja; vse dobite včasi i ceno znate naprej;
3. v inozemstvu naročeno glasbilo more pokvarjeno priti, i inozemstvo je daleč, dokež smo mi v toj zemli.

Gramofoni od **345 Din.** naprej

Ročne harmonike
nemške od **85 Din.** naprej
bečke od **179 Din.** naprej

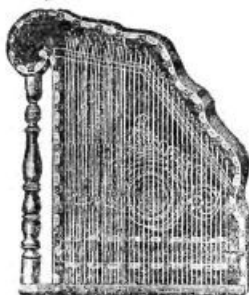
Gitare od **207 Dinarov** naprej
Tamburice od **98 Din** naprej

Vüstne citre od **7-50 Dinarov** naprej
Bosilj od **95 Dinarov** naprej

Trompete od **505 Din** naprej
Mandoline od **136 Dinarov** naprej

Gitarne citre od **192 Din.** naprej
Klarineti od **120 Dinarov** naprej
Flaute, okarina, saksofoni itd.
v velkoj izbiri.

Največša otpremna hiša glasbenih inštrumentov v Jugoslaviji

Mi Vam damo **popunoma brezplačno**

ogromni cenik več nad 30 let stoječe po celom sveti poznane tvornice MEINEL & HEROLD.

Za prosite pred vsem naš novi brezplačni cenik

i izberite iz njega zaželjeno glasbilo.

Dobite ga

8 dni na ogled.

Če se vam kaj ne vidi, se more zamenjati.

Popolno jamstvo

za vsakše glasbilo.

V ednom leti odano prek

120.000 glazbil.

Kromatične harmonike za umetnike v vseh cenah.

MEINEL & HEROLD tvornica glasbenih inštrumentov gramofonov i harmonik.

Prodajna podružnica **MARIBOR št. 217.**

Od edne herbije.

Po pripovedavanji.

Bilo je po žetvi, gda smo se edno nedelo zbrali v senci lipe pred cerkvov z ednov našov vučitelicev, štere pripovedavanje smo tak radi poslušal. Kak navadno je sela tüdi zdaj na pen sprhnenoga stebła i nam je pripovedavala od edne herbije.

„Gda se je Ivan Horvat vrno po 20 letnoj odsotnosti v svojo domačijo, je obiskao vse svoje znance, kak tüdi svojega staroga prijatela iz mladih dni Kovača Drageca, pred 20 leti šče najsiromaškejšičica je znan ne bila dosta vredna, a kantica mogoče nikaj!“

„Pa denok, vidiš, ravno toj maloj kantici se morem zahvaliti skoro za vse, ka dnes posedtujem“, odvrne Kovač. „Ja, od tistoga dneva, gda mi je stric svečano prek dao kanticu, govoreči: Če se počütiš trüdnoga, siromaškoga i slaboga, če nemaš vole za delo ali nemaš moči, gda se čütiš zmučenoga ali onemogloga, te nücaj tekočino te kanticice i naskori se ti povrne moč za delo, vstrajnost i mladeniška sila.“

Ja te, gda mi je stric prekdao to kanticu kak dregoceno herbijo, sem mislo tüdi jaz, da nema nikše vrednosti. Ali kak spomin na strica sem jo čüvao i nekšega dneva, gda sem po dugom deli čüto, da sem jako zmantrani, si namažem roke i noge s tov zlato-žutov tekočinov, i zaistino, tak da mi nova moč kroži po teli, počüto sem se naravnost jako dobro.

Od tistoga časa sem večkrat segno za tov kanticov, posebno gda me je začnola glava ali zob boleti, gda me je trgalo, smicalo, ali gda sem inači bolehao i nahitro sem mogočo pa delati dosta več i dosta duže, kak prle, opravilao sem vse dobro, meo bistro glavo i mirne živce, tak da sem znao vse dobro premisliti i sebi v hasek napraviti. Tak sem si prišparao kakši dinarček, rešo kučico dugov, küpo malo zemle, sledkar šče več i sem tak pomali prišeo do dnešnjega blagostanja.

Jasno je, da sem tekočino te kanticice potrošo, ali nesam šteo biti brez te vretine moči i čüvanja zdravja, zato sem naročo na atres, ki sem

ga dečka v vesi, ki je stanüvao pri svojem strici, siromaškom kmeti.

No, kak je Ivan debelo pogledno, gda je vido, da je prijateo postao eden najbogatejših v vesi. „Ti si pa venda nekaj herbao od strica, jeli?“ ga je pitao Ivan. — „Herbao od strica“, veli Kovač, „nesam nikaj, zvün edne male, z dugi obteršene hišice i edno četverovoglato kanticu s tekočinov, žutov kak zlat.“ — „No, to je ne bilo ravno vno“, je odgovoro Ivan. „Ku-

ga najšeo na samoj kantici, šče nekolko takših kantic, da jih stalno mam pri hiši.

Gda so se pojavile reumatične bolečine, ali kak se tomi pravi „giht“, gda sem bio muklavi, meo našec, bio prehlajen ali nervozen, če je moja žena ali šteri od dece trpo od bolečine v prsaj ali šinjeki, od zobobola ali kašla, gda je divjala hripa v vesi, se je tekočina te kanticice vsikdar pokazala za dobro, menšala je bolečine i pomagala vnoгим betegom.

Dnes že znam, da svojem i strici mam zahvaliti za najdragše, ka mam: „Edno sredstvo za čüvanje zdravja i moči za delo!“

„Glej, keliko si mi pripovedavao“, prekine Horvat svojega prijatela „a jaz šče izda nevem, ka je ravno bilo v toj kantici.“ — „V toj kantici“, je tumačo Kovač „je bio Fellerov milodišeci „Elsafluid“, šteroga od tistoga časa nücajo i cenijo vsi moji prijeli i znanci.“

„To je pripoved od herbije, iz štere morete tüdi vi jemati svoje korist“, — je končala vučitelica svoje pripovedavanje.

Opominamo naše čtevce,

da se Fellerov milodišeci Elsafluid, to že 34 let poznano hišno sredstvo i kozmetikum, dobi v vseh lekarnaj i drogerijaj: kantica za probo 6 Din., dvojna kanta 9 Din., velka špeciálna kanta za 26 Din. **S poštov** pride falej, če se kem več naroči, tak eden paket: 9 posküsnih ali 6 dvojnih ali 2 špeciálniv i kanti že s pakivanjom i poštinov košta 62 Din. — dva takšiva paketa samo 102 Din, trije takši paketi samo 139 Din, štirje takši paketi samo 173 Din, dokeč 6 takših paketov samo 250 Din. (namesto 6 krat 62 Din). — Naročila trbe točno nastöviti na:

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja št. 823.
(SAVSKA BANOVINA).

A za želodec so najbolše Fellerove Elsa-pilule, 1 omot z 6 škatlicami 12 Din.

Želete li takšo vüro,

štera **dosmrtno** točno vreme kaže
vam i štera vam zed-
nim slüži tüdi za kinč, te jo sebi iz-
berite iz velkoga kataloga, šteroga
dobite

ščista brezplačno

če ga zaprosite od svetovno poznane
že 33 let stoječe vürarske strokovne
tvrdke H. Suttner v Ljubljani št. 895.

Zavolo njene brezpogojne dobre ka-
kovosti i točnoga hoda tüdi sami vürarje
radi naročijo pravo Suttner-vüro z
markov

„IKO“ ali „OMIKO“

iz Suttnerove tvornice vür v Švicarskoj.

Iz lepoga Suttnerovoga kataloga,
ki poleg drugoga vsebüje tüdi nebroj
drugih zanimivih, najmodernejših iz
najfinejšega materijala napravlenih slik
je naročiti

vür za dame i gospodo, lan-
cov, prstanov, ringlinov, vür
z nihalom, zidnih i kühinjskih
vür, nakltov, dragoč i da-
rov iz zlata, srebra itd.

spoznate zednim, kak morete z ma-
lim trüdom priti do

DRAGOCENIH DAROV BREZPLAČNO,

a cene navedene v katalogi vam do-
kažejo brez dvojbe, da ne küpüjete

nindri tak falo
a itak tak dobro

kak ravno pri svetovnoj razpošiljajnoj hiši vür

H. SUTTNER v LJUBLJANI št. 895.

Že **44** Dinarov dobite pra-
za vo **švicarsko An-
ker-Remontoir žepno vü-
ro** št. 120, a samo **58** Dinarov
košta prava **švicarska Re-
montoir-Roskopf vüra** št.
121 z I a strojom s svetlimi Ra-
dium-numerami i cajgarami.

Samo 94 Din.

plačate za
kovinasto
**Anker-
vüro** št.
122 z Ros-
kopf stro-
jom, s se-
kundnim
kazalcom,
s svetlini
z Radium
numerami
i kazalci.

Škatla iz kovine poniklana, lepo napravle-
na i gravirana.

**Ploščnata Anker-Remontoir-vü-
ra** št. 507. z jako finim „IKO“ strojom,
15 rubini, točna na sekunde, v škatli iz
pravoga nikla jako lepa, 5 let garantirana,
vas košta samo **248 Din.**

Za samo
98 Din.
dobite
vüro na roko
št. 3720 s kož-

natim remenčkom, jako dobrim strojom i
dobre kvalitete. — Prava

„AXO“ vüra na roko

iz finoga srebra v najmodernejšoj zdelavi
218 Din iz 14-karatnoga zlata **420** Din.
3 - 10 let garancije

Če bi samo znali

kak vnogokrat i keliko bodete meli haska od toga, bi to stran z velikim zanimanjem od reči do reči!

PRAVA METODA za nego lica i rok.

Proti betegom vseh naših kož nam služi **Fellerova kavkasta Elsa pomada** za zaščito lica i kože, ar ne pokriva kak navadna krema samo površino kože, nego se globoko vpije v kožo i deluje s svojimi dobrimi sestavinami. Ona hrani, obnavlja i pomlajuje povehnjeno grbavo i hrapavo kožo lica, šinjeka i rok.

Kožo dela gladko, mehko, čisto i gibko, odganja vimrle, brazgotine, piščajce i sokrvice. Veselje je glegati, kak ednostavno i hitro preminejo sunčne liše. Elsa-pomada brani kožo od kvarnih vplivov vetra, vlage, prašine i sparnosti. Eden lonc 12 Din. Pakivanje i poštnina posebi.

Za proba 2 lončica že s pakivanjom i poštninov 40 Din., če se penezi pošlejo naprej, ar pri povzetji košta poštnina 10 Din. več.

PRAVA METODA za nego vlas.

Za nego vlas, za jačenje hranjenje kože na temeni, vporabla se **Fellerova jaka Elsa-pomada za porast vlasi** (Tanochina-pomada), ki vodi novo hrano korenji i tli vlas, pospešuje rast vlasi, i odstrani naglo izpadanje vlasi i prerano plešo, a dela trde vlase mehke i gibke. Lončič 12 Din. Pakivanje i poštnina posebi.

Za proba 2 lončica že s pakivanjom i poštninov 40 Din., če se penezi pošlejo naprej, ar pri povzetji košta poštnina 10 Din. več.

Elsa-mazalo za vlase, krepí kožo glave, dela vlase mlade i lepe. Kanta 27 Din. 50 par.

Elsa-Shampoo za pranje glave i vlas, najfinejšega diha omotič 3 Din 30 par. **Mast za mustače** 5 Din 50 par. **Brillantine** 5 Din 50 par, **olje za vlase** 5 Din i 17 Din 60.

Sigurna sredstva za farbanje vlasi čarne i rjave farbe 65 Din.

Sredstvo za odstranitev vlas „Depilatorium“ odstrani nezaželjene vlase od vsakšega mesta tela, 34 Din.

Prava žajfa zdravja i čistoče!

Fellerove Elsa-žajfe so divno dišeče, šparavne v rabi, oplemenjüjejo kožo i vsebüjejo dobro delüjoče sestavine, potrebne za zdravje i čistočo. Je 7 vrst Elsa-žajf:

Elsa-lilijina mlečna žajfa i Elsa žajfa lilijine kreme, posebno fine cvetne žajfe delajo kožo mehko i nežno.

Elsa-žučakova-žajfa prava blaga žajfa tüdi za najmenšo deco.

Elsa-glicerinska-žajfa posebno dobro deluje pri očiščenoj koži.

Elsa-boraksova žajfa izvrstna proti sunčnim pegam, kožnim opeklinam i piščajcom.

Elsa-kairanova žajfa desinficira, jako dobro deluje na kožo i vlase glave, posebno pri deci.

Priporoča se peneze naprej poslati, ar pri povzetji košta poštnina 10 Din. več. Če se ti preparati kcoj spakivajo k Elsa pomadi ali Elsa žajfi, se prišpara poštnina, ovak se stroški zaračunajo najfalejše posebi. Naročbe naslovite točno na:

Elsa-žajfa za briti, ki zednim desinficira, omehčava brado, se jako peni i ne draži kože. **S poštov** na proba 5 komadov Elsa-žajfe v poželjenoj izbiri vključno pakivanje i poštnina 52 Din.

„Elsa“ tekoče lilijno mleko, idealno sredstvo čistoče, kanta 13 D. 20

Elsa-toaletne pastile za mujevanje i Elsa-toaletni prašek za mujevanje 1 karton 10 Din.

Zdravstveni puder dr. Kluger (марка Негг) škatla 27'50 D. Puder za dame i ovoječek 4'40 D.

EUGEN V. FELLER, lekarnik, STUBICA DONJA št. 823. (Savska banovina)

Tak se špara!

Ne vala se pri kúpuvanji prenađliti, posebno ne pri kúpuvanji vüre, ar nam i najfalejša vüra more jako drago priti, če se neprestanoma more popravlati. — Najbole šparamo, če pri kúpuvanji ne gledamo samo na faločo, nego i na valanost blaga i se obrnemo na edno solidno staro strokovno firmo. — Zato Vam ponovno pravimo, da zaprosite novi letni cenik, ki vsebúje nad 1000 zanimivih slik, od že 33 let stoječe renomirane svetovne firme vür H. Suttner v Ljubljani št. 895. Te cenik dobite

ščista brezplačno.

V SUTTNEROVOM ceniki najđete

Vüre za dame i gospode

iz zlata, srebra itd. s pravim švicarskim strojom v vseh cenah.

Zlatnino i srebrino,

lance, prstane, ringline i drúgi nakit, dragoče, šker za jesti itd. v ogromnoj izbiri.

Elegantne doze za tobak

i za cigarete iz srebra, nikla, alpaka, kak túdi moderne špicigare za cigarete.

Bankače za drobiš i listnice

i stotine najlepših finih predmetov najđete v velkom letnom ceniki skoro za

originalne tvornične cene

a poleg toga kúpujete brez vsakšega reskeranja, ar se ono, ka ne odgovarja, izmenja ali se nazaj dajo penezi.

Prosíte šče dnes brezplačni velki letni katalog od

Prave Anker-büđilnice

Št. 125. s solidnim strojom, točno regulirane, s poniklanov škatlov, 16 cm visike samo

49 Din.

Oblüblena büđilnica št. 8505 samo **64 Din.**
Ista s svetlimi numerami i kazalci samo **84 Din.**

Prave švicarske žepne vüre.

Št. 120. **Anker-Remont.** z najnatenkoma reguliranim strojom samo **44 Din.**

Št. 121. **Remont.-Roskopf** z I-a strojom, s svetlimi radium-numerami i kazalci samo **58 Din.**

Vüre na roko

že za **98 D.** Oblüblena fina srebrna vüra na roko „AXO“ št. 1309 za samo **255 Din.**

H. SUTTNER, svetovna razpošiljalna hiša vür **LJUBLJANA št. 895.**

Gda prečtete to stran

i to pazljivo do konca, najdete gvišno vno go takšega, ka Vam lahko koristi i ka Vam dostakrat lahko prinese veselje :

Prva metoda za nego zdravja.

Fellerove Elsa pilule, jako blago nego hitro delujoče, tirajoče sredstvo, ki jači želodec, ne draži čreva i olejšuje sedenje. Eden omot (6 škatlic) 12 Din. Tirajoča sol za želodec 5 Din. 50, čaj za čiščenje krvi 6 Din 60, ricinusovo olje 5 D i 17 D 60, prašek za prebavo 8 D 80.

Fellerovo Elsa ribje olje, jača vsakoga, a posebno slabe ženske i deco. Povzročča hitro naraščanje težine i davle zdravo kožo. Velika kanta 20 Din.

Elsa-klna-železno vino za slabokrvne i bledolične osebe potrebne popravka. Kanta 16 Din 50. Železni liker (Hegaferrin) 19 Din 80. Čaj za živce 8 Din 80.

Elsa švedske kaplice (želodčni liker) pospešuje prebavo i davle zvrnreden apetit. Kanta 13 Din 20. Seehofer kaplice 8 Din 80. — Razne kaplice, kak Hoffmanove, melisove od kamilice, cimetove, po 5 Din 30 i 19 Din 80.

Elsa zagorski sok proti kašli i prsnim bolečinam kanta 13 Din 20. Vapneno železni sirup 13 Din 20. Čaj za prsa i proti kašli 6 Din 60. Prašek proti kašli (Fijakerpulver) 6 Din 60. Hega Šečeriči za prsa i proti kašli 8 Din 80. Kaiserove prsne kamarele po 5 Din i 12 Din.

Elsa sladkorne pastile proti glistam pri deci i pri odraslih, vrečica (10 pastil) 11 Din.

Elsa mentolni klinčić (migrenštift) proti glavoboli pa tudi proti zbadanji stvarcov. Komad 10 Din.

Najmočnejša francoska vinovica, originalna „Radium“ marka, velika kanta 19 Din 80. Mast proti ozeblinam 11 Din. Mast za rane 11 Din. Vrastvo za krof 11 Din. Mast za krof 11 Din. Prašek za krof 11 Din. Mast za deco 11 Din.

Jeljsava kamforna krogla 4 Din 50. Refice za zobe po 11 i 20 Din. Elsa kolonjska voda oživlja i osvežuje, kanta 16 Din 50. Elsa toaletni glicerini mali glažek 5 Din, velki 17 Din 60 p.

Prva metoda za nego vüst i zob

Elsadont krema za zobe: čisti zobe belo kak sneg i prepreči vsakšo gnilobo pri zobaj. Tuba 8 Din 80.

Elsa voda za vüsta čisti, osvežuje, desificira zobe i vüsta, odstranjuje loš odzaja iz vüst, vtrjuje zobno mesto i preprečuje zobobol. Kanta 16 Din 50.

Esa prašek za zobe 6 D. 60, Dr. Helderov prašek za zobe v škatlah po 6 D. 60, v vrečicah po 4 Din 40. Elsa kaplice za zobe, hitroga, bolečine oblažujočega delüvanja, kanta 7 Din 70.

Pakivanje i poštnina posebi, ali najfalejše. Kem več se naroči naednok, tem več se prišpara na poštnini. Naročbe trbe jasno nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja št. 823. SAVSKA BANOVINA

Velke prednosti

štere človek ma, če lepo i vugodno sedi doma pred letnim cenikom s prek 1000 slikami od svetovne razpošiljalne hiše SUTTNER i nemoteno, ne da bi se preneglo, zbira to, ka potrebüje, vživali bodete tüdi Vi, če zaprosite te zaistino zanimivi katalog, šteroga

dobite ščista brezplačno,

ar ne trbe drügo, kak, da napišete edno kartico. Velki promet omogoča tvrdki SUTTNER, da svojo blago davle skoro za

originalno tvornično ceno

kak na priliko: **Bežko ročno harmoniko** št. 13116 z 10 tipkami, 2 bajsama, dvoglasno, veličina 24×11 1/2 cm, z 10 gubami na mehi, v lepoj izdelavi

za samo 168 Din.

Mašin za briti št. 12.207 fino poniklan, z 2 klingama, jako lepo izdelan, dobite

za samo 22 Din.

Razpošila se po povzetji ali če se penezi naprej pošlejo. Reskiranja nega, ar ka se komi ne vidi, se zamenja ali se penezi nazaj pošlejo.

Jezere raznih predmetov za vse potrebe bodete najšli v **Suttnerovom** ceniki tak velkom na priliko:

GOSLI, ŽEPNE

CITRE, NOŽE,

MANDOLINE, BRITVA,

GRAMAFONE, ŠKER za

i drugih glazbil VLASE rezati

ŠKARJE itd.

ALAT, HUBLIC, KLEŠČE, HAMER, SVEDER, itd.

KÜHINJSKO POSODO VSE VRSTE.

Nasledüjte vse skušene lüdi i zaprosite šče dnes te letni cenik od

H. SUTTNER, Ljubljana

št. 895. (Dravska banovina.)

Znameniti Elsa preparati: Elsa žajfe, Elsa mazala se skupno dajo naročiti.

Prava metoda za negüvanje nog

Elsa
Plaster

Proti kürjim očem, žüloom itd. Vam pomaga brez bolečine, brez noža, brez nevarnosti zagiftanja krvi, hitro i sigurno delüjoči Fellerov Elsa turistični melem.

Mali karton 4 Din 40 par, velki karton 6 Din 60 par. Nadale:

Tekoča turistična Elsa tinktura glažek s kištov 11 Din. Elsa prašek za posipavanje proti znojenji na teli i nogah. Škatla z rešetkov 7 Din 70 par. Elsa prašek za kopel nog 6 Din 60 par.

To je pravo pohoštvo:

Elsa-Sachet dišeči za omar za obleko, vretina stalne dišave, ki prehodi v vsakši falat obleke. Cena 6 Din.

Elsa šumska dišava (parfum za sobe) napunjava vsakši prostor z divnov dišavov, razküžuje posebno bolezenske sobe. Kanta 16 Din 50 p. Dišeče sveče kak tüdi prašek za sobe pokaditi od 3 Din naprej.

Finii parfum od dišav raznoga cvetja v originalnih glažekaj po 19 Din.

Rum-esencija 5 Din 30 par i 19 Din 80 par, kinejski čaj od 2 Din 50 par naprej.

Elsa prašek proti golazni pomori gvišno i hitro vso golazen. Velika doza 17 Din 60 par. Štrcalka za golazen 25 Din. Tinktura proti stenicam 17 Din 60 par.

Strup proti mišam i podganom „Flox“ zrna 8 Din 80 par.

Naftalin za 1 Din 50 par, kamfor od 3 Din naprej.

Za gospodara:

Elsa hranlivi prašek za živino, kak močen dodatek k dnevnoj hrani za konje, govedo, ovce, svinje i perutnino. Karton 8 Din. Mazalo za konje 19 Din 80 par. Kreolin 10 Din.

Pakivanje i poštnina posebi, ali zato najfalejše. Kem več se naednok naroči, tem več se prišpara pri poštnini. Naročbo trbe jasno nasloviti na

EUGEN V. FELLER,

lekarnik, STUBICA DONJA št. 823. (Savska banovina.)

To je zaistino falo,

ar zaistino falo je zato to, ka je tudi dobro. A jeli je edna vura dobra, to vi pri kupovanji ne morete presoditi, ar vidite samo zvunešnjost. Najvažnejše pri vuri je mehanizem, to je znotrašnja vrednost. To more presoditi samo strokovnjak. Najbouši strokovnjaki priporočajo iz osvedočenja SUTTNER-ove vure i posebno one z markov „IKO“ i „OMIKO“ iz Suttner-tvornice v Švicarskoj.

Št. 122.
samo
Din 94

Evo 2 primera :
Št. 122. kovinasta Anker-vura z „Roskopf“ strojom, s sekundnim kazalcem, z radium-svetlimi

numerami i kazalci, v poniklanoj kovinastoj lepo graviranoj škatli za 3-letnov pismenov garancijov **Din 94.**

Anker-Remontoir Roskopf vura št. 130 z lepo graviranim dvojnim pokrivalom **Din 119.**

Nato ploščnata Anker-Remontoir vura št. 507. z finim „IKO“ strojem, 15 rubinov,

Št. 507.
Din
248.—

na sekundo točno regulirana, v modernoj jako lepoj škatli iz pravoga nikla, s 5 letnov garancijov **Din 248.**

Vüre nihalice

št. 602. jako soliden stroj, prvovrstne kakovosti, navije se samo vsakših 14 dni, bije cele vüre kak tudi polovine, z glasom cerkvenoga zvona, ma posrebrene numere i moderni omar v orehovoj farbi, veličina 51 cm. **s 3 letnov garancijov samo Din 520.** Pri naročitvi vüre nihalice se pošle naprej 50 Din za kaparo.

Dobre i falejše vüre nihalice najdete v katalogi.

Razpošila se po povzetji ali če se penezi naprej pošlejo. Reskiranja nega nikšega, ar ka se komi ne vidi, to se zamenja ali se nazaj dajo penezi. — Zaposite brezplačni velki letni cenik vür, lancov, prstanov, ringlinov itd. iz zlata, srebra i finih kovin od firme

H. SUTTNER, svetovna odpremna hiša vür **LJUBLJANA št. 895.**

Prekmurska tiskarna i knjigoveznica ma v zalogi vsake vrste tiskovine i knjige za šolske, župne i občinske urade i za Kmečke posojilnice!

TELEFON ŠT. 28.

TELEFON ŠT. 28.

OBČINSKA HRANILNICA V MURSKI SOBOTI

je ustanovljena na podlagi odobrenja Min. z dne 1. marca 1927. VI. Br. 3985/26 i Velikega župana Mariborske oblasti O/br. 353/5 z dne 29/III. 1927.

TELEFON št. 18.

Ček. rač. št. 14891.

Jedina popilarno varna kassa.

Za hranilne vloge i sploh za vse obveznosti Občinske hranilnice jamči velika občina Murska Sobota z vsem svojim lastnim premoženjom i z vsov svojov davčnov močjov.

Sprejema vloge na hranilne knjižice i v tekočem računi i je obrestitje najugodnejše.

Davle posojila na vknjižbo i na poroštvo na grünt i na karto bijanko z proroki (kezeši).

Dovoljava vsakovrstne kredite (lombardne, menične-eskomtne, kontokorentne) na primerne garancije.

Opravlja tudi vse druge v penezno stroko spadajoče transakcije najkulantnej.

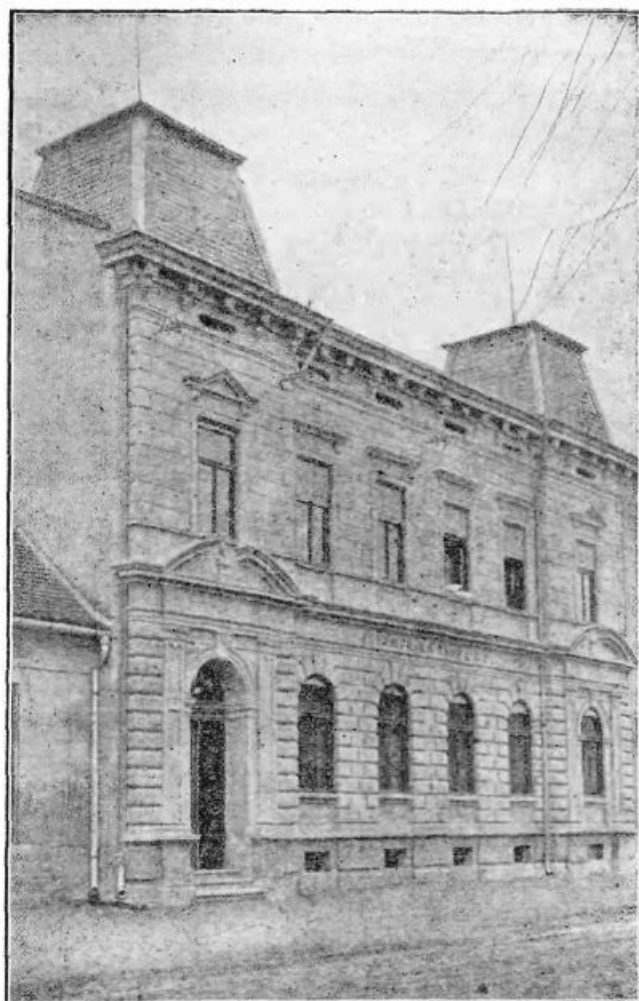
PREKMURSKA BANKA D. D.

prej: MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNTZÁR

(SZTARA
GASZA)

OSNOVANA
LETA 1873.

Brzjav:
Prekmurska

MURSKA
SOBOTA

V LASTNI
RIŠI.

Telefon:
številka 19.

NAJSTAREJŠA IN NAJVEKŠA BANKA CELOGA PREKMURJA

DELNIŠKA GLAVNICA	Din	1,250.000.—
REZERVNI FONDI	Din	188.000.—
VLOGE NA KNJIŽICE IN TEKOČI RAČUN	Din	18,000.000.—
LETNI PROMET	Din	750.000.000.—

VLOGE OBREŠTUJE NAJUGODNEJE IN JE IZPLAČUJE BREZ ODPOVEDI.

DAVA POSOJILA NA VARNIŽBO (INTEBULACIJO) IN POROKE (REZESE) NA PAV INTERES.

KUPUJE VALUTE: DOLLAR, FRANK, MARKA, ŠILLING, PENGÖ

—:—:—:—: PO NAJBOGŠOJ DNEVNOJ CENI. —:—:—:—:

OPRAVLA VSE BANČNE TRANSAKCIJE IN BORZNA NAROČILA. IZVRŠUJE TU- IN INOZEMSKA NAKAZILA BREZ STROŠKOV.

LASTNA PODJETJA:

**KRIŽEVSKA INDUSTRIJA (opekarna) KRIŽEVCI pri LJUTOMERU.
PREKMURSKA TISKARNA MURSKA SOBOTA.**

HARTNER KAROLA SIN

Murska Sobota

EKSPORTNI

PARNI MLIN IN PARNA ŽAGA

Osnovano leta 1971.

Brzovjavni naslov : Hartner M. Sobota.

Telefon št. 19.

Kapaciteta mlina je 30.000 kilogramov dnevno. Izdeluje vsakovrstne mlinske izdelke. Razpošilja moko po celi državi. Zamenjava zrnje za moko po želji. Prodaja vsakovrstno moko po najnižji dnevni ceni.

Žaga hlode na deske, štafle, latve itd., po želji in najnižji dnevni ceni. Poskusite enkrat in bode-
- - - ostali vedno moj odjemalec. - - -

Zastopstvo

PARNE ŽAGE V DOLIČU

Žaga v Doliču izdelava vsakovrstni stavbeni les. Letna kapaciteta žage je 8-10.000 kubičnih metrov. Izdelani les se razpošilja in razprodaja po celem svetu, med drugimi tudi v Casablanca (Afrika) Buenos Aires (Argentiniya), Amerika. — Po njenih izdelkih spozna celi svet

solidno prekmursko blago.

Premišlavaj si i bodi čeden!

**Ne meči vö peneze na slab
i nikaj vreden črep.**

Prvovrstni stalni cigleni izdelki kakti:

strešna dvorezna opeka (Dupliški falzcigeo)

strešna zarezna opeka (Falzcigeo)

strešna bobrova opeka

zarezna žlebata opeka

navadna žlebata opeka

zidna strojna opeka

zidna ročna opeka

lücknjasta opeka

drenaž cevi

tlakovci

se dobijo po fal ceni tüdi na ratno odplačilo:

KRIŽEVSKA INDUSTRIJA
OPERARNA z UMETNO SUŠILNICO

KRIŽEVCI pri LJUTOMERU

Telefon št. 3.

PUCONSKA
PARNÁ OPERARNA

PUCONCI (Prekmurje)

Telefon št. 1.

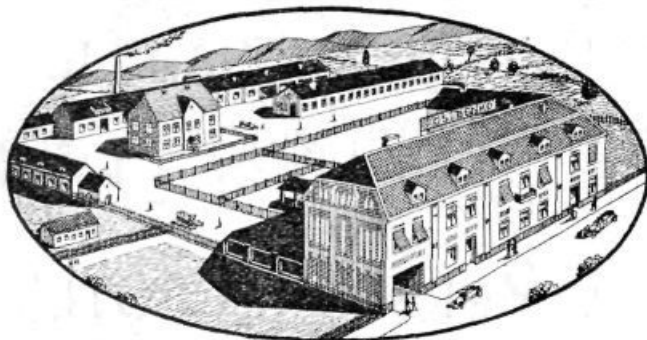
CENTRALNA PRODAJALNICA:

HARTNER KAROLA SIN,

Telefon št. 17. i 37.

MURSKA SOBOTA.

Telefon št. 17. i 37.

JOS. BENKO

TOVARNA MĚSNIH IZDELKOV, IZVOZ GOVEDA,
TELEC I SVINJ.

Küpüje :

govedo, teoce i svinje po dnevnoj ceni.

Odava zvün živine na drobno i na debelo :

Salame, safalade, posebne, šunkarice, pariške, debrecenske, kranjske, turistovske, špehovske, ino braušvicke klobase pa tečne hrenovke, pleče, karre, rebra, karre, rebra, bedro, prekajeno, roulšunko, roulpleče, carsko meso, papricino ino neslano slanino, hamburgovsko slanino, svinjske ino govenske jezike.

Za delavce ocvirke, prekajene svinjske noge po fal ceni.
Daje odavalcom od 5 kg.-a više primeren popüst.

Dobi se :

mast I. i II. vrste tüdi na malo.

Najnižja cena i najboljša kvaliteta.

KREDITNA ZADRUGA za TRGOVINO in OBRT

r. z. z. o. z.

v MURSKOJ SOBOTI.

TELEFON št. 25.

ČEK. RAČ. št. 14.700

Število članov nad 600. — Za obveznosti zadruga
jamči deležni kapital z nad 2,850.000.— dinarov.

OBAVLJA VSE BANČNE
POSLE NAJKULANTNEJE.

Sprejema **vloge** na hranilne knjižice i na tekoči račun i
jih obrestuje najugodnejše.

Dovoljava vsakovrstne **kredite** i podeljava **posojila**
proti intabulaciji ali poroštvom.

Küpüje vsakovrstne **valute** (dolare, marke, franke i. t. d.)
po najvišji dnevni ceni.

TRGOVSKE INFORMACIJE.

Izvršava potom svojih koresponentov
izplačila, nakazila i inkaso
v vseh večjih mestih tü- i inozemstva.

Glavno zastopstvo:
ZAVAROVALNE DRÜZBE „VARDAR“.

STEFAN NOVAK

MODNI SALON

Murska Sobota

Aleksandrova c. 2.

Prva prekmurska mašinska delavnica mizarstva (tišlarija) je

Flisar Jožef-a

v Murskoj Soboti

Vrtna vilica

Dela vsefelé pohištva v najlepšoj izdelavi. Gori se vzeme vsake vrste stavbena dela. Škrinje so v najkrajšem vremeni gotove, poleg želenja z mehkoğa i trdoga lesa.

DOBRA POSTREŽBA!

NISKE CENE!

RITUPER ALOJZ

künčni šlosar i mehanična trgovina

v MURSKOJ SOBOTI poleg Dittricha.

Od nigda mao poznána nastava, dela se vsefelé hramov obijanja, künčna šlosarska dela.

Najbolši biciklini

so vsikdar v zalogi po najfalejšoj ceni. V skladišči drži na prebėranje gotove šparhete, rore i vsefelé potrebne tále za bicikline i gumije.

**Dobro delo! Niske cene!
Dobra postrežba!**

Najbolša i najfalejša brezalkoholna gostilna je pri

Horvat Jožefi v M. Soboti

Aleksandrova cesta
poleg kolodvorske ceste.

Dobijo se stalno vse vrste topla i mrzla jedila i zdrave mrzle pijače.

MAJER ŠTEFAN

krojač (sabol) i trgovec z gotovimi oblekami za moške

v MURSKOJ SOBOTI.

Ma v zalogi vsakše vrste moške gotove obleke z cajga i štofa, male obleke: za deco, vsakše vrste kape (hoube) po najnižišoj ceni. Sprejmejo se vsakovrstne obleke na mero.

Dobro blago.

NA VELIKO!

NA VELIKO!

Manufakturna i modna trgovina

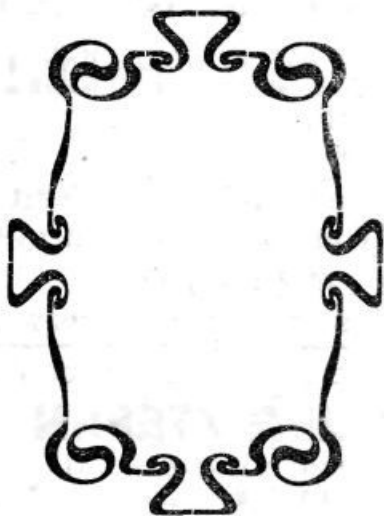
BRATA ŠIFTAR & HAHN
MURSKA SOBOTA Slovenska ulica.

NA MALO!

NA MALO!

Vsakovrstno, samo fino manufakturno
blago se dobi po najnižjoj ceni samo pri

BRATA ŠIFTAR & HAHN
MURSKA SOBOTA (poleg evang. cerkve)

Edina največja trgovina z

LEDROM

i z vsemi šujsterskimi potrebščinami je pri vdovici

Ana Cör

v Murskoj Soboti,

kde se dobi tudi najbolše

MAŠINSKO REMENJE

od vsake širine iz najboljših čeških fabrik po najfalejšoj ceni. Vsaki falat je fabriško garanterani.

DITTRICH GUSTAV

TRGOVINA Z GALANTERIJOV I ŽELEZNIČNOV

MURSKA SOBOTA

(Prekmurje.)

V ZALOGI MA:

Emajlirano posodo i kuhinjske potrebščine.

Bakrene kotle za žganje.

Bakrene i pokositrene pralne kotle.

Bakrene kotle za štedilnike.

Raznovrstne

kopanje

(Badewanne).

Raznovrstne črpalke za stü-dence (Saug- und Schlagbrunnen Pumpen.)

NISIKE CENE!!

SOLIDNA PODVORBA!!

DOBRO BLAGO!!

PRVA STALNA

najvekša i najfalejša

zaloga

z zidanimi pečmi

i ploščami

za štedilnike

(Rachel für Schparherd)

raznovrstne kvalitete v

velkoj izbiri

se nahajajo pri zgoraj imentivanoj **tvrdki.**

BRATA DITTRICH

Telefon št. 40.

EDVARD i ml. GUSTAV DITTRICH

Brzovaj: Dittrich.

MURSKA SOBOTA.

Stavbeno galanterijsko Kleparstvo.

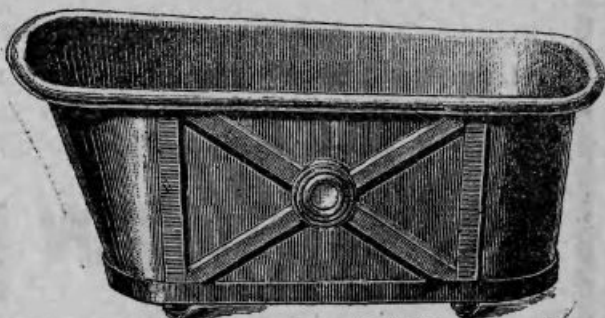
Kovino- stiskalna.

Kotlarstvo:

Zaloga i izdelavanje vseh bakrenih izdelkov.

IZVRŠAVANJE VSEH
TOZADEVNIH POPRAVIL.

Inštalacija:

vodovodov, sanitarnih naprav, centralnih kúrjav, strelovodov.

Galvani tehnika:

Za poniklavanje i za povzlačenje strelovodov.

**Postaja za punjenje i popravlanje
AKKUMULATOROV.**

Poskusite enkrat

in videli boste, koliko časa si prihranite pri pranju s Schichtovim Radionom, kako čisto bo perilo in kako dolgo bo trajalo. Kdor ga enkrat poskusi, se prepriča o vrlinah in ga zmeraj rabi.

Sivar je zelo enostavna:

1. Schichtov Radion se raztopi najprej v mrzli vodi. 2. Perilo se dene v raztopino Radiona. 3. Pol ure kuhati. 4. Temeljito izpirati in pranje je gotovo. Vse mencanje in žehnanje odpade, kajti

SCHICHTOV RADION

pere sam in varuje perilo!